

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

9/2016
Září

**Finanční a ekonomické
INFORMACE**
Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda,
Ing. Bc. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30. 9. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, Ing. Bc. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám zářijové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první nese název „Zavádění registračních pokladen v Rakousku“ a věnuje se zkušenostem, problémům a kontroverzím spojeným se zavedením zákona o povinných registračních pokladnách u našich jižních sousedů. Všímá si projednávání zákona před ústavním soudem, dodatečných zpřesnění schválené legislativy, časových posunů v účinnosti některých ustanovení i pokračujících intervencí ze strany kritiků celého konceptu registračních pokladen.

Druhý článek „Technologie blockchainu a její zavádění ze strany bank a dalších institucí“ je shrnutím komentářů k aktuálním pokusům o využití technologie DLT, na které jsou založeny kryptoměny typu bitcoin, při zavádění oficiálních digitálních měn. Text si všímá celé řady teoretických i praktických problémů, které to přináší, předpokládaných dopadů na finanční systém, bezpečnostních otázek, ale i vzrůstajícího významu tzv. fintechových společností, které při těchto inovacích mohou sehrát klíčovou úlohu.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Česká republika je mezi dvanácti signatáři dopisu evropské komisařce pro obchod Cecilii Malmströmové na podporu uzavření obchodní smluv CETA a TTIP, jak informovalo Ministerstvo zahraničí:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/x2016_09_20_cr_podporuje_ceta_a_ttip.html

Ve středu 28. září 2016 se v budově Ministerstva financí v Letenské ulici na Malé Straně uskuteční den otevřených dveří. Návštěvníci si budou moci prohlédnout zajímavé a architektonicky cenné prostory budovy a zároveň se seznámit s agendou celého resortu: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2016/avizo-ministerstvo-financi-chysta-histor-26152>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 26. 8. 2016 – 26. 9. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Kontrolní hlášení: reakce po spuštění

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům..... 5

Zavádění registračních pokladen v Rakousku	5
Technologie blockchainu a její zavádění ze strany bank a dalších institucí.....	9

Dokumentace českého a zahraničního tisku..... 12

Daně.....	12
Ekonomické vědy. Ekonomie	22
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	24
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	31
Informatika. Počítače	34
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	34
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	35
Podnik a podnikání.....	37
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	38
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	39
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	40
Právo.....	41
Statistika. Demografie. Sociologie.....	44
Účetnictví	44
Veřejná správa.....	45
Veřejné finance. Rozpočet	46
Zdravotnictví	49
Zemědělství	49
Životní prostředí.....	49
Životní úroveň	50
Ostatní	51

Přehled nových knih.....55

Zavádění registračních pokladen v Rakousku

Mgr. Marek Benda

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Od druhého pololetí roku 2016 kontrolují rakouské finanční úřady a finanční policie dodržování zákona o povinných registračních pokladnách provozovateli kamenných obchodů a živností na území Rakouské republiky. Za absenci registračních pokladen úředníci pak dané provozovně udělují pokutu až 5000 eur. Od 1. dubna 2017 bude u registračních pokladen dále zjišťováno, zda jejich software brání manipulacím a propojuje aktuální tržby s tržbami předchozími. Zákon o povinných registračních pokladnách vzbudil v rakouském veřejném prostoru nemalé kontroverze, jež na jaře 2016 vyústily v jeho projednávání před ústavním soudem. Přípravy na praktické naplňování zákona také provázely určité komplikace a časové posuny v účinnosti některých ustanovení. Na úrovni ministerstva financí i spolkové vlády zároveň vznikly a ještě vznikají dodatečná zpřesnění schválené legislativy. Protože i v České republice bude od konce tohoto roku postupně zaváděn systém elektronické evidence tržeb, jehož parametry a technické požadavky budou mít dokonce robustnější podobu než v rakouském případě, není bližší pohled k našim jižním sousedům zcela bez zajímavosti.

Kontext zavedení povinných registračních pokladen a znění výsledných předpisů

Rakouská vládní koalice Sociálnědemokratické strany Rakouska (SPÖ) a Rakouské lidové strany (ÖVP) se počátkem roku 2015 shodla na povinných registračních pokladnách v rámci daňové reformy, která od 1. ledna 2016 přinesla relativně výrazné snížení daně z příjmů fyzických osob a odvodů na sociálním pojištění.¹ Mimo jiné došlo ke snížení sazby daně pro roční příjmy v rozmezí od 11 do 18 tisíc eur z 36,5 na 25 procent a hranice pro uplatnění nejvyšší, tj. padesátiprocentní, daňové sazby byla posunuta z dosavadních 60 tisíc na 90 tisíc eur ročního příjmu. Také byla zvýšena daňová sleva na dítě z 220 na 440 eur ročně. A v neposlední řadě reforma vrátí osobám s nedaněnými ročními příjmy do 11 tisíc eur a důchodcům část odvodů na sociálním pojistném ve výši 400, respektive 110 eur. Rozpočtové náklady snížení daní plánuje vláda řešit úsporami ve státní administrativě a navýšením snížené sazby DPH z 10 na 13 procent u prodeje živočišných a rostlinných druhů, ubytování, vnitrostátní letecké dopravy a kulturních akcí. Největší část kompenzací za nižší daně by však mělo přinést aktivní omezování prostoru pro daňové úniky. A sem patří mimo centrálního registru podnikatelských bankovních účtů právě povinné registrační pokladny, od jejichž zavedení si rakouské ministerstvo financí slibuje příjem do státního rozpočtu ve výši až 900 milionů eur ročně, a to i po zohlednění daňových odpisů a jednorázového státního příspěvku podnikatelům na nákup pokladního systému ve výši 200 eur.²

Schválený zákonný předpis o registračních pokladnách byl inkorporován do **spolkového daňového řádu (Bundesabgabenordnung)**³ a týká se podnikatelů, jejichž roční čistý obrat činí alespoň 15 tisíc eur, přičemž více než 7,5 tisíce eur z tohoto obratu je docíleno pomocí hotovostního platebního styku. Pod hotovostním platebním stykem přitom zákon rozumí i platby pomocí žirových a kreditních karet, šeků

¹ Hlavní parametry a cíle reformy shrnuje dokument ministerstva financí přednesený 17. 3. 2015 na zasedání vlády – BUNDESMINISTERIUM FÜR FINANZEN. Vortrag an den Ministerrat. Steuerreform 2015/2016. In: bmf.gv.at [online], 17. März 2015 [cit. 2016-09-12] Dostupné z:

https://www.bmf.gv.at/steuern/Vortrag_Ministerrat_Steuerreform_20152016.pdf; přehled o jednotlivých navrhovaných a schválených normách včetně kalkulací dopadů reformy na veřejné finance ke stažení na stránce: BUNDESMINISTERIUM FÜR FINANZEN. Steuerreformgesetz 2015/2016. In: bmf.gv.at [online], [cit. 2016-09-13]. Dostupné z: <https://www.bmf.gv.at/steuern/Steuerreformgesetz-2015>

² K prémii za pořízení registrační pokladny, o níž lze žádat do 31. 3. 2017, viz dokument BUNDESMINISTERIUM FÜR FINANZEN. Rechtsfragen im Zusammenhang mit der Registrierkassenprämie, Info des BMF vom 03.08.2016, BMF-010203/0225-VI/6/2016, In: findok.bmf.gv.at [online], 03.08.2016 [cit. 2016-09-15]. Dostupné z: <https://findok.bmf.gv.at/findok?execution=e5s1&dokumentId=b4107161-e56d-4e5d-95fd-6394f68cb8e4>

³ RECHTSINFORMATIONSSYSTEM DES BUNDES. Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Bundesabgabenordnung, Fassung vom 13.09.2016. In: ris.bka.gv.at [online], [cit. 2016-09-13]. Dostupné z: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10003940>

a jiných kuponů. Z povinnosti provozovat registrační pokladnu byli v první verzi zákona osvobozeni provozovatelé živností s čistým ročním obratem do 30 tisíc eur, kteří svou činnost vykonávají „od domu k domu“ a na veřejných prostranstvích bez spojení s pevně ohraničeným prostorem. Na základě diskusí s podnikateli a občanskými sdruženími nicméně tyto podmínky doznaly ještě dodatečných úprav a doplnění. Dne 14. července 2016 přijatá novela⁴ oddělila obrat docílený ve venkovních prostorách mimo provozovnu od celkového obratu podniku, takže evidence tržeb v registrační pokladně se nově nevztahuje na jakýkoli venkovní prodej do zmíněných 30 tisíc eur. A v rámci stejného limitu čistého obratu nepodléhají zákonu o registračních pokladnách rovněž vnitřní provozy horských a lyžařských chat, stravovací zařízení obecně prospěšných spolků s maximální roční dobou provozu 52 dní a sezónní vinné, moštové či pálenkové sklípky, které nejsou otevřeny více než 14 dní v kalendářním roce. Nakonec registrační pokladny nejsou povinny mít ani politické strany a občanská sdružení při svých společenských akcích v maximální celkové roční délce 72 hodin, neboť zde docílený obrat již stejně podléhá daňovým úlevám. Všechny od registračních pokladen osvobozené subjekty navíc nemusí vystavovat svým zákazníkům pokladní doklad a jeho přepis uchovávat fyzicky či na datovém nosiči po dobu sedmi let. Uvedená zmírňující ustanovení prosazoval při jednání se zástupci vlády vedle představitelů řady zájmových organizací také rakouský svaz měst a obcí (Österreichischer Gemeindebund) i některé vlády spolkových zemí.⁵ Navrhované úlevy jejich zastánci zdůvodňovali rizikem vysoké byrokratické zátěže pro provozovatele malých horských chat a pro různé spolky a sdružení, v nichž se podle ministerstva práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitele angažuje kolem dvou milionů Rakušanů.⁶

Stížnost podnikatelů proti registračním pokladnám a její zamítnutí ústavním soudem

Ještě důrazněji, avšak nepříliš úspěšně, se proti zákonu o registračních pokladnách ozvali dotčení podnikatelé. V listopadu 2015 byly na zákon podány ústavní stížnosti tří štyrských živnostníků, jimž poskytla právní pomoc tamní zemská hospodářská komora. Jádrem stížností, jak je shrnul společný **judikát rakouského Ústavního soudního dvora z 9. března 2016**,⁷ bylo na prvním místě samotné datum účinnosti zákona od 1. ledna 2016. Z něj podle žalujících vyplývala retroaktivní působnost normy, neboť kritériem pro stanovení čistého obratu se podle nich musí stát rok 2015, v jehož části ale zákon ještě neplatil. Všechny stížnosti rovněž označovaly nařízení o registračních pokladnách za zásah státu do ústavou chráněné soukromé sféry občana a za ohrožení svobodného výkonu povolání. A jedna z námitek napadla také v zákoně zahrnuté platby kreditními a žirovými kartami do hotovostního platebního styku.

Ústavní soud u všech třech stížností sice uznal svou roli jako věcně příslušné instituce. Žalobu na protiústavnost registračních pokladen ale ve všech bodech zamítl. Stanovení způsobu evidence tržeb není podle soudu přímým omezením daných povolání a živností, nýbrž jen přináší pravidla pro jejich výkon a zákonodárce zde má z ústavněprávního hlediska větší prostor pro své jednání. Povinnosti zaznamenávat získaný obrat rovněž úzce souvisejí s výběrem daní, jenž patří do sféry veřejného zájmu. Dále soudci odmítli jakoukoli retroaktivitu zákona s poukazem na znění konkrétních pasáží daňového řádu, z nichž lze dovodit povinnost vlastnit pokladnu při překročení minimální hranice obratu teprve po čtyřech měsících od vstupu zákona v účinnost. První rozhodné datum pro vymáhání registračních pokladen je tak dle výkladu soudu teprve 1. květen 2016, a to navíc jen u těch podnikatelů, jejichž tržby překročily v lednu 2016 hranici 15 tisíc eur, respektive 7,5 tisíce eur hotovostních plateb (ministerstvo financí nicméně již dříve oznámilo, že až do 30. června 2016 nebude

⁴ Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Jahrgang 2016, Teil I (ausgegeben am 1. August 2016). In: ris.bka.gv.at [online], [cit. 2016-09-14]. Dostupné z:

https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2016_I_77/BGBLA_2016_I_77.html

⁵ VORARLBERG ONLINE. Registrierkassenpflicht: Erleichterungen nach Sturmloch. In: vol.at [online], 21. Juni 2016 17:11 [cit. 2016-09-14]. Dostupné z: <http://www.vol.at/registrierkassenpflicht-erleichterungen-nach-sturmloch/4761270>

⁶ BUNDESMINISTERIUM FÜR ARBEIT, SOZIALES UND KONSUMENTENSCHUTZ. Bericht zur Lage und zu den Perspektiven des Freiwilligen Engagements in Österreich - 2. FREIWILLIGENBERICHT, 2015. ISBN: 978-3-85010-380-0

⁷ VERFASSUNGSGERICHTSHOF. G 606/2015-14, G 644/2015-14, G 649/2015-14. In: vfgh.gv.at [online], [cit. 2016-09-14]. Dostupné z: https://www.vfgh.gv.at/cms/vfgh-site/attachments/4/3/3/CH0006/CMS1458027303032/registrierkassen_entscheidung.pdf

ještě nikdo za nedodržení zákona pokutován). Nakonec ústavní soud nedal za pravdu ani poslední stěžejní námitce žalující strany na zařazení platebních karet do „hotovostního platebního styku“. Tato širší definice není podle něj nijak zavádějící a z funkčního hlediska je i obhajitelná, když klade kreditní a žirové karty do stejné pojmové kategorie s bankovkami a mincemi. Pokud by totiž k tomuto rozšíření zákonodárce nepřistoupil, musel by živnostník fakticky provozovat dvě pokladny namísto jedné, což by jen zvyšovalo jeho administrativní zátěž. Kromě toho se ústavní soudci přiklonili k názoru přednesenému během soudního řízení zástupci vlády, že platba kartou na platebním terminálu skýtá technicky vyšší možnosti manipulace než platba převodem z bankovního účtu. Proto je zahrnutí úhrad kartami do evidence registračních pokladen odůvodnitelné a neporušuje stěžovateli zpochybněnou zásadu nediskriminace.

Zatím otevřené otázky a jejich reflexe ve veřejném prostoru

Dodatečná kompromisní řešení pro některé společenské segmenty a rozhodnutí ústavního soudu ale ještě neeliminují všechna úskalí přechodu na systém registračních pokladen. Určitým slabým místem zůstává zajištění licencovaných pokladních programů, které by byly odolné proti manipulaci. Celou problematiku shrnul 1. srpna 2016 v článku **Registrierkasse bleibt noch länger "Stresspartie"**⁸ redaktor deníku Der Standard Simon Moser. Ve svém příspěvku upozorňuje na posunutí data účinnosti ministerské vyhlášky o kontrole licencovaných programů v pokladnách z 1. ledna na 1. dubna 2017.⁹ K tomuto tříměsíčnímu odkladu došlo především kvůli tlaku rakouské hospodářské komory (WKÖ), která se obávala, že výrobci pokladních systémů nebudou schopni do 1. ledna 2017 svým klientům poskytnout potřebný software. Podle Mosera ale ani nový termín není optimální, protože většina podnikatelů bude disponovat odpovídajícím systémem nejspíše až na přelomu zimy a jara. V neposlední řadě i proto, že úředníci ministerstva financí ještě neskončili s pracemi na technických specifikacích pro licencované pokladní programy.¹⁰ Výrobci pokladních systémů tak budou moci začít s faktickým vývojem programů a aplikací až na podzim, přičemž jejich zákazníci budou muset svůj pokladní systém teprve až po jeho instalaci přihlásit na e-governmentovém portálu ministerstva financí FinanzOnline.at. Mnoho zejména drobných podnikatelů tak může mít reálné potíže s včasným dodržením všech předpisů. Kromě toho dodatečné technické požadavky ministerstva financí přinesou náklady i majitelům starších typů registračních pokladen, neboť do některých z nich zřejmě nebude možné nové certifikované softwary nainstalovat.

Na druhé straně ve svém starším komentáři **Registrierkassen: Unzumutbare Klientelpolitik**¹¹ ze 13. listopadu 2015 Moser vyjadřuje nesouhlas s argumentací zástupců hospodářské komory a zaměstnavatelů, podle nichž stát povinnými registračními pokladnami a priori podezřívá podnikatele z daňových úniků. V této logice by totiž dle Moserova mínění museli kritici registračních pokladen vystoupit i proti radarovému měření rychlosti automobilů, protože i ono staví řidiče „pod obecné podezření“ z porušení předpisů. A také námitky ohledně praktických potíží při maloobchodních transakcích označuje za přehnané, jelikož řada výrobců pokladen nabízí jednoduchý a intuitivní manuál, který by podnikatelům neměl být překážkou v jejich činnosti.

Daleko spornější než otázka, zda registrační pokladny ano, či nikoliv, a než problematika vlastní technické realizace se ale ještě mohou stát výše zmíněná kritéria pro osvobození z povinnosti

⁸ MOSER, Simon. Registrierkasse bleibt noch länger „Stresspartie“. In: *derstandard.at* [online], 1. August 2016, 12:07 [cit. 2016-09-15]. Dostupné z: <http://derstandard.at/2000042068025/Registrierkasse-bleibt-noch-laenger-Stresspartie>

⁹ RECHTSINFORMATIONSSYSTEM DES BUNDES. Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Registrierkassensicherheitsverordnung, Fassung vom 01.04.2017. In: *ris.bka.gv.at* [online], [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20009390&FassungVom=2017-04-01>

¹⁰ Zatím zveřejněné technické požadavky viz BUNDESMINISTERIUM FÜR FINANZEN. Registrierkassen - Technische Informationen für Registrierkassenhersteller und -betreiber. In: *bmf.gv.at* [online], [cit. 2016-09-15]. Dostupné z: <https://www.bmf.gv.at/egovernment/projekte/registrierkassen/registrierkassen-beispiele-detailspezifikation.html>

¹¹ MOSER, Simon. Registrierkassen: Unzumutbare Klientelpolitik. In: *derstandard.at* [online], 13. November 2015, 21:03 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://derstandard.at/2000025702428/Registrierkassen-Unzumutbare-Klientelpolitik>

pokladny provozovat. Domnívá se tak alespoň profesor správního práva Vídeňské univerzity Gerhard Strejcek v komentářích **Registrierkassenstreit in der Verlängerung**¹² a **Registrierkasse: Kampf gegen privilegierte Konkurrenz**¹³ pro deník Der Standard z 5. července a 5. září 2016. Za diskriminační vůči živnostníkům Strejcek považuje zejména osvobození organizátorů lidových veselí z řad spolků a politických stran. Rovněž problematické je podle něj uvalení povinných registračních pokladen na vozy taxislužby, které zákon považuje za „pevně ohraničené prostory“ výkonu živnosti, zatímco u činností podobného charakteru (například u koňských povozů a kočárů) není evidence tržeb v registračních pokladnách nutná. Na tento problém ostatně upozornila další letošní stížnost k Ústavnímu soudnímu dvoru, kterou se ale soudci z důvodů jejích formálních nedostatků odmítli zabývat.¹⁴ To však podle Strejcka celou věc nijak neshazuje ze stolu. Zejména pokud by se případní stěžovatelé v následujících měsících obrátili na Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku, který svou judikaturu zakládá na přísném výkladu ochrany vlastnictví a zákazu diskriminace. Výhra žalujících nad rakouským státem by tak přinejmenším před touto instancí nebyla zcela bez šance.

Závěrem lze na základě výše uvedeného konstatovat toto: výsledná podoba rakouského zákona o registračních pokladnách představuje zjevný kompromis reflektující jak místní specifika, tak především vliv některých aktérů na tvorbu a modifikaci příslušné legislativy. Dosavadní ústavní stížnosti na zákon jako takový nebyly úspěšné a ústavní soud ve svých rozhodnutích uvedl, že registrační pokladny nejsou v rozporu s veřejným zájmem. Jak ale plyne z komentářů představených v poslední části článku, není projekt registračních pokladen v Rakousku ještě za cílovou páskou a jeho úspěšné etablování ovlivní jak pokračující práce na technických parametrech licencovaných pokladních systémů, tak případné další intervence ze strany kritiků a odpůrců celého záměru.

¹² STREJCEK, Gerhard. Registrierkassenstreit in der Verlängerung. In: derstandard.at [online], 5. Juli 2016, 12:02 [cit. 2016-09-19]. Dostupné z: <http://derstandard.at/2000040335045/Registrierkassenstreit-in-der-Verlaengerung?ref=rec>

¹³ STREJCEK, Gerhard. Registrierkasse: Kampf gegen privilegierte Konkurrenz. In: derstandard.at [online], 5. September 2016, 11:00 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://derstandard.at/2000043821915/Kampf-gegen-eine-privilegierte-Konkurrenz>

¹⁴ Rozhodnutí Ústavního soudního dvora z 2. července 2016 viz RECHTSINFORMATIONSSYSTEM DES BUNDES. Verfassungsgerichtshof - G 53/2016-12, V 13/2016-12, 2. Juli 2016. In: ris.bka.gv.at [online], zuletzt aktualisiert 02.08.2016 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: http://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Vfgh&Dokumentnummer=JFT_20160702_16G00053_00

Technologie blockchainu a její zavádění ze strany bank a dalších institucí

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Problematika virtuálních měn¹ se v tisku v souvislosti se srpnovou krádeží na bitcoinové burze Bitfinex a červnovým útokem na měnu Ethereum vyskytuje často v negativním světle. Využití blockchainu (technologie distribuovaných účetních knih, v angl. distributed ledger technology, DLT), na které jsou virtuální měny založeny, zkoumají nicméně i některé komerční i centrální banky a další instituce. Otázka vydávání digitálních měn centrálními bankami je často zmiňována v článcích, jejichž autoři se zabývají možností zrušení hotovostních peněz². Jak ale bude ukázáno v následujícím textu, je celá problematika trochu širší.

Přístup Evropské centrální banky (ECB) k technologii DLT popsal ve svém projevu s názvem *Distributed ledger technology – panacea or flash in the pan?*³ Yves Mersch, člen výkonné rady Evropské centrální banky. Pro ECB jsou ve vztahu k DLT podstatné tři oblasti – možné využití technologie v systému zúčtování transakcí TARGET2 a TARGET2-Securities (TS2), případný dopad na strukturu finančního systému a oblast dohledu. V současné době se připravuje rozvoj systému TARGET2, přičemž technologie distribuovaných účetních knih je jednou z několika variant, které jsou zvažovány. V případě, že bude DLT určena jako nejbezpečnější a nejefektivnější varianta, bude nutné zjistit, jak by se její využití promítlo do struktury finančního systému – jakým subjektům by byl umožněn přístup k digitální měně centrální banky a blockchainu (zda pouze vybraným institucím, např. clearingovým, nebo dokonce jednotlivcům) a jak by existence digitální měny ovlivnila využívání papírových peněz. Dále s DLT souvisí oblast dohledu – otázka standardizace a interoperability, ochrany uživatelů či rovných podmínek pro nově příchozí. Mersch uvádí, že technologie distribuovaných účetních knih je pro finanční trh potenciálně převratnou inovací. Evropská centrální banka je otevřená novým technologiím, je nicméně nutné nejprve zjistit jejich dopady na fungování centrální banky.

Již od loňského února o vydávání digitální měny přemýšlí také britská centrální banka (Bank of England). Banka formulovala několik výzkumných otázek⁴, na které se postupně snaží najít odpověď, přičemž ke spolupráci je vyzývána také širší odborná komunita. Ve výzkumných otázkách se objevuje řada témat – od ekonomických dopadů virtuálních měn, přes jejich vliv na finanční systém a finanční stabilitu, až např. po technickou stránku věci a roli jednotlivých účastníků systému. Tématu je na webu Bank of England věnována celá sekce⁵. Jedním z dosavadních výstupů výzkumu je rozsáhlejší zpráva *The macroeconomics of central bank issued digital currencies*⁶, jejímiž autory jsou John Barrdear a Michael Kumhof. Kumhof a Barrdear se zabývají problematikou digitální měny centrální banky

¹ V literatuře se ve stejném významu objevují také termíny „digitální měna“ a „kryptoměna“. Terminologii blíže vysvětluje např. Otakar Schlossberger v článku Economic and Legal Aspects of Electronic Money v č. 1/2016 časopisu Acta VŠFS. Více viz <http://www.vsfs.cz/periodika/acta-2016-1.pdf>

² Otázkou zrušení hotovostních peněz (mj. také v souvislosti s virtuálními měnami) se zabýval detailněji Marek Benda v únorovém čísle bulletinu Finanční a ekonomické informace – viz http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2016-c-02_2016-02_Financni-a-ekonomicke-informace-022016.pdf.

³ MERSCH, Yves. Distributed ledger technology – panacea or flash in the pan?. In: *European Central Bank* [online]. 25 April 2016 [cit. 2016-06-16]. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2016/html/sp160425_2.en.html

⁴ BANK OF ENGLAND. *Primary questions* [online]. 2016 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://www.bankofengland.co.uk/research/Documents/onebank/cbdc.pdf>

⁵ BANK OF ENGLAND. *Digital Currencies* [online]. 2016 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://www.bankofengland.co.uk/banknotes/Pages/digitalcurrencies/default.aspx>

⁶ BARRDEAR, John a KUMHOF, Michael. *The macroeconomics of central bank issued digital currencies* [online]. July 2016 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://www.bankofengland.co.uk/research/Documents/workingpapers/2016/swp605.pdf>

z teoretického hlediska v upraveném dynamickém stochastickém modelu všeobecné rovnováhy a zjišťují, že emise digitální měny centrální bankou by celkově byla pro ekonomiku spíše pozitivní, přispěla by k cenové stabilitě i stabilitě výstupu. V oblasti finanční stability se nicméně objevují dvě významná rizika – riziko spojené s přechodem na nový systém a riziko masivního odklonu od bankovních vkladů. Celkově by emise digitální měny v objemu odpovídajícím 30 % HDP mohla trvale zvýšit hrubý domácí produkt o 3 % v důsledku poklesu úrokových sazeb, některých daní a transakčních nákladů. Zvažována byla pouze ekonomika ve standardním stavu (nebylo počítáno s nulovou hranicí úrokových sazeb).

Svůj názor na to, jak může digitální měna centrální banky ovlivnit podobu bankovního systému, poskytl ve svém projevu *Central banks and digital currencies*⁷ na počátku března viceguvernér britské národní banky Ben Broadbent. Podle Broadbenta není klíčovým problémem otázka nahrazení hotovostních peněz digitální měnou, ale princip, na jakém digitální měny, jako např. bitcoin, fungují. Bitcoin ani jiné podobné měny pravděpodobně běžnou měnu nenahradí. Technologie blockchainu, která umožňuje potvrzování transakcí bez účasti třetí důvěryhodné instituce, by ale mohla zásadně ovlivnit podobu bezhotovostního platebního styku, konkrétně proces zúčtování plateb, jednu z podstatných úloh centrálních bank. Tím, jak by soukromý sektor připravil centrální banky o jednu z jejich významných úloh, mohly by podle autora centrální banky naopak svoje funkce rozšířit, a to na úkor komerčních bank. Konkrétně by mohly začít vést účty širšího okruhu institucí, v krajním případě dokonce jednotlivců. Vše by ale záleželo na podobě digitální měny. Pokud by byla kryptoměna pouhou náhražkou hotovosti bez úroku a bez přídavných služeb, které nabízejí komerční banky, většina lidí by pravděpodobně i nadále preferovala vklady u komerčních bank. Výhodou vkladů u centrální banky by byla nicméně neexistence runů na banky. Stinnou stránkou věci by bylo snížení schopnosti komerčních bank poskytovat úvěry.

Téma, které nastínil Broadbent ve svém projevu, úzce souvisí se současnými reformními snahami měnového systému. V listopadovém čísle loňského ročníku bulletinu Finanční a ekonomické informace se Marek Benda ve svém článku⁸ věnoval problematice „Sovereign money“ (*Vollgeld*), což je jeden z takových reformních návrhů⁹. Dalším reformním návrhem je koncept tzv. úzkého bankovníctví (*narrow banking*), který byl představen již ve 30. letech minulého století. Broadbent však připomíná v této souvislosti teorii Jamese Tobina¹⁰ z roku 1987, která se zásadně odlišuje od ostatních teorií v tom, že bankám by možnost vkladů nebyla „zakázána“ nějakým vyšším nařízením či regulací – vklady u komerčních bank by byly i nadále možné, zároveň by ale veřejnost měla možnost si zřizovat účty u centrální banky. K odlivu vkladů z komerčních bank by docházelo v závislosti na fázi hospodářského cyklu – v době poklesu by byly pravděpodobně preferovány bezpečné vklady u centrální banky, rizikovější aktiva by naopak veřejnost volila v období růstu.

Kromě výše zmíněného se Broadbent také zabýval tím, jak by technologie distribuovaného účetního systému ovlivnila obchodování s cennými papíry. Zde by pravděpodobně mohlo dojít k výraznému zrychlení obchodů a k většímu přínosu technologie než u zúčtování peněz. Tomuto tématu se věnoval také např. Matt Levine v článku *Blockchain for Banks Probably Can't Hurt*¹¹ v září loňského roku. U většiny cenných papírů trvá celý obchod tři dny, u tzv. syndikovaných úvěrů, tedy úvěrů, které jsou věřiteli poskytnuty několika bankami společně, bývá obchod vyřízen průměrně až za dvacet dnů. Ve

⁷ BROADBENT, Ben. Central banks and digital currencies. In: *Bank of England* [online]. 02 March 2016 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://www.bankofengland.co.uk/publications/Pages/speeches/2016/886.aspx>

⁸ BENDA, Marek. „Sovereign money“ jako alternativní návrh k současnému měnovému systému. In: *Finanční a ekonomické informace: dokumentační bulletin MF* [online]. 2015, 23(11), 5-7 [cit. 2016-09-16]. ISSN 1804-7262. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2015-c-11_2015-11_Finaneni-a-ekonomicke-informace-112015.pdf

⁹ Popisy různých reformních návrhů, včetně např. rozdílu mezi „Vollgeld“ a „Positive money“ více viz publikace „The monetary system in crisis: monetary reform proposals, and a simple suggestion for a more effective monetary policy“ (autor Matthias Kroll) https://www.worldfuturecouncil.org/file/2016/01/WFC_2015_The_Monetary_System_In_Crisis.pdf

¹⁰ Významný ekonom a nositel Nobelovy ceny za ekonomii za rok 1981

¹¹ LEVINE, Matt. Blockchain for Banks Probably Can't Hurt. In: *Bloomberg.com* [online]. Sep 1, 2015 6:21 pm EDT [cit. 2016-06-16]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/view/articles/2015-09-01/blockchain-for-banks-probably-can-t-hurt>

Spojených státech se již objevila firma, která si předsevzala obchody s cennými papíry (mj. právě se syndikovanými půjčkami) urychlit. Její technologie je však od blockchainu poněkud odlišná. Například u bitcoinu mají proces potvrzování na starosti tzv. těžaři (*miners*). Těžaři jsou motivováni získáváním bitcoinů za potvrzené transakce a celý systém je, jak již bylo zmíněno, decentralizovaný a umožňuje částečnou anonymitu. Zmíněná firma však vyvinula technologii, která umožňuje uživatelům, aby si transakce zpracovávali sami, a zároveň není závislá na vytváření virtuálních peněz jako odměny pro těžaře. Tím by mohla být vhodná právě pro banky či makléře.

Dostupných řešení na podobném principu je nicméně více, v poslední době se objevila např. technologie DisLedger, jejíž fungování stručně popsala Izabella Kaminska v článku **Blockchains? Where we're going, we don't need blockchains**¹². Také u této technologie zpracovávají transakce jen její účastníci. Jak ale Kaminska naznačuje, ve skutečnosti nejde o inovaci, systém se až příliš podobá již známým OTC transakcím („transakce přes přepážku“). I někteří další uživatelé v diskuzi pod článkem uvádějí, že řada fintechových společností přichází s podobnými „inovacemi“, které jsou ve skutečnosti jen jinak pojmenovanými již existujícími mechanismy.

Skeptičtější vyznívá také článek **Banks find blockchain hard to put into practice**¹³ vydaný v polovině září ve Financial Times. Blockchain teoreticky může vést ke zrychlení a větší efektivitě provádění transakcí, sdílené systémy však podle autora mohou umožnit bankám sledovat aktivity svých konkurentů. Existuje také riziko těžkopádnosti systémů a jejich postupného zpomalování. Právě z těchto důvodů se uvažuje o sdílení dat pouze mezi vybranými účastníky. Kritici pak namítají, že nejde o nic jiného než o sdílení a vytváření velké databáze. Problémem stále zůstávají také kyberútoky, již zmiňované v úvodu článku. Kryptoměny totiž spoléhají na kódy, které jsou nové a u kterých ještě nejsou odhaleny podstatné chyby. Dále také vyvstává otázka bezpečného uchovávání peněz. Nejvhodnější možností je zatím uchovávat prostředky na tzv. „studených serverech“ bez přístupu na internet. Tyto a další problémy stručně shrnuje Hannah Kuchler v článku **Cyber attacks raise questions about blockchain security**¹⁴.

Jak naznačují citované články, zavádění digitálních měn ze strany úřadů a bank se dotýká celé řady otázek, teoretických i praktických (vliv na finanční systém vs. konkrétní technické problémy). K některým z dílčích témat, která zde byla zmíněna, již vyšly v bulletinu Finanční a ekonomické informace samostatné články (budoucnost peněžní hotovosti, sovereign money). Virtuální měny (resp. technologie, na které jsou založeny) představují případný nástroj pro implementaci těchto zvažovaných změn. Problematika virtuálních měn a technologie blockchainu je však širší a dotýká se také dalších problémů, na které zde nebyl prostor a z nichž některé již souhrnně popisují jiné publikace (např. zdanění bitcoinu). V poslední době si dále různí autoři kladou otázky, zda nejsou virtuální měny a blockchain jen mediálním popraskem a zda už nadšení okolo nich poněkud neupadá. Vzhledem k množství článků nalezených na toto téma a k tomu, že otázku „fintechu“ řeší řada institucí po celém světě, je možné na tyto otázky odpovědět záporně. I přes různé nedokonalosti je pro banky i další instituce podstatné se technologickými inovacemi zabývat. Digitalizace proniká do čím dál více sektorů i oblastí běžného života – úplné vyhybání se novým trendům by mohlo mít na finanční sektor podobné dopady, jako např. rozvoj aplikací založených na sdílené ekonomice pro odvětví taxislužeb nebo ubytovací průmysl.

¹² KAMINSKA, Izabella. Blockchains? Where we're going, we don't need blockchains. In: *FT.com* [online]. Aug 26 2016 18:59 [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://ftalphaville.ft.com/2016/08/26/2173476/blockchains-where-were-going-we-dont-need-blockchains/>

¹³ SHUBBER, Kadhim. Banks find blockchain hard to put into practice. In: *FT.com* [online]. September 12, 2016 6:01 am [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2c4DBka>

¹⁴ KUHLER, Hannah. Cyber attacks raise questions about blockchain security. In: *FT.com* [online]. September 12, 2016 6:01 am [cit. 2016-09-16]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2cDpoev>

Daně

Tomáš Sejkora, Ivo Smrž

Abuse of rights in relation to VAT

Zneužití práv ve vztahu k DPH

Daně a finance, Vol. 24, (2016) No. 2, p. 25-32

Bližší k problematice zneužití práv v pojetí vymezeném judikaturou Soudního dvora Evropské unie a k aplikaci tohoto institutu v oblasti daně z přidané hodnoty. Autoři se zaměřují na využití principu zákazu zneužití práv ve vztahu k DPH, který slouží v boji s daňovými úniky a vyhýbání se dani. Nejprve se stručně věnují historickému pohledu na abusus iuris a porovnávají využití principu zákazu zneužití práv v soukromém právu vybraných členských států EU (Německo, Rakousko, Švýcarsko a ČR). Dále se zaměřují na teoretické otázky zahrnutí tohoto principu mezi základní právní principy a poukazují na různé znaky užití principu zákazu zneužití práv. Poté analyzují judikaturu SDEU (rozhodnutí Halifax, 3M aj.) a judikaturu českých správních soudů ve zkoumané věci. - Pozn. -- K tématu viz příspěvek Kam směřuje institut zneužití práva? v čas. Daně a právo v praxi, č. 9/2016, s. 2-5.

Jan Úšela

Apple má dát Irsku miliardy

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 169 (31.8.2016), s. 12

Evropská komise udělila nejvyšší daňovou pokutu ve své historii, když Irsku nařídila, aby od americké společnosti Apple vybralo 13 miliard eur, které byly údajně neoprávněně této společnosti poskytnuty formou daňových výhod. Apple i Irsko se ale chtějí proti verdiktu EU bránit. Prosperita irské ekonomiky je na poskytování daňových výhod globálním korporacím postavena, což je v článku dokumentováno (systém "double Irish" - "irský daňový double"). Evropská komise prý ale nestihá irský daňový model, ale pouze poskytování nespravedlivých daňových výhod vybraným konkrétním společnostem. Jsou zmíněny také další případy, kde firmy z USA platily pokuty (Itálie, Nizozemsko, Lucembursko). -- Viz také příspěvek v HN č. 171/2016 (2.9.2016), s. 2. -- Další vývoj případu dokumentují příspěvky v HN č. 172/2016 (5.9.2016), s. 1, 2 a 10; daňovými doplatky amerických firem v EU se zabývá také Handelsblatt č. 165/2016 (26.8.2016), s. 1, 6-7.

Steffen Lampert, Till Meickmann, Maria Reinert

Article 4 of the EU Anti Tax Avoidance Directive in light of the questionable constitutionality of the German "interest barrier" rule

Článek 4 směrnice EU proti vyhýbání se daňovým povinnostem ve světle diskutabilní ústavnosti německého pravidla "úrokové bariéry"

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 8, p. 323-327

Autoři se zabývají rozhodnutím Spolkového finančního dvora, jež zpochybňuje ústavnost německých daňových pravidel týkajících se firemních odpočtů úrokových nákladů (pravidlo "úrokové bariéry"). Příslušná ustanovení byla předána k posouzení Spolkovému ústavnímu soudu. Autoři dávají do souvislosti danou debatu s návrhem směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které přímo ovlivňují fungování vnitřního trhu. Docházejí mj. k závěru, že by bylo rozumné, aby zákonodárci omezili příslušná daňová ustanovení tak, aby se vztahovala pouze na přeshraniční případy. - Pozn.

Alex Barker and Arthur Beesly

Brussels' E13bn tax bill clears way for further crackdowns on Apple

Daňový doplatek ve výši 13 mld. EUR nařízený Bruselem uvolňuje cestu pro další zákroky proti společnosti Apple

Financial Times, Vol. 2016, No. 39256 (31.8.2016), p. 1

Evropská komise nařídila společnosti Apple, aby doplatila Irsku na daních 13 mld. EUR. Podle Margrethe Vestagerové, komisařky pro hospodářskou soutěž, měla společnost po čtvrt století v Irsku nezákonné daňové úlevy, rovnající se v podstatě státní dotaci. Opatření vyvolalo ostrou reakci firmy i Washingtonu a také irský ministr financí popřel, že by měl Apple v zemi nějaký zvláštní daňový režim. Komisařka Vestagerová vyzvala daňové úřady v dalších evropských zemích a USA, aby

přezkoumaly ve svých jurisdikcích způsob, jímž Apple evidoval své prodeje, zisky a licenční poplatky. -- Viz i komentář na s. 8. -- Další články viz ve FT ze dne 1.9.2016 na s. 2 a 9. -- K problematice viz i články v The Economist ze dne 3.9.2016, č. 9005 na s. 10 a 55-56.

Jörg Herrfurth

Country-by-Country-Reporting und automatisierter Steuer-Informationsaustausch - Cui bono? Country-by-Country-Reporting a automatizovaná výměna daňových informací - cui bono?

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 31, S. M5

Kritický komentář ke způsobu německé implementace akčního plánu OECD a předpisů EU proti daňovým únikům a k návrhu zákona německé spolkové vlády o transpozici směrnice č. 2015/2376/EU upravující automatickou výměnu daňových informací. Podle autora budou požadavky na informační povinnost pro nadnárodní koncerny (country-by-country-reporting) spojeny s daleko vyšší zátěží, než Spolkové ministerstvo financí předpokládá. Rovněž má pochybnosti, zda i německé finanční úřady budou schopny své evropské protějšky včas informovat o předběžných daňových rozhodnutích a o výši vnitrokoncernových převodních cen, jež by měly přeshraniční dopad. Nakonec autor vznáší námitku i proti uvádění podrobných daňových informací do výročních zpráv koncernů, neboť toto obětování daňového tajemství státu OECD a EU nebude mít tržně neutrální efekt, protože nezúčastněným státům poskytne konkurenční výhodu.

Xénia Makarová

Daniari budú konečne aj odškodňovať

Trend, Sv. 26, (2016) č. 31, s. 55

K připravované novele slovenského zákona o dani z příjmů, která by měla zajistit právo daňových poplatníků na úroky z prodlení u vratek DPH, jestliže daňová kontrola nezjistila pochybení. Úrok z prodlení je stanoven na 1,5 % z pozdě vyplacené částky nadměrného odpočtu. Příspěvek také informuje o dosavadní praxi a úspěšnosti vymáhání těchto úroků na základě nedávné evropské i slovenské judikatury v SR.

Karel Janda

Daňová soustava - legislativní úprava

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 7-8, s. 3-6

Příspěvek rozebírá poslání českého daňového práva a komunitárního daňového práva, jednotlivé zásady daňového práva ČR (daňová spravedlnost; zákaz dvojího zdanění jednoho a téhož příjmu; jednoznačnost předpisu daňového práva; primárně fiskální účel zdanění; únosnost daně) a jeho prameny se zaměřením na mezinárodní smlouvy upravující procesní nebo hmotné záležitosti daní. Charakterizuje také právo Evropské unie a nařízení (regulation) a přímo použitelné správní akty s individuální působností na příslušný členský stát (rozhodnutí, doporučení, stanoviska), dále pak směrnice EP a Rady. V další části se pak věnuje zákonné úpravě současného daňového práva v ČR i důležitosti daňové judikatury. -- Viz také následný článek přinášející dotazy z praxe k daňové legislativě na s. 7-8.

Omar Chisari, Antonio Estache, and Gaetan Nicodeme

Efficiency and equity effects of taxing the financial sector : lessons from a CGE model for Belgium Vliv zdanění finančního sektoru na efektivitu a spravedlnost : zjištění z CGE modelu aplikovaného na Belgii

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 2, p. 125-157

Po roce 2007, kdy vypukla světová finanční krize, se začalo více hovořit o možnosti zdanění finančního sektoru (finanční sektor je považován za původce krize a je vnímán jako nedostatečně zdaněný vzhledem k osvobození od DPH v EU). Autoři v této souvislosti zkoumají vliv dvou možných způsobů zdanění finančního sektoru (15 % DPH a 10 % daň z obrátu) na efektivitu a spravedlnost. Dále ukazují pomocí modelu všeobecné rovnováhy (CGE model), jak jsou výsledky opatření citlivé na otevřenost ekonomiky. Výsledky naznačují, že daň z přidané hodnoty by byla regresivní daň, zatímco daň z obrátu progresivní. Makroekonomické dopady daně z obrátu jsou menší než v případě DPH, DPH dopadá také silněji na finanční sektor. Vyšší kapitálová mobilita a rozsáhlost finančního sektoru zhoršují makroekonomické účinky obou daní. - Pozn.

Vinod Kalloe

EU Code of conduct - from reviewing individual tax regimes to developing horizontal policy : cracking the Code in the BEPS era

Skupina pro kodex chování EU - od přezkoumávání individuálních daňových režimů k vyvíjení horizontálních postupů : vytváření kodexu v éře BEPS

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 5, p. 183-191

Pohled na minulou i současnou činnost Council's EU Code of Conduct Group (Skupina pro kodex chování Rady Evropské unie). Původním úkolem skupiny bylo zejména posuzovat daňová opatření, která spadají do oblasti působnosti kodexu chování pro oblast zdanění podniků, s ohledem na škodlivé daňové praktiky. Postupné rozšiřování jejího mandátu přineslo přesun k vývoji horizontálních postupů: v oblasti transparentnosti a výměny informací, hybridních uspořádání a hybridních finančních nástrojů, přesunu zisků, režimů příjmů z výzkumu a vývoje a duševního vlastnictví - patent box režimů a dalších pravidel napomáhajících v boji proti erozi daňové základny a přesouvání zisku. V r. 2015 Rada znovupotvrdila určení cílů skupiny (boj proti daňovým podvodům, agresivnímu daňovému plánování a daňovým únikům). V závěru článku jsou uvedeny oblasti realizace projektu BEPS, na kterých se skupina spolupodílí. - Pozn.

Oliver R. Hoor, Keith O'Donnell and Samantha Schmitz-Merle

EU Commission releases Draft Directive on BEPS : a critical analysis from a Luxembourg perspective

Evropská komise vydává pracovní návrh směrnice o BEPS : kritická analýza z pohledu Lucemburska

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 5, p. 192-197

Jedním ze základních pilířů Balíčku opatření proti daňovým únikům z ledna 2016 je návrh evropské směrnice proti vyhýbání se daňové povinnosti (Draft Anti-Tax Avoidance Directive, ATAD), která by měla na úrovni EU implementovat doporučení BEPS (proti erozi daňové základny a přesouvání zisku). Zmiňovaná směrnice obsahuje pravidla pro šest konkrétních oblastí, která by měly členské státy realizovat ve svých právních řádech (omezení odpočitatelnosti úroků; zdanění při odchodu/exit taxation; switch-over clause; pravidla proti zneužívání daňového režimu/GAAR; pravidla pro ovládané zahraniční společnosti; zastavení hybridních uspořádání). Příspěvek přináší přehled navrhovaných ustanovení směrnice a analyzuje jejich dopad na lucemburské daňové právo. - Pozn. -- Shrnutí tématu viz také příspěvek v čas. Daně a právo v praxi, č. 9/2016, s. 24-25.

Roman Šperka, Irena Szarowská

Financial transaction taxation in agent-based simulation

Zdanění finančních transakcí v multiagentní simulaci

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 19, (2016) No. 2, p. 176-187

Modelové zkoumání vlivu daně z finančních transakcí na stabilitu finančního trhu. V první části příspěvek přináší teoretické shrnutí konceptu zdanění finančních transakcí a jeho vztahu k transakčním nákladům. Poté seznamuje se simulací a modelováním prostřednictvím agent-based metod. Autoři v tomto případě používají Westerhoffův multiagentní finanční model rozšířený o daň z finančních transakcí a související vzrůstající náklady transakcí. V následné části seznamují s výsledky simulací.

Andrej Babiš ; [rozhovor vedli] Janis Aliapulios, Lucie Stuchlíková

Hledám další peníze

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 148 (2.8.2016), s. 10-11

Rozhovor s ministrem financí A. Babišem, ve kterém se vyjadřuje k tématům spuštění elektronické evidence tržeb, jednorázové dotace pro kompenzaci nákladů spojených s EET pro drobné podnikatele, kontrolních hlášení k DPH, navyšování rozpočtů vybraných ministerstev, státního rozpočtu na příští rok, zálohovaného výživného a bilance státního rozpočtu v r. 2016. -- Detailněji k tematice přebytku státního rozpočtu viz příspěvek na s. 1.

Jan Sanders

Implications of the FBK case on chain transactions

Dopady rozhodnutí v případě FBK na řetězové transakce

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 1, p. 8-11

Článek shrnuje důsledky rozhodnutí Evropského soudního dvora v případě litevské společnosti Fast Bunkering Klaipėda (FBK) dodávající pohonné hmoty námořním lodím. Prodej pohonných hmot námořním lodím je za určitých podmínek osvobozen od DPH, společnost FBK nicméně neprodávala palivo přímo provozovatelům lodí (podmínka pro osvobození), ale zprostředkovatelům. Provozovatelé lodí v případě potřeby paliva kontaktovali zprostředkovatele, kteří obchod vyjednali, palivo ale nikdy fyzicky nepřevzali. Společnost FBK nakládala s palivem jako s osvobozeným od DPH, kvůli čemuž se dostala do sporu s litevskými daňovými úřady. Evropský soudní dvůr rozhodl, že by na dodávku paliva mělo být nahlíženo jako na konečné dodání provozovatelům lodí a ne jako na dodání zprostředkovatelům. Rozhodnutí Evropského soudního dvora může ovlivnit daňové řešení v řadě dalších obchodů, při kterých dochází k řetězovým transakcím, kdy zprostředkovatel fyzicky nepřebírá zboží. - Pozn.

Zdeněk Morávek

Institut závazného posouzení u veřejně prospěšných poplatníků

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 7-8, s. 22-24

V praxi veřejně prospěšných poplatníků nastávají situace, ve kterých si daňový subjekt není jist svým postupem, protože konkrétní znění daňového zákona neposkytuje dostatečný výklad, jak v daném případě postupovat. Článek se zaměřuje na institut závazného posouzení daňových důsledků, který správce daně v určitém okruhu oblastí vydá daňovému subjektu na jeho žádost (závazné posouzení upravuje zákon o daních z příjmů a zákon o DPH). Upozorňuje na možnosti, které při jeho využití veřejně prospěšní poplatníci mají.

Gert Müller-Gattermann, Thomas Dennisen

Ist die Lieferung von Blutplasma von der Umsatzsteuer befreit?

Je dodání krevní plazmy osvobozeno od DPH?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 15, S. 573-576

Hesenský finanční soud se v roce 2015 obrátil na Soudní dvůr Evropské unie s dotazem, zda podle systémové směrnice EU k DPH (č. 2006/112/ES) je z daně osvobozeno dodání i té krevní plazmy, již se užívá k výrobě medikamentů. Generální advokát Soudního dvora Nils Wahl navrhl pro odpověď soudu výklad, podle kterého by z daně měla být osvobozena veškerá krevní plazma nezávisle na účelu jejího použití. Autoři polemizují s Wahlovým zdůvodněním a na základě vlastní interpretace systémové směrnice k DPH předkládají argumenty, proč daňové osvobození terapeutické krevní plazmy a současně zdanění plazmy užití ve farmaceutickém průmyslu je v souladu s principem daňové neutrality. - Pozn.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (5.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 14-15, s. 17-27

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tento díl je věnován problematice zdanitelných plnění vykazovaných na ř. 12 a ř. 13 a části II, oddílu C daňového přiznání, kde se uvádí hodnota dodání zboží do jiného členského státu (ř. 20), hodnota poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě (ř. 21), hodnota vývozu zboží (ř. 22), hodnota dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (ř. 23), hodnota zasilání zboží do jiného členského státu (ř. 24) a dále hodnota plnění podléhajícího režimu přenesení daňové povinnosti z pohledu dodavatele zboží či poskytovatele služeb (ř. 25). Autor se věnuje také plněním osvobozeným od DPH s nárokem na odpočet daně a postupy ilustruje pomocí příkladů. - Pozn.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (6.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 16, s. 11-17

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tento díl je věnován problematice zdanitelných plnění vykazovaných na ř. 26 části II, oddílu C daňového přiznání a ilustruje ji na řadě příkladů. Rozebírá poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko, podmínění osvobození od daně a osvobození ve zvláštních případech (dle § 68 zákona o DPH). Dále se zaměřuje na problematiku osvobození přepravy a služeb přímo vázaných na dovoz a vývoz zboží i osvobození přepravy osob v tuzemsku. - Pozn.

Stefan Weber and Martin Weiss

Legal uncertainty in the application of the German CFC rules

Právní nejistota v aplikaci německých pravidel pro ovládané zahraniční společnosti

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 6, p. 362-367

Příjem ovládaných zahraničních společností (controlled foreign companies, CFCs) je v Německu předmětem dvou daní - korporální daně a lokální obchodní (živnostenské) daně (trade tax; Gewerbesteuer). V březnu 2015 však Spolkový finanční dvůr vydal rozhodnutí, že příjmy ovládaných zahraničních společností nejsou na úrovni akcionářů předmětem obchodní daně. V reakci na to ale německé daňové úřady vydaly výnos, na základě kterého nelze principy vyplývající z rozhodnutí Spolkového finančního dvora aplikovat na jiné případy. Existuje tedy nesoulad mezi názorem Spolkového finančního dvora a daňovými úřady a není zatím zřejmé, zda bude problematika nějak ošetřena legislativou. Článek shrnuje aktuální situaci v oblasti zdanění příjmu ovládaných zahraničních společností v Německu a poskytuje návod pro daňové poplatníky a investory, jak problematiku řešit. - Pozn.

Lenka Miltáková, Jana Stavjaňová

Nepoměr zdanění tabákových výrobků v ČR a vybraných okolních zemích

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 35-52

Zdanění tabákových výrobků je významným politickým i společenským problémem. Autorky se nejprve zaměřují na zdanění cigaret a na vztah mezi cenou krabičky cigaret a výší spotřební daně v ČR, SR a Polsku v r. 2015. Dále rozebírají zdanění tabáku ke kouření (to je zpravidla mírnější než zdanění cigaret) a prostřednictvím kalibrovaných vah zjišťují skutečnou hmotnost tabáku v jedné cigaretě. Následně vypočítávají nepoměr zdanění spotřební daní mezi oběma typy tabákových výrobků ve zkoumaných zemích a porovnávají jej. Největšího nepoměru dosahují v Polsku; ČR je na tom ze sledovaných zemí nejlépe, nicméně i tak je zde poměr zdanění tabáku pouze 51 % v případě aplikace skutečné váhy tabáku v cigaretě. Autorky také seznamují s výsledky statistické modelace dopadu na inkaso spotřebních daní v případě, kdy by v ČR došlo ke zvýšení spotřební daně tabáku ke kouření na úroveň zdanění cigaret. - Pozn.

Zdeněk Kuneš

Nespolehlivý plátce - uplatnění DPH při nákupu

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 7-8, s. 25-27

Příspěvek představuje ručení příjemce zdanitelného plnění dle zákona o DPH a blíže se věnuje ručitelskému závazku při přijetí zdanitelného plnění od nespolehlivého plátce. Autor charakterizuje institut nespolehlivého plátce (dle § 106a zákona o DPH) a důvody, které mohou vést k označení za nespolehlivého plátce, i žádost o zrušení nespolehlivého plátce. Posléze rozebírá zvláštní způsob zajištění daně podle § 109a, jehož využitím může plátce, příjemce zdanitelného plnění, předejít možným dopadům závazku ručení za nezaplacenou daň. Ilustrováno na příkladech.

Giorgio Beretta

New rules on the attribution of profits to permanent establishments

Nová pravidla pro přisuzování zisků ke stálým provozovnám

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 6, p. 322-328

Články 7 a 14 italského legislativního nařízení č. 147/2015 přinesly několik změn týkajících se daňového režimu stálých provozoven. Článek 7 uvádí nové metody pro výpočet zisků vztahujících se

ke stálým provozovnám. Cílem bylo zohlednit v legislativě koncept "Authorised OECD Approach" (AOA) a podpořit investice ze strany nerezidentních nadnárodních společností. Článek 12 nabízí volitelnou možnost osvobození od daně u zisků, které se vztahují k zahraničním stálým provozovnám (tzv. "režim osvobození pro pobočky", branch exemption regime). Autor v článku hodnotí stávající a nová ustanovení týkající se stálých provozoven, přičemž zohledňuje také to, do jaké míry jsou pravidla v souladu se standardy OECD. - Pozn. -- K tématu viz také příspěvek v čas. European taxation č. 5/2016, s. 218-222.

Václav Benda

Opravné a následné kontrolní hlášení

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 16, s. 2-5

Autor nejprve stručně připomíná základní pravidla pro podávání kontrolních hlášení (dle zákona č. 360/2014 Sb.). Dále v návaznosti na daňový řád shrnuje obecná pravidla pro podávání opravných a následných hlášení a poté s využitím příkladů vysvětluje specifická pravidla pro podávání opravných a následných kontrolních hlášení podle § 101f a 101g zákona o DPH. Je zdůrazněno, že plátce může před uplynutím lhůty k podání kontrolního hlášení nahradit kontrolní hlášení, které již podal, opravným kontrolním hlášením. Následné kontrolní hlášení podává plátce po uplynutí lhůty k podání kontrolního hlášení v případě, že zjistí uvedení nesprávných nebo neúplných údajů. K jeho předložení může plátce vyzvat také správce daně.

Jana Jarešová, Martina Havránková

Pokuta za opožděné tvrzení daně [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 3

Pohled na problematiku pokuty za opožděné tvrzení daně dle § 250 daňového řádu. Nejprve k charakteru pokuty a k podmínkám udělení pokuty. Dále k výši pokuty za opožděné tvrzení daně, jejímu možnému snížení a podmínkám pro snížení pokuty na poloviční výši. Poté seznámení s pokutami obdobnými: pokuta za neoznámení osvobozeného příjmu, pokuta za nepodání kontrolního hlášení a s promíjením a posečkáním pokut. Krátce také k úpravě pokuty za opoždění tvrzení daně ve vztahu k samovyměření daně z hazardních her. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2016/07/22/A5ZA16030001.htm>

Zdeněk Kuneš

Registrace osoby povinné k dani za identifikovanou osobu

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 7-8, s. 28-31

Podle zákona o dani z přidané hodnoty se v určitých případech z osoby povinné k dani stává identifikovaná osoba. Autor rozebírá, v čem spočívá rozdíl mezi identifikovanou osobou a plátcem DPH, a podrobně uvádí případy, ve kterých se na identifikovanou osobu nevztahuje zákon o DPH v plném rozsahu (např. pořízení zboží z jiného členského státu; přijetí služby; dodání zboží s instalací nebo montáží; dodání zboží soustavami nebo sítěmi; poskytnutí služby v jiném členském státě; poskytnutí vybraných služeb v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa; dobrovolná registrace aj.). Shrnuje také problematiku zveřejňování údajů z registrů plátců a identifikovaných osob, registrace identifikované osoby v případě, kdy nebyla splněna povinnost registrace ve stanovené lhůtě a zrušení registrace. Doplněno řadou příkladů. -- Viz také příspěvek v DHK č. 16/2016, s. 5-7.

Nolan Sharkey

Renovating the tax base : the development of selected international aspects of income tax regimes in mainland China and Singapore with reference to Hong Kong

Obnova základu daně : vývoj vybraných mezinárodních aspektů režimů daně z příjmu v pevninské Číně a v Singapuru s odkazem na Hongkong

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 6, p. 355-361

Zdanění příjmu firem bylo v Číně zavedeno v 70. letech. Zpočátku země poskytovala řadu daňových pobídek s cílem přivést do země investory, v 90. letech se ale prostředí v Číně radikálně změnilo, země začala přirozeně přitahovat zahraniční investice a pobídky ztrácely na významu. Dále také vzrůstala offshorová aktivita. V roce 2008 došlo k významné daňové reformě (zavedení nového zákona o zdanění příjmu podniků, který nahradil původní dva zákony o zdanění příjmu domácích a

zahraničních podniků). V realitě však do určité míry daňová správa legislativní změny stále nereflexuje (mj. vlivem silné decentralizace a lokální působnosti úřadů). Singapur v 80. letech zavedl stejně jako Čína řadu pobídek, mnoho z nich však dosud přetrvává. Singapur dále ve srovnání s Čínou přistupuje odlišně ke zdanění zahraničních příjmů. Autor v článku srovnává systémy zdanění příjmů v obou zemích a diskutuje o vlivu daňové politiky v Číně na Singapur a Hongkong, jehož přístupy jsou do značné míry podobné singapurským. - Pozn.

Zuzana Kořínková

Spojení osob jako podmínka členství ve skupině u daně z přidané hodnoty

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 20-25

Příspěvek přibližuje právní úpravu institutu skupiny registrované k dani z přidané hodnoty v ČR a nastiňuje některá úskalí, která tato právní úprava přináší. Autorka rozbořem zjišťuje, zda ministerstvo financí svým výkladem okruh osob, které se mohou stát členy skupiny, zužuje či rozšiřuje. Nejprve se věnuje spojení osob v rámci skupiny obecně, zejména s důrazem na evropskou úpravu. Následně se zabývá kapitálově spojenými osobami a přibližuje dvě rozdílné metody výpočtu nepřímého kapitálového propojení, které mají vliv na okruh osob, které se mohou stát členy skupiny. Dále se zaměřuje na jinak spojené osoby a s tím související problematiku členství fyzické osoby ve skupině. Přibližuje také otázku členství osoby nepovinné k dani ve skupině a postup pro výběr členů skupiny. - Pozn.

Alois Paul Knobloch

Steuerarbitrage um den Ausschüttungstermin von Kapitalgesellschaften

Daňové plánování okolo termínu vyplácení dividend u kapitálových společností

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 32, S. 1825-1837

Německým parlamentem schválený zákon z 19.7.2016 o reformě zdanění kapitálových investic (Investmentsteuerreformgesetz) má mimo jiné zamezit obcházení daňové povinnosti v rámci tzv. cum-cum-obchodů (tj. transakcí s cennými papíry kolem termínu vyplácení dividend za účelem neoprávněné aktivace daňových úlev). Podle autora článku však i nová norma ponechává prostor pro tyto praktiky, neboť nedošlo k zavedení jednotného zdanění zisku plynoucího z kurzu cenného papíru a dividendy. - Pozn.

Simon Book

Steuererose e. V.

Daňová oáza, o. s.

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 28, S. 56-61

Rok od roku stoupá v Německu počet nadací a spolků. Ne proto, že by Němci byli štedřejší, nýbrž proto, že mohou ušetřit na daních. Stát to stojí miliardy.

Laura Mattes

Tax lotteries and the challenge to improve VAT compliance from bottom to top

Účtenkové loterie a výzva, jak zlepšit dodržování daňové povinnosti u DPH směrem zdola nahoru

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 1, p. 19-22

S účtenkovými loteriemi, nástrojem, který by měl podpořit přiznávání DPH prodejci, má zkušenosti řada evropských i mimoevropských států. Autorka v kratším článku shrnuje účel a princip fungování účtenkových loterií. Výklad doplňuje praktickými příklady aplikace nástroje v konkrétních zemích a oblastech (Čína, Tchaj-wan, Jihoafrická republika, Brazílie, Argentina, EU) a zmiňuje hlavní otázky, které je třeba při zavádění loterií zvážit včetně rizik s nimi spojených. - Pozn.

Christiana HJI Panayi

The compatibility of the OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting proposals with EU law

Kompatibilita návrhů OECD/G20 proti erozi základu daně a přesouvání zisků (BEPS) s právem EU

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 1-2, p. 95-112

Autorka v článku zkoumá kompatibilitu iniciativy OECD proti BEPS s právem EU, přičemž poukazuje na mezery u většiny pravidel. Navrhovaná pravidla například nepostihují zcela umělá schémata a hrozí, že budou aplikována pouze mechanicky. Návrhy, které počítají se zohledňováním daňových řešení v jiných státech, nemusí obstát před nejvyššími soudy. Dále autorka apeluje na

nutnost podrobné právní analýzy ze strany institucí EU i jednotlivých členských států před zaváděním jakýchkoli opatření za účelem zachování právní jistoty. - Pozn. -- Další článek k iniciativě proti BEPS viz str. 113-120.

António Martins

The deduction of corporate costs in Portugal : recent developments

Odpočet podnikových nákladů v Portugalsku : nejnovější vývoj

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 7, p. 292-297

Informace o změně obecných principů týkajících se odpočtu nákladů podniků v Portugalsku. Do r. 2013 vyžadoval portugalský zákon o dani z příjmu právnických osob pro odpočet nákladů test nezbytnosti, daňová reforma z r. 2014 přinesla ustoupení od požadavku nezbytnosti ve prospěch nového požadavku, dle něž jsou podnikové náklady způsobeny činností "za účelem dosažení nebo obstarání příjmu". Příspěvek rozebírá, jak daňová správa, daňoví poplatníci a soudy mohou vykládat nastalé změny a zmiňuje také současné mezinárodní trendy týkající se úpravy této klíčové problematiky korporálních daní. - Pozn.

Madeleine Merckx

The VAT consequences of crowdfunding

Crowdfunding z pohledu DPH

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 1, p. 12-18

Crowdfunding je považován za převratnou inovaci v oblasti financování podniku. Dosud však nebyly příliš řešeny daňové důsledky tohoto způsobu financování, konkrétně důsledky pro DPH. Evropská komise v únoru 2015 vydala zprávu, ve které uvádí své názory a postoje k této problematice. Autorka v souvislosti s touto zprávou v článku uvádí přehled různých typů crowdfundingu i jejich daňová řešení. Rozlišeny jsou čtyři typy crowdfundingu z hlediska toho, zda osoba, která přispěla, dostane nějakou odměnu. Konkrétně jde o crowdfunding založený na principu dárcovství, na principu odměny za příspěvek (v případě, že se podaří vybrat dostatečný obnos, dostane přispívající hmotnou odměnu), na principu půjčky (přispívajícímu je později vrácena původní částka spolu s úrokem) a na principu kapitálu (investor se podílí na budoucím zisku - je mu např. vyplacena dividenda). U každého z typů je podrobněji popsán princip fungování, názor Evropské komise, pozice investorů, pozice subjektu, který příspěvek obdržel, a pozice internetové platformy jako zprostředkovatele. Analýza je v závěru doplněna dvěma přehlednými tabulkami, které shrnují postavení jednotlivých subjektů z hlediska DPH. - Pozn.

Tomáš Rozehnal, David Švancara

Úrok z nadměrného odpočtu : ubírá se judikatura a zákonodárce opravdu správnou cestou? [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 3

Diskuzní příspěvek ke komplikované problematice náhrady za zadržování nadměrného odpočtu z pohledu finanční správy. Autoři nejprve představují současný právní stav věci v souvislosti s možným nepřiměřeným zadržováním nadměrného odpočtu DPH a zákonnou sankcí pro správce daně v podobě úroku z vratitelného přeplatku ve smyslu ust. § 155 odst. 5 daňového řádu. Dále se zaměřují na judikaturu Soudního dvora EU ke zkoumané problematice a poukazují na důležité závěry z rozsudků plynoucí. Následně rozebírají možnosti českého právního řádu před existencí rozsudku ve věci Kordárna a ust. § 254a daňového řádu a upozorňují na možnost obrany proti nezákonnému prověřování daňové povinnosti ze strany daňového subjektu. Věnují se také vývoji a úpravě právního řádu po existenci rozsudku ve věci Kordárna a návazné rozhodovací praxi českých soudů. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2016/07/22/A5ZA16030005.htm>

Anil Markandya ... [et al].

What role can taxes and subsidies play in changing diets?

Jak mohou daně a subvence ovlivnit změnu stravy?

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 2, p. 175-210

Současné stravovací návyky obyvatel řady zemí neodpovídají doporučením Světové zdravotnické organizace (WHO). Autoři v článku zkoumají stravovací návyky obyvatel ve Španělsku a zjišťují, jak

je změnit pomocí fiskálních opatření (daně a subvence). Aby stravování Španělů splňovalo požadavky WHO, bylo by třeba výrazně zdanit červené maso a naopak podpořit konzumaci sacharidů. Podíl daní a subvencí na ceně potravin byl omezen v modelu na 30-40 %, přičemž bylo dosaženo zlepšení v konzumaci zdravých potravin o 20-25 %, aniž by vzrostly celkové náklady na nákup potravin na straně spotřebitelů. Dále došlo ke snížení emisí oxidu uhličitého o 5 %. Dosažení optimálních výsledků nicméně dle autorů závisí na více faktorech, jako např. na správném určení cenové a křížové elasticity poptávky. - Pozn.

Zdeněk Kuneš

Zákon o evidenci tržeb. (2.), Tržby vyloučené z evidence tržeb

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 14-15, s. 35-41

Autor na základě zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, rozebírá problematiku práv, povinností a postupů uplatňovaných při evidenci tržeb. V této části se zaměřuje na charakteristiku toho, co nejsou evidované tržby, a na dočasně vyloučené tržby. Následně seznamuje s povinnostmi týkajícími se autentizačních údajů a certifikátu pro evidenci tržeb, údajů o provozovně a uvádí rozsah zasílaných údajů, které jsou povinné a nelze je měnit. Informuje také o nepovinných údajích, které se mohou objevit v datové zprávě, o užití fiskálního identifikačního kódu, o době odezvy a plnění evidenčních povinností ve zjednodušeném režimu. V závěru pak rozebírá porušení stanovených povinností a jejich pokutování. -- Viz také EET u veřejně prospěšných poplatníků viz DHK č. 18/2016, s. 4-7.

Richard W. Fetter

Zdanění a pojistné odvody z odměny z dohody o provedení práce

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 8, s. 29-32

Bližší k daňovému režimu i režimu pojistných odvodů u příjmů plynoucích z pracovněprávních vztahů na základě dohody o provedení práce. Seznámení s rozhodnými skutečnostmi pro osvobození od odvodů a k formě zdanění srážkovou daní nebo zálohami na daň. Autor také informuje, v případě splnění jakých podmínek může poplatník získat zaplacenou daň zpět. Doplněno příklady. -- Viz také další příspěvek o dohodách o provedení práce na s. 22-26.

Václav Benda

Změny zákona o dani z přidané hodnoty ve vazbě na nový celní zákon

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 2-5

V souvislosti s přijetím nového celního zákona byla doprovodným zákonem č. 243/2016 Sb. mimo jiné navržena změna zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Změny se týkají pravidel pro uplatňování DPH při dovozu a vývozu zboží v návaznosti na předpisy EU, a to zejména v oblasti svobodných skladů a svobodných pásem, pro která platí z hlediska uplatňování DPH řada výjimek. Článek v porovnání s dosavadní právní úpravou shrnuje tyto změny. Dále seznamuje s dílčími změnami zákona o DPH, např. v pravidlech pro podávání kontrolního hlášení (zejména pro oblast pokut) a ve vymezení místní příslušnosti daňových subjektů. -- Téma zpracovává také příspěvek v DHK č. 17/2016, s. 21-24 a v Účetnictví v praxi č. 9/2016, s. 15-18.

Ondřej Lichnovský, Lukáš Křístek

Znalectví v daních aneb odborné otázky při správě daní

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 13-14, s. 480-483

Článek rozebírá postavení znalectví a odborného znalce v daňovém řízení vedeném správcem daně. Poukazuje zejména na problematiku spojenou s požadavkem odbornosti při správě daní a v té souvislosti zvažuje, kdy vzniká povinnost správce daně přizvat do řízení znalce tak, aby byl dodržen požadavek zákonnosti řízení. Vysvětluje základní požadavky kladené na znalce a na znalecký posudek. Upozorňuje na judikatorně řešený případ postavení znaleckého zkoumání v daňovém řízení u posuzování uznatelnosti daňových odpočtů na výzkum a vývoj (u daně z příjmů) a na tomto případě zkoumané téma ilustruje. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 24, (2016) č. 16**

Opravné a následné kontrolní hlášení - dle zákona č. 360/2014 Sb. (s. 2-5); Identifikovaná osoba a její úloha v přeshraniční fakturaci (s. 5-7); Benefity v souvislosti s pracovním poměrem (1. část) - daňové řešení benefitu prohlubování a zvyšování kvalifikace (s. 7-11); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (6.) - ř. 26 (s. 11-17); Prodej pozemků a daň z příjmů (s. 18-22); Ukončení zveřejňování údajů o udělených licencích pro obchod s elektřinou a plynem pro účely uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti (s. 22); Transferové ceny v judikatuře Nejvyššího správního soudu (2.): referenční cena - vybrané aspekty (s. 23-27); Dohoda o výměně daňových informací s Monakem - dohoda č. 17/2016 Sb. m. s. (s. 32-33); Kreativní účetnictví versus účetní a daňové podvody v kontextu trestněprávní odpovědnosti (3.) (s. 37-40).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 24, (2016) č. 17**

Fakturace přeshraničních plnění a správné uplatňování DPH - důsledky implementace směrnice o fakturaci č. 2010/45/EU (s. 2-4); Daňové zatížení OSVČ, zaměstnance a právnických osob (s. 4-8); Benefity v souvislosti s pracovním poměrem (2.): opční akciový program, poskytování zaměstnaneckých akcií (s. 9-13); Promíjení pokuty za neoznámení příjmu fyzických osob: základní princip a vzor žádosti (s. 13-17); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (7.) (s. 18-20); Přehled nejdůležitějších změn zákona o DPH - s ohledem na zákon č. 243/2016 Sb. (s. 21-24); Transferové ceny v judikatuře Nejvyššího správního soudu (3.): znalecký posudek (s. 25-29); Několik poznámek k novému zákonu o spotřebitelském úvěru (1.) - zákon č. 257/2016 Sb. (s. 29-33); Nad čím se ještě zamyslet před roční účetní závěrkou... (s. 38-39).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 17**

EET pro školní jídelnu (s. 1); Odměny členů výboru společenství vlastníků (s. 3); Zkušenosti z kontrol - nesprávné účtování o zápůjčkách zaměstnancům (s. 7); DPH a závodní stravování (s. 7).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 18**

Novela zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí od 1.11.2016 - o zákonu č. 254/2016 Sb. (s. 1-3); Ústavní soud ke zdanění důchodů v roce 2016 - podmínky pro osvobození důchodů od daně z příjmů a nález ÚS č. Pl. ÚS 18/15 (s. 4-5); Srážková daň z licenčních poplatků - dotaz z praxe (s. 7-8).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 24, (2016) č. 3**

Změny zákona o DPH ve vazbě na nový celní zákon (s. 2-5); Příjmy z darování a dědění z hlediska daně z příjmů fyzických osob (1. část) (s. 6-19); Odpočet na podporu výzkumu a vývoje v roce 2016 - aktuální otázky (s. 20-24); Zdanění hazardních her od 1.1.2017 - podle zákona č. 187/2016 Sb. (s. 25-27); Mezinárodní zdanění - otázky (s. 27, 53, 68); K problematice tzv. daňových balíčků (s. 28-37); Silniční daň v judikatuře (s. 38-47); Novela zákonného opatření Senátu o dani z nemovitých věcí - č. 254/2016 Sb. (s. 48-53); Účetní závěrka podnikatelů za účetní období započaté v roce 2016 (1. část) (s. 57-68); Úloha vnitřních předpisů v účetnictví některých vybraných účetních jednotek (s. 69-75).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 176 (9.9.2016)**

Praha plánuje výstavbu nových bytů za miliardy - výstavba městských a sociálních bytů (s. 3); Jak na EET: levné řešení nabízí operátoři i výrobci tradičních pokladen - kdo a za jakých podmínek nabízí pokladní systémy s tiskárnou, přenosné zařízení s tiskárnou, klasickou kasu s integrovanou tiskárnou a software s tiskárnou (s. 4); Daňové úlevy na výzkum? Podnikatelé a finanční úřady by měli sladit noty, říkají poradci - názory na odpočet daně na výzkum a vývoj v ČR (s. 13); Dluh Saúdské Arábie láká investory. Šejkové zvýší své zadlužení čtyřikrát - privatizace, vstup na dluhopisový trh (s. 14).

Ekonomické vědy. Ekonomie

An inconvenient iota of truth : tariffs and wages

Nepříjemné zrnko pravdy : cla a mzdy

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9001, p. 52-53

Třetí ze série článků věnovaných velkým ekonomickým myšlenkám se zabývá Stolperovým-Samuelsonovým teorémem, který byl formulován ve společné práci Wolfganga Stolpera a Paula Samuelsona v r. 1941 a vrhal nové světlo na staré téma: vztah mezi cly a mzdami. Studie dokazovala to, co se neekonomům zdálo zřejmé: volný obchod se zeměmi s nízkými mzdami může poškodit dělníky v zemi s vysokými mzdami. Toto tvrzení tradičně nechávalo ekonomy chladnými, protože zastávali názor, že špatně placená práce není nutně levná, jelikož nízké mzdy často odrážejí mizernou produktivitu. Stolperův-Samuelsonův teorém nicméně našel "zrnko možné pravdy" (jak později řekl Samuelson) v otřepaném tvrzení, že dělníci v bohatých zemích potřebují ochranu před "prací nuzáků", kterým je v jiných zemích vyplácena jen almužna. Teorém ještě dnes ovlivňuje debaty o obchodních dohodách, např. o Transpacifickém partnerství.

Alan J. Auerbach, Yuriy Gorodnichenko

Effects of fiscal shocks in a globalized world

Efekty fiskálních šoků v globalizovaném světě

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 1, p. 177-215

Autoři se v odborném článku zabývají vlivem vládních výdajových šoků na měnový kurz. Na základě denních dat docházejí k závěru, že ohlášení vládních výdajů na obranu v USA vede k okamžitému a silnému zhodnocení kurzu dolaru. Naopak skutečný vývoj výdajů na obranu nemá žádný významný vliv na měnový kurz. Na rozdíl od řady předchozích empirických studií autoři svými závěry podporují teoretické modely, které předpokládají posílení domácí měny v důsledku vládního výdajového šoku. Článek se zabývá také dalšími proměnnými (na denní bázi) a zkoumá, jak je reakce měnového kurzu na fiskální šoky ovlivněna hospodářským cyklem a podmínkami tzv. spodní nulové hranice úrokových sazeb (zero lower bound). - Pozn.

Jaroslav Daňhel, Eva Ducháčková, Jarmila Radová

Ekonomická věda v konfrontaci se společenským vývojem prochází neuralgickým bodem

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 68-77

Diskuzní příspěvek k některým aspektům dlouhodobé transformace současného společenského a zejména ekonomického a finančního systému. Autoři na základě provedených analýz a hodnocení poukazují na některé negativní skutečnosti, které se objevily zejména v postkrizovém období ve vývoji celé řady ekonomik, včetně ekonomiky globální, a vyhodnocují přístupy a reakci ekonomické vědy na měnící se ekonomickou realitu. Zvažují, zda je existence rovnováhy pro ekonomické stavy světa opravdu žádoucí, dále ambivalenci jevu financionalizace pro bankovní sektor i problémy pojišťovnictví při řešení finančních důsledků nahodilosti. Na závěr identifikují tři přístupy, které lze mezi odbornou veřejností pozorovat s ohledem na jistou metamorfózu současného systému. - Pozn.

Hélène Rey

International channels of transmission of monetary policy and the Mundellian trilemma

Mezinárodní transmisní kanály měnové politiky a Mundellovo trilema

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 1, p. 6-35

Autorka se ve svém odborném článku snaží o revizi Mundellova trilemata, tedy konceptu, který uvádí, že není možné, aby země měla zároveň fixní měnový kurz, nezávislou měnovou politiku a aby existovala v podmínkách plné kapitálové mobility. Pouze dvě z těchto tří podmínek mohou být splněny současně. Autorka s použitím konceptu mezinárodního transmisního kanálu úvěrů a přijímání rizika (international credit or risk-taking transmission channel) dochází k závěru, že flexibilní měnový kurz není dostatečnou garancí autonomní měnové politiky ve světě velkých kapitálových toků. Šoky vyplývající z měnové politiky USA jsou tak přenášeny i do zemí s inflačním cílováním a s velkými finančními trhy a ovlivňují jejich finanční podmínky. Klíčovou roli přitom sehrává dolar. - Pozn.

Michal Lehuta

Kde sú najväčší slovenskí ekonómovia? V zahraničí : slovenská veda

Trend, Sv. 26, (2016) č. 29-30, s. 34-36

Príspevok predstavuje niekoľik neúspešnejších akademických ekonómov pôvodom ze Slovenska, ktorí rozvíjajú svoju kariéru predovšetkým v zahraničí. Jedná sa o L. Pástora, Jana Fidrmuce, Jarka Fidrmuce, J. Zábojníka, R. Horvátha a M. Kahance. Stručne seznamuje s jejich profesním životopisem a oblastmi jejich výzkumu.

By Angus Deaton

Measuring and understanding behavior, welfare, and poverty

Měření chování, blahobytu a chudoby a porozumění těmto jevům

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 6, p. 1221-1243

Nositel Nobelovy ceny za ekonomii za rok 2015 Angus Deaton představuje v článku teorie, kterými se v průběhu své vědecké činnosti zabýval. Deatonova práce spočívá v analýze a měření chudoby, bohatství a spotřeby. V první části autor uvádí, jak je možné využívat průzkumy domácností ke zkoumání životních standardů, nerovností a chudoby a jak pomocí nich porozumět chování jedinců. Ve druhé části článku se Deaton věnuje svým přínosům k teorii poptávky, spotřeby a úspor.

Michal Lehuta

Muž, ktorý chce budovať mestské štáty : nový šéfekonóm Svetovej banky

Trend, Sv. 26, (2016) č. 32, s. 24-25

Novým hlavním ekonomem Světové banky je od září 2016 profesor Paul Romer. Článek informuje o jeho dosavadní vědecké práci a profesní specializaci, podrobněji rozebírá teorii endogenního hospodářského růstu. Seznamuje také s Romerovými teoriemi o významu hospodářských a politických pravidel ve vztahu k hospodářskému růstu a s myšlenkou samostatných městských států (tzv. charter cities), se kterou v závěru polemizuje.

Pavel Sirůček

Nositel Nobelovy ceny za ekonomii pro rok 2015

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 4, s. 492-499

Stručně k profesnímu životopisu a vědeckému dílu nositele Nobelovy ceny za ekonomii pro rok 2015 - britsko-amerického ekonoma a ekonometra Anguse Stewarta Deatona. Ocenění získal zejména za "zkoumání spotřeby, chudoby a blahobytu". Příspěvek shrnuje akademické, resp. vědecké zaměření laureáta, a informuje o jeho přínosech v oblasti mikro- a makroekonomických výzkumů individuální spotřeby a jejích paradoxů i u výzkumů problematiky chudoby a šetrnosti obyvatelstva rozvojového světa. V závěru přináší přehled Deatonových publikačních výstupů.

Charles Engel

Policy cooperation, incomplete markets, and risk sharing

Kooperace politik, neúplné trhy a sdílení rizik

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 1, p. 103-133

Odborná studie se věnuje především odvození "cílového pravidla" ("targeting rule") měnové politiky v nekooperativním, strategickém prostředí a jeho porovnání s cílovým pravidlem v prostředí kooperativním. Cílové pravidlo je založeno na srovnání optimální politiky v podmínkách neúplných a úplných finančních trhů. Autor dochází k závěru, že dokonce i v prostředí úplných trhů a kooperace neusiluje optimální měnová politika o minimalizaci svého přelévání (spillovers) do zahraničí. Tento teoretický článek reaguje na debatu, jež se zabývá otázkou, zda mají centrální banky více spolupracovat zvláště v kontextu nekonvenčních politik realizovaných řadou centrálních bank rozvinutých států. - Pozn.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : J. A. Schumpeter

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 78-86

Článek se věnuje osobnosti a dílu rakousko-amerického ekonoma, sociologa, politologa a právníka Josepha Aloise Schumpetera, který patří ke "klasickým" autorům problematiky hospodářských cyklů (včetně dlouhých vln), inovací, podnikání a evoluční ekonomie. Autor shrnuje jeho životní příběh,

profesní kariéru a podrobněji rozebírá hlavní témata jeho vědecko-výzkumné práce: teorii hospodářského vývoje, teorii multicykličnosti vývoje a teorii samolikvidace kapitalismu. Stručně zmiňuje také pokračovatele jeho díla a odkazu. Text je doplněn výběrem ze Schumpeterových prací. - Pozn.

Prison breakthrough : game theory

Objevné řešení vězeňského dilematu : teorie her

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9003, p. 53-54

Pátý ze série článků o významných ekonomických myšlenkách se zabývá Nashovou rovnováhou. Koncept amerického ekonoma a matematika Johna Nashe popisuje stabilní výsledný závěr, k němuž dospívají lidé nebo instituce provádějící racionální volbu na základě toho, jak podle nich budou postupovat ti ostatní. Nash dokázal, že každá "hra" s konečným počtem hráčů, z nichž každý může volit z konečného počtu možností, by měla mít přinejmenším jednu takovou rovnováhu. Tuto myšlenku symbolizuje především jeden příklad: vězeňské dilema, kdy dva zadržení nezávisle na sobě uvažují, zda se přiznat k trestnému činu, zapírat nebo udat toho druhého. V tomto případě existuje jen jedna Nashova rovnováha - když se oba přiznají. Nashova myšlenka měla své předchůdce (August Cournot, John von Neumann) i následovníky (Elliot Peranson, Alvin Roth) a byla využita při řešení řady problémů reálného světa (americký nemocniční systém). Za svůj přínos k teorii her získal Nash v roce 1994 Nobelovu cenu za ekonomii.

Where does the buck stop? : fiscal multipliers

Kde dolar zastaví? : fiskální multiplikátory

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9002, p. 53-54

Čtvrtý z řady článků věnovaných velkým ekonomickým nápadům se zabývá britským ekonomem Johnem Maynardem Keynesem a jeho myšlenkou fiskálního multiplikátoru. Ten je základním prvkem keynesovské makroekonomie a vznikl z intenzivní debaty o tom, jak reagovat na Velkou krizi. Keynes ve svém zásadním díle "The General Theory of Employment, Interest and Money" popsal, jak by mohl multiplikátor fungovat a umožnit vládě, aby dostala upadající ekonomiku opět do dobrého stavu. Jeho myšlenku rozvíjeli další ekonomové (Hansen, Samuelson) a v šedesátých letech se Keynesovo vítězství zdálo dokonalé. V sedmdesátých letech ale jeho nadvládu narušil Milton Friedman a poté škola "racionálních očekávání", vedená Robertem Lucasem, a další směry. Nicméně fiskální stimuly začaly být opět využívány, jak dokazuje případ Japonska v 90. letech i později, hospodářská opatření ve vyspělých zemích po globální finanční krizi i balík stimulačních opatření schválený vládou Baracka Obamy.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Petr Šabatka, Jan Metelka

(R)evoluce v české úpravě hazardu?

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 7-8, s. 50-51

Příspěvek informuje o nové regulaci oblasti hazardních her, kterou představují tři nedávno schválené zákony - zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb., zákon o dani z hazardních her č. 187/2016 Sb. a souhrnná novela č. 188/2016 Sb., kterou se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her. S ohledem na doporučení EK pro regulaci hazardu nová zákonná úprava zefektivňuje výběr daní, zvyšuje ochranu sázejících a jejich okolí, otevírá český trh hazardních her pro provozovatele z EU nebo EHS, reguluje hazard na internetu a pozměňuje postupy pro povolovací řízení i kontrolní mechanismy. Daň z hazardních her nahradí stávající odvod z loterií, její sazba pro technické hry, kam spadají zejména videoloterijní terminály a herní automaty, se zvyšuje na 35 %, u ostatních hazardních her zůstává dosavadní sazba daně na úrovni 23 %. Dozor bude vykonávat MF a nově zejména celní úřady. - Pozn. -- Viz také příspěvek Zdanění hazardních her od 1.1.2017 v čas. FDÚB č. 3/2016, s. 25-27. -- Téma regulace hazardních her provozovaných prostřednictvím internetu přibližuje příspěvek v čas. Právní rádce č. 9/2016, s. 42-44.

Joseph Stiglitz

A split euro is the solution for the single currency

Rozštěpené euro je řešením pro jednotnou měnu

Financial Times, Vol. 2016, No. 39244 (17.8.2016), p. 8

Je nesporné, že Evropě, a zejména eurozóně, se od krize v r. 2008 nedaří. Jednotná měna měla přinést prosperitu a zvýšit evropskou solidaritu. Dokázala pravý opak, protože krize v některých zemích byla a je větší než za Velké krize. Autor vidí příčinu v zásadních problémech ve struktuře eurozóny a pravidlech a institucích, které ji řídí. Dobrá měnová uspořádání nemohou zajistit prosperitu, ale ta chybná vedou k recesím a krizím. Řešením by mohl být přátelský rozvod s možným přechodem na systém "pružného eura", ve kterém by mohlo být silné severské euro a měkčí jižní euro.

E. Atzler, Y. Osman, J. Hofer

Angriff auf die Sparer : Kapitalismus absurd

Útok na střadatele : kapitalismus na absurdno

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 155 (12.8.2016), S. 3, 6-7

Politika nízkých úroků Evropské centrální banky se již začíná projevovat i na úrocích pro klienty německých bank. Raiffeisenbank Gmund am Tegernsee zavádí od září 2016 záporný úrok 0,4 procenta pro vklady občanů nad 100 tisíc eur, které jsou uloženy na běžných účtech. Podle autorů článku mohou tuto banku následovat další finanční instituce, čímž bude prolomeno tabu nepřenositelnosti negativních úroků na depozita na úročení vkladů fyzických osob. Tento trend je zatím více než v eurozóně zjevnější ve Švýcarsku, kde od zavedení záporných úrokových sazeb některé banky uvalují na vklady nad 100 tisíc švýcarských franků úrok ve výši až - 0,75 procenta. -- K bance Raiffeisenbank Gmund viz také článek na s. 7; k tématu viz také komentář v Handelsblatt č. 156/2016 (15.8.2016), s. 27.

Peter Köhler, Robert Landgraf

Aufstieg der Schattenbanken : angelsächsische Kreditfonds nutzen die Schwächen der etablierten Banken

Vzestup stínových bank : anglosaské úvěrové fondy využívají slabosti zavedených bank

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 156 (15.8.2016), S. 1, 28-29

Alternativní investiční fondy začínají jako poskytovatelé půjček konkurovat bankám. Vzhledem k nízkým výnosům z dluhopisů vyspělých ekonomik a obavám z propadu akcií jsou tyto fondy také stále atraktivnější pro investory. Alternative Credit Council a Deloitte odhadly ve své analýze z konce července 2016 globální objem nebankovního financování podniků na 560 miliard dolarů. Fondy expandují i v řadě evropských zemí, přičemž jimi poskytnutý kapitál je zde z 80 procent využíván pro vstup investora do podniku. V Německu vzrostl počet fondů od roku 2012 z 9 na 41 subjektů, které na tamní trh pronikly především z anglosaských zemí a jež se podílí z více než čtvrtiny na trhu s půjčkami pro převzetí podniků. -- K tématu viz také rozhovor na s. 29.

Comradely capitalism : housing in America

Soudružský kapitalismus : bydlení v Americe

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9003, p. 15-17

Americké banky jsou po krizi z r. 2008 v dobrém stavu, ale mimo ně existuje ještě velká, paralelní struktura, která vytváří téměř tolik úvěrů jako bankovní sektor: hypoteční systém. Ten je oproti bankám velmi špatně kapitalizován, zřídka ziskový, většinou znárodněný a pod administrativní kontrolou. Poskytování hypoték v Americe má zřetelné rysy socialistického řízeného hospodářství, protože 65-80 % nových půjček na bydlení neovlivňuje trh, ale administrativní rozhodování. V článku se podrobně vysvětluje fungování amerického trhu s hypotékami a konstatuje se, že příčina poslední finanční krize zůstává tou částí světového finančního systému, která byla nejméně reformována. V případě hypoték se jedná o střet řady zásadních amerických problémů: závislosti na dluzích, užívání skrytých dotací ke zmírnění nerovnosti a politické patové situace. -- K problematice viz i článek na s. 10.

Yasmin Osman

Das neue Risikospiel der Banken : viele Geldhäuser senken bei der Vergabe von Firmenkrediten die Sicherheitsstandards. Das weckt Erinnerungen an die Finanzkrise

Nová riskantní hra bank : mnoho peněžních ústavů snižuje zajištění při udělování firemních úvěrů. To vyvolává vzpomínky na finanční krizi

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 152 (9.8.2016), S. 1, 4-5

Uvolněná měnová politika Evropské centrální banky a prostředí nízkých úroků zostřují konkurenční boj mezi německými bankami o významné klienty. Řada bank nyní nabízí delší dobu splatnosti firemních úvěrů a dokonce upouští od zakotvení ochranných klauzulí (tzv. covenants) do úvěrových smluv. Tyto klauzule umožňují bankám okamžitě vypovědět přislíbený úvěr nebo změnit uzavřenou smlouvu, zhorší-li se hospodářské výsledky klienta. Podle Německé spolkové banky jsou tyto standardy zmírňovány zejména u půjček, z nichž má být financováno převzetí podniků. Mnozí ekonomové před tímto trendem varují, neboť banky se tím samy připravují o manévrovací prostor v případě nástupu hospodářské recese. -- K tématu viz také rozhovor na s. 5.

Hans-Peter Siebenhaar

Die neue Zuversicht : Österreichs Banken profitieren von der wirtschaftlichen Erholung in Osteuropa - und sind für Anleger einen Blick wert

Nová naděje : rakouské banky profitují z hospodářského oživení ve východní Evropě - a stojí za pozornost investorů

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 157 (16.8.2016), S. 34-35

Hospodářské oživení v zemích středovýchodní Evropy, zejména pak členských a kandidátských státech EU, prospívá v regionu aktivním rakouským bankám. Čistý zisk skupiny Erste Group za první pololetí roku 2016 tak dosahoval 842 milionů eur, což je o 355 milionů eur více než za stejné období v roce 2015. Kromě vyšší růstové dynamiky profitují rakouské banky na trzích střední a východní Evropy i z vyšší úrokové hladiny, než jaká je v zemích eurozóny. V Maďarsku, Chorvatsku, České republice, Slovensku, Rumunsku a Srbsku se také v poslední době snížila úvěrová rizika. K ziskům alpských bank pozitivně přispěje také na příští rok avizované snížení rakouské bankovní daně na úroveň odvodů bank v Německu.

Marcel Fratzscher, Marco Lo Duca, Roland Straub

ECB unconventional monetary policy : market impact and international spillovers

Nekonvenční měnová politika ECB : tržní dopad a mezinárodní přelévání

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 1, p. 36-74

Odborný článek je věnován dopadům nekonvenční monetární politiky ECB za období let 2007-2012 na finanční trhy v eurozóně i mimo ni. Konkrétně se autoři zabývají vlivem politiky ECB (zahrnující doplňkové dlouhodobé refinanční operace - SLTROs, program pro trhy s cennými papíry - SMP a program přímých monetárních transakcí - OMT) na výnosy z akcií a měnových kurzů, míry rizika, mezinárodní toky portfoliových investic a další. Autoři docházejí k závěru, že nekonvenční měnová politika ECB podpořila ceny akcií a snížila fragmentovanost dluhopisových trhů v eurozóně. Pozitivní dopady měla také na ceny akcií a důvěru mimo eurozónu. Efekty politiky ECB na dluhopisové trhy mimo eurozónu byly zanedbatelné. Politika ECB přispěla ke snížení úvěrového rizika mezi bankami a vládami v eurozóně i dalších zemích G20, měla však minimální dopady na přehodnocení portfolií napříč různými regiony a druhy aktiv. - Pozn. -- Pro hodnocení měnové politiky ECB viz též čas. CESifo Economic Studies (2016), no. 1, p. 68-87.

Emptying the tills : Europe's disappearing cash

Vyprázdnění pokladen : mizející hotovost v Evropě

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9002, p. 55-56

Jak se země stávají bohatšími, mají tendenci ustupovat od užívání hotovosti, a to z důvodu bezpečnosti, pohodlí a nákladů. Ekonom Kenneth Rogoff v nové knize "The Curse of Cash" tvrdí, že hotovost v bohatých zemích napomáhá daňovým únikům a dalším nezákonným činnostem a že měnová politika by byla efektivnější ve světě bez "skutečných peněz". Z analýzy v článku však vyplývá, že zatímco ve Skandinávii a zemích Beneluxu se daleko víc platí kartami a chytrými telefony než mincemi a bankovkami, Německo a jihovýchod Evropy se nadále drží hotovosti.

Argyro Elisavet Manoli, Georgios A. Antonopoulos, Michael Levi

Football clubs and financial crimes in Greece

Fotbalové kluby a finanční kriminalita v Řecku

Journal of financial crime, Vol. 23 (2016), No. 3, p. 559-573

Autoři v článku zkoumají finanční kriminalitu v řeckých fotbalových klubech. Nejprve byl proveden etnografický výzkum u dvou fotbalových klubů, který byl poté doplněn o rozhovory s osobami obeznámenými se situací řeckého fotbalu. Dále byly také použity informace z médií a odposlechnuté telefonické hovory, které v roce 2011 zaznamenala řecká národní zpravodajská služba. Studie identifikuje různé zločiny, mj. např. machinace s počtem prodaných vstupenek, podvody s platy hráčů (hráčům nejsou pod různými záminkami vypláceny platy, jaké mají stanovené ve smlouvách), praní špinavých peněz, daňové podvody, aj. - Pozn.

Antoine Brunet

La bataille pour la monnaie du monde

Boj o světovou měnu

Problemes économiques, No. 3137 (2016), p. 57-64

Číně se za pouhých patnáct let od přelomu tisíciletí podařilo stát se z "geopolitického trpaslíka" státem, který měří své síly s USA. Hrubý domácí produkt Číny měřený v paritě kupní síly podle Světové banky a MMF překonal HDP Spojených států již v roce 2014. Nyní se podle autora Peking snaží o sesazení dolaru z pozice světové měny. Dominance v měnové oblasti by znamenala zároveň i vojenskou převahu.

Claire Jones and James Shotter

Note of caution as Europe's banks seek to stockpile cash

Varování před snahou evropských bank hromadit hotovost

Financial Times, Vol. 2016, No. 39244 (17.8.2016), p. 3

Nápad držet hromady peněz v trezorech se může jevit staromódně, ale některé evropské banky a pojišťovny o něm uvažují. Po posledním snížení úrokových sazeb ECB v březnu t.r. odvádějí soukromé banky roční poplatek ve výši 0,4 % z peněz, které mají uloženy v centrálních bankách eurozóny. Tento postup má přimět banky k tomu, aby peníze spíš půjčovaly než držely a tím stimulovaly ekonomiku. Zatím to ale nefunguje a banky vymýšlejí kreativní způsoby, jak se poplatkům pana Draghiho vyhnout. Zajišťovna Munich Re např. úspěšně zkusila skladovat desítky milionů eur v hotovosti, údajně s únosnými náklady. Všechny strany ale tvrdí, že hromadění peněz není v ničem zájmu.

Katharina Slodczyk, Norbert Häring

Notenbank in Not : Brexit und die Folgen

Centrální banka v nouzi : brexit a jeho následky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 150 (5.8.2016), S. 3, 6-7

Po britském referendu o vystoupení z Evropské unie se centrální banka Spojeného království (Bank of England) obává hospodářského propadu. Poprvé po sedmi letech proto centrální bankéři přikročili ke snížení základní úrokové sazby z 0,5 na 0,25 procenta. Rovněž banka oznámila zvýšení maximálního objemu prostředků pro nákup státních i firemních dluhopisů o 70 miliard na celkových 435 miliard liber. V neposlední řadě Bank of England také připravuje program snazšího refinancování pro komerční banky. Autoři článku ale upozorňují, že již v červenci došlo ve Velké Británii k prudkému poklesu spotřebitelských indexů a indexu nákupních manažerů (PMI). První banky také oznamují propouštění a uzavírání svých poboček. Výsledná kondice britské ekonomiky ale bude nakonec závislá na míře výhod, jež vláda bude schopna získat pro tamní finanční sektor při jednáních o budoucích vztazích s EU. -- K tématu viz také rozhovor v čísle na s. 7; k dopadům brexitu na makroekonomické ukazatele Velké Británie viz článek v Handelsblatt č. 151/2016, s. 10 a Handelsblatt č. 153/2016, s. 24-25. -- Viz také příspěvek v HN č. 151/2016 (5.8.2016), s. 15.

Luboslav Kačalka

Poradenstvo? Skôr pásová výroba úverov : mystery shopping v bankách

Trend, Sv. 26, (2016) č. 33, s. 22-24

Článek představuje výsledky projektu slovenského Inštitútu sporenia a investovania, který se zabýval fiktivním uzavíráním smluv o spotřebitelském úvěru (mystery shopping) v bankách a nebankovních finančních institucích. Cílem bylo porovnání celkové výhodnosti nabízených úvěrů, transparentnosti a kvality předsmulvních informací, ekonomických parametrů (sazby, poplatky a správnost jejich výpočtu), sankcí za nesplácení úvěru i samotného jednání se zaměstnanci pobočky.

Rajmund Mirdala, Júlia Ďurčová

Priepustnosť menových kurzov nových členských krajín Európskej únie

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 4, s. 377-404

Analýza schopnosti měnových kurzů tlumit, případně posilovat, přenos vnějších inflačních tlaků do domácího prostředí. Autoři modelovým způsobem zjišťují reakci měnových kurzů na exogenní cenové šoky (náhlou změnu ceny ropy) a dále efekty nečekané změny měnového kurzu na domácí cenové indexy (index dovozních cen, index cen výrobců, index spotřebitelských cen) v jednotlivých nových členských státech EU. Hodnotí rozsah transmisního mechanismu (propustnosti) měnových kurzů a pro důkladnější pohled na problematiku cenového transmisního mechanismu v zemích s různými kurzovými režimy je analýza prováděna ve dvou časových obdobích (předkrizové 2000-2007 a rozšířené 2000-2014). - Pozn.

Luboš Mazanec

Problematika pozastavení obchodování s investičním nástrojem a jeho vyloučení z obchodování na regulovaném trhu podle MiFID II

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 4-10

Institut oprávnění k pozastavení obchodování s investičním nástrojem a jeho vyloučení z obchodování je jedním ze základních nástrojů vytvořených za účelem ochrany regulovaného trhu a jeho účastníků. Příspěvek poukazuje na právní úpravu pozastavení a vyloučení v evropských právních předpisech (směrnice č. 2004/39/EC o trzích finančních nástrojů - MiFID) a na řešení problematiky v českém právním řádu (§ 136 a § 137 zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu). V nedávné době vznikl na evropské úrovni zcela nový regulační rámec, který si klade za cíl zlepšit fungování finančního trhu v EU, je reprezentován především směrnicí č. 2014/65/EU (MiFID II). V té souvislosti příspěvek analyzuje úpravu pozastavení a vyloučení dle MiFID II a informuje o přípravě novelizace české právní úpravy implementující tuto směrnici. Autor zdůrazňuje, že vytvoření jednotného rámce pro výměnu informací o pozastavení a vyloučení resp. ukončení obchodovatelnosti investičního nástroje obecně, jakož i harmonizace formy a obsahu relevantních oznámení lze považovat za krok ke zlepšení fungování kapitálových trhů v EU. - Pozn.

Sven Prange ... [et al.]

Saldo mortale : Banken

Saldo mortale : banky

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 29, S. 18-26

Po osmi letech záchranné politiky stojí evropské finančníctví znovu na začátku. Nemocné finanční domy opět ohrožují hospodářství a evropskou měnovou oblast, bankéři opět požadují peníze z daní k žonglování s financemi. Měli bychom nadbytečné banky poslat do insolvence, jinak dlouhotrvající krize neskončí. Mnoho evropských finančních domů (např. UniCredit, Bremer Landesbank, Royal Bank of Scotland, Banca Monte dei Paschi nebo Deutsche Bank) se ocitlo na seznamu bank, které se otřásají v základech.

R. Berschens, J. Hildebrand

Schäubles neue Spezialeinheit : der Finanzminister baut eine Truppe von 160 Mitarbeitern auf, um gegen Terrorfinanzierung zu kämpfen

Schäubleho nová speciální jednotka : ministr financí buduje útvar se 160 pracovníky za účelem boje proti financování terorismu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 151 (8.8.2016), S. 8

V rámci potírání praní peněz a financování terorismu chce spolkový ministr financí Wolfgang Schäuble posílit kompetence a personál tamního útvaru Financial Intelligence Unit, který přijímá podněty na tuto trestnou činnost. Současně by měl daný útvar v polovině roku 2017 přejít ze Spolkového kriminálního úřadu pod Generální celní ředitelství (Generalzolldirektion). Cílem plánovaných opatření má být zintenzivnění analýzy hlášených podezření a navázání užší mezinárodní, regionální i komunální spolupráce. Nově koncipovaná jednotka by měla rovněž získávat větší množství podnětů i z nefinančního sektoru (zejména z trhu s nemovitostmi, automobily či starožitnostmi).

Still stressed out : European banks

Stále pod tlakem : evropské banky

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9001, p. 56

Z výsledků posledních zátěžových testů evropských bank, zveřejněných 29. července 2016, vyplynulo, že banky jsou v lepším postavení než na podzim 2014, kdy se naposledy toto cvičení provádělo. Testy však nerozptýlily obavy investorů ohledně perspektiv výnosů celého odvětví. A v případě Itálie se obavy ještě zhoršily. Špatný výkon nepodávají jen italské banky, zklamáním byl i výsledek irské Allied Irish Bank, rakouské Raiffeisen a německé Commerzbank a Deutsche Bank. Protože však jsou banky úzce napojeny na ekonomické zdraví zemí, ve kterých působí, nelze očekávat skvělé výkony, dokud bude v Evropě přetrvávat nízký růst. -- Viz také příspěvek v HN č. 147/2016 (1.8.2016), s. 5 a v čas. Bankovníctví č. 8/2016, s. 23.

Zbyněk Kalabis

Střípky z historie španělské centrální banky Banco de España

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 7, s. 40-41

Seznámení s historií španělského centrálního bankovníctví, jeho cíli a vývojem hlavních činností. Blíže k Banco Nacional de San Carlos, Banco Español de San Fernando a Banco de España. K monopolu na emisi bankovek a k přijetí bankovního zákona v r. 1921, který reorganizoval finanční systém a poprvé upravil vztahy mezi Banco de España jako centrální bankou a soukromými obchodními bankami. Dále k následnému vývoji v průběhu 20. století a k účasti Banco de España v Evropském systému centrálních bank (od r. 1998).

Martina Kláseková, Ján Záborský

Štát chce drahšie poisťky, niektoré poisťovne môžu odísť

Trend, Sv. 26, (2016) č. 32, s. 46-48

Kritický pohled na připravované zavedení osmiprocentního odvodu z neživotního pojištění na Slovensku. Autoři upozorňují, že případné zavedení odvodu bude mít výrazný vliv na cenotvorbu pojistných produktů a i na konkurenceschopnost slovenských pojišťoven. Dále rozebírají plánované změny u zvláštního odvodu z podnikání v regulovaných odvětvích (osobitný odvod) a u bankovního odvodu, který je určený k řešení případné finanční krize, i jejich následný dopad do finančního odvětví. Zdůrazňují stanovisko slovenské centrální banky, že zásahy do bankovního odvodu by neměly být motivované konsolidací veřejných financí a vylepšováním bilance veřejného sektoru. Vláda by prodlužováním bankovního odvodu a jeho zvýšením mohla negativně ovlivnit tvorbu kapitálu v bankách a úvěrování reálné ekonomiky.

Frank Doll

Tafelsilber mit glänzenden Aussichten

Stříbrné přibory se zářivými vyhlídkami

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 28, S. 72-74

Starosti kolem brexitu na finančních trzích povzbudily vzestup ceny stříbra. Drahý kov nabízí investorům více než jen zajištění v krizi. Článek se zabývá důvody, kvůli kterým má stříbro nyní větší potenciál zvyšování hodnoty než zlato.

By Jonathan Wheatley and James Kynge

The great escape

Velký únik

Financial Times, Vol. 2016, No. 39236 (8.8.2016), p. 9

Velcí institucionální investoři se tradičně vyhýbali rozvíjejícím se trhům, ale nyní jsou součástí hromadné "migrace" fondů do tohoto sektoru. Příčinou je na jedné straně stagnující růst a záporné úrokové sazby ve vyspělém světě a oživení a lákavé výnosy v rozvíjejících se zemích na straně druhé. V článku se však upozorňuje na skutečnost, že stávající růst rozvíjejících se ekonomik se počítá z oslabeného základu a že velká část vzestupu není způsobena zlepšováním věcí, ale tím, že se vývoj už dál nezhoršuje. Např. dvě velké ekonomiky, Rusko a Brazílie, byly po dva roky v hluboké recesi a teď konečně začínají směřovat k růstu. Jsou ale části rozvíjejícího se světa, jako Polsko a Česká republika, které ukazují skutečné známky ekonomické síly.

Sarah Gordon

The spreading pain of Italy's bank saga

Šířící se bolest italské bankovní ságy

Financial Times, Vol. 2016, No. 39239 (11.8.2016), p. 9

O riziku, které slabé italské banky představují pro finanční systém eurozóny, se už napsalo hodně. Toto riziko je reálné, ale zakrývá větší, jež by mohlo vykoletit politickou a ekonomickou budoucnost měnové unie - trvale nedostatečný hospodářský růst. Itálie se loni dostala z recese, ale Mezinárodní měnový fond odhaduje, že její ekonomika se až do roku 2025 nevrátí k předkrizové úrovni. Tisíce malých a středně velkých firem zkrachovaly a peníze půjčené od bank jsou tak nedobytné. Počátkem srpna banky a pojišťovny přislíbily poskytnout 1,6 mld. eur do Atlante 2, fondu vytvořeného italskou vládou k záchraně bank ze soukromých peněz. To by mělo zatím stačit jako výpomoc nejslabším bankám země včetně Monte dei Paschi di Siena. Premiér Renzi spojil svou budoucnost s výsledky referenda o ústavní změně, jehož výsledky zřejmě zásadně ovlivní špatná nálada v zemi. -- Ke stupňujícím se problémům banky Monte dei Paschi viz HN č. 179/2016 (14.9.2016), s. 7.

Bryan Kelly, Hanno Lustig, and Stijn Van Nieuwerburgh

Too-systemic-to fail : what option markets imply about sector-wide government guarantees

Příliš systémové na to, aby selhaly : co naznačují opční trhy o sektorových vládních zárukách

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 6, p. 1278-1319

Autoři se v článku zabývají cenami pojištění proti finančnímu selhání během finanční krize (období 2007-2009) na opčních trzích v USA. Konkrétně jsou zkoumány tzv. prodejní opce "mimo peněz" (out-of-the money put options). Zjištěny jsou neobvykle nízké tržní ceny pojištění pro celý finanční sektor ve srovnání s cenami pojištění jednotlivých bank. Autoři tento vývoj přisuzují existenci vládních záruk. - Pozn.

Frank Wiebe

Was genau will die Fed?

Co přesně chce Fed?

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 159 (18.8.2016), S. 28-29

Vedení americké centrální banky Federal Reserve (Fed) naznačuje zvýšení úrokových sazeb ještě do konce roku 2016. Mnozí ekonomové a investoři ale začínají mít pochyby jak o důvěryhodnosti takových sdělení, tak o návratu vyššího růstu cen. Řada z nich proto počítá s dlouhým obdobím nízké inflace a nízkého hospodářského růstu. Guvernér pobočky Fedu v San Franciscu John Williams v této souvislosti navrhuje změnu měnové politiky centrální banky. Fed by podle něj měl buď svůj inflační

cíl ještě zvýšit, čímž by získal více prostoru pro vyšší nominální úroky, nebo inflačního cílování zcela zanechat a přizpůsobovat svou měnovou politiku podle ukazatelů hospodářského růstu. -- K tématu viz také příspěvek v HN č. 167/2016 (29.8.2016), s. 13.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 8

Projekt SEPA a jeho implementace (s. 10-13); Banky musí znovu řešit ochranu osobních údajů - v souvislosti s nařízením EU č. 2016/679 (s. 20-21); Podpora start-upů je slabá, banky se ale snaží (s. 24-25); Brexit jako šance pro EU založenou na jednotném trhu (s. 26-27); Ochrana dat je byznysová příležitost, ne IT problém - digitální bankovníctví (s. 34-35); Fintech v číslech aneb význam digitální revoluce (příloha s. IV-V).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 157 (15.8.2016)

Kdo spadá do EET? Seznam teprve vzniká: první fáze evidence tržeb začíná v prosinci (s. 1) a komentář na s. 8; Zlom v miliardové kauze. Za špatný výpočet RPSN musí firmy lidem vrátit peníze, řekl soud - rozsudek Nejvyššího soudu ve věci úvěrové společnosti Essox (s. 5); Banky spojí síly s inspektory nemovitostí. Lépe zjistí, komu nabídnout úvěr - nabídka nadstandardní služby při žádosti o hypotéku (s. 15).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Par Stéphane Alby

Afrique subsaharienne : pourquoi l'inquiétude monte

Subsaharská Afrika : proč rostou obavy

Conjoncture, No. 7-8 (2016), p. 17-26

V roce 2015 se radikálně změnil hospodářský výhled subsaharské Afriky. Oblast zažívala v posledních letech hospodářský růst, který byl zapříčiněn zlepšením přístupu na finanční trhy, vysokými cenami komodit a silnou poptávkou ze strany Číny. Prudký pokles cen komodit a změna růstového modelu Číny však způsobily dvojitý šok a následné zpomalení v oblasti. Země subsaharské Afriky se nyní potýkají se zadlužením, rostoucí inflací a silným oslabením měn vůči dolaru. Ke zlepšení by bylo nezbytné provést hospodářskou diverzifikaci, určitým limitem je ale omezený manévrovací prostor fiskální politiky. -- Článek dostupný také v anglické verzi na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Philipp Mattheis, Silke Wettach

Angst vor dem Absturz : Türkei

Strach z úpadku : Turecko

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 30, S. 24-26

Pokus o převrat otřásl Tureckem. Domácí a mezinárodní podnikání by mohl hněv prezidenta Erdogana přijít draho. Článek se zabývá hospodářskou situací po převratu, politickými čistkami, cestovním ruchem.

André-Yves Portnoff

Comment produirons-nous demain?

Jak budeme vyrábět zítra?

Problemes économiques, No. 3137 (2016), p. 5-16

Ekonomická přidaná hodnota průmyslu ve vyspělých zemích klesá, v rozvojových zemích naopak roste. Mohlo by se zdát, že význam průmyslu klesá. Tento názor je však podle autora mylný. Průmysl v Evropě generuje 80 % všech inovací a ze 75 % se podílí na vývozu. Čtvrtina nákupů služeb pochází právě z výrobního sektoru - není tedy možné, aby terciární sektor výrobu zcela nahradil. Technologický pokrok otevírá výrobním podnikům nové možnosti a je nezbytné, aby se podniky přizpůsobily, pokud chtějí v budoucnu uspět. - Pozn. -- Další články k tématu čísla "Budoucnost průmyslu" viz str. 17, 30, 33 a 39.

Good afternoon, Vietnam : Asia's next tiger**Dobré odpoledne, Vietname : příští asijský tygr**

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9001, p. 54-56

Vietnam, dříve jedna z nejhudších zemí světa, má nyní postavení středně bohaté země a míří výše. Zahraniční přímé investice dosáhly v roce 2015 rekordní výše a letos jsou opět na vzestupu, a to i přes stagnující globální ekonomiku. Hospodářský růst země se od r. 1990 pohybuje v průměru kolem 6 % - lepších výsledků dosahuje jen Čína. Jestliže Vietnam vykáže v příštích deseti letech 7 %-ní růst, napodobí Čínu a ostatní asijské tygry. Klesne-li však na růst na 4 %, skončí na úrovni Thajska nebo Brazílie. Vietnamu velmi nahrává jeho zeměpisná poloha, relativně mladá a kvalifikovaná pracovní síla a také stabilita dlouhodobého plánování. -- Viz i článek na s. 9-10.

Par Frédérique Cerisier

Grèce : rendez-vous manqué**Řecko : promarněná příležitost**

Conjoncture, No. 7-8 (2016), p. 3-16

Autor hodnotí současnou hospodářskou situaci v Řecku po jednom roce od vypuknutí krize, kdy Řecku hrozilo opuštění eurozóny. Nyní situace Řecka vypadá slibněji, nicméně podmínkou udržitelnosti veřejných financí země je restrukturalizace dluhů Řecka vůči eurozóně. Tento krok byl ale odložen - na jedné straně z politických důvodů, na druhé straně se snahou udržet zemi pod tlakem, aby prováděla reformy. - Pozn. -- Článek dostupný také v anglické verzi na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Pavel Zdražil, Petra Applová

Growth disparities among regions of the Visegrad group countries : an evidence of their extent and nature**Růstové disparity regionů zemí Visegrádské skupiny : jejich rozsah a příčiny**

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 19, (2016) No. 2, p. 37-54

Analýza a zhodnocení vývoje disparit hospodářské výkonnosti mezi regiony zemí Visegrádské skupiny a identifikace způsobu, kterým faktory hospodářského růstu ovlivňují tyto disparity. Regiony zkoumaných zemí se obecně považují za méně vyspělé než regiony původních zemí EU15 a autoři se snaží zjistit, zda integrace zemí Visegrádské skupiny do EU působila na rozvoj disparit jejich regionální výkonnosti. Sledují 35 regionů na úrovni NUTS 2 za období 2000-2013 a podrobněji se zaměřují na roky 2004-2013 (po vstupu zemí do EU). Analyzují dynamiku disparit u HDP na obyvatele a beta konvergenci u HDP na obyvatele a následně formulují zjištění pro regiony jednotlivých zemí.

Laure Baquero

Is there too little private investment in Germany? [elektronický zdroj]**Je v Německu málo soukromých investic?**

Trésor-economics, No. 172 (2016), p. 1-8

V německé ekonomice klesá od poloviny 90. let podíl soukromých investic. V polovině 90. let se podíl investic na HDP pohyboval okolo 21 %, od hospodářské krize, která vypukla v roce 2008, ale stagnuje pod úrovní 18 %. Po přelomu tisíciletí došlo nejprve k poklesu investic do výstavby. Pokles měl několik příčin - vyrovnání trendu po předchozím masivním investování po sjednocení Německa, ukončení populačního růstu a zmírnění růstu mezd. Nyní klesají také investice do vybavení. Za poklesem investic do vybavení se může skrývat nejistota firem ohledně budoucího ekonomického vývoje, ale také specifika německé ekonomiky - stárnutí vlastníků malých a středních podniků (více než polovina z nich je nyní starší 50 let oproti 25 % v roce 2002), internacionalizace německých firem i problém obsadit některé pracovní pozice, zejména manuální. Nízké investice do vybavení snižují akumulaci kapitálu, což může ve střednědobém časovém horizontu negativně ovlivnit hospodářský růst. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzském originále na webu DG Trésor. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Sandra Louven

Keine Regierung - na und? : obwohl dem Land seit acht Monaten eine politische Führung fehlt, legt die Wirtschaft ungebremszt zu

Žádná vláda - no a? : ačkoli zemi chybí již osm měsíců politické vedení, ekonomika bez problémů posiluje

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 158 (17.8.2016), S. 10

Jednání o nové španělské vládě vážnou i po druhých parlamentních volbách během několika měsíců. Navzdory politické nejistotě ale vzrostl hrubý domácí produkt země za první pololetí roku 2016 o více než 3 procenta. Rovněž vznikají nová pracovní místa, od počátku roku 2015 přibýlo ve Španělsku na 700 tisíc nových pozic. Podle španělské centrální banky přispěla k této dynamice i uvolněná měnová politika Evropské centrální banky a nízká cena ropy. Tyto faktory se dle odhadů banky podílely téměř z poloviny (1,4 procentního bodu) na růstu HDP v roce 2015 a 2016. Významným prorůstovým faktorem je i stoupající počet turistů. Někteří ekonomové ale varují, že hospodářský růst byl podpořen také vysokou spotřebou státu, která vzhledem k očekávané bilanci státního rozpočtu a fiskálním pravidlům Paktu stability a růstu nebude dlouhodobě udržitelná.

Sandra Louven

Lissabon steuert auf die nächste Krise zu : Portugal leidet unter hohen Schulden, geringem Wachstum und schwachen Banken. Womöglich muss die Europäische Union das Land erneut retten

Lisabon směřuje k další krizi : Portugalsko trápí vysoké dluhy, nízký růst a slabé banky. EU bude možná muset zemi znovu zachraňovat

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 161 (22.8.2016), S. 30

Dva roky po vystoupení Portugalska z Evropského stabilizačního mechanismu oslabuje růst tamního hrubého domácího produktu a v roce 2016 portugalské hospodářství vzroste o méně než jedno procento. Za klesající dynamiku ekonomiky může podle v článku oslovených analytiků stávající vládní kabinet, jehož odklon od fiskální politiky předchozích vlád znejistňuje investory. Slabým místem Portugalska jsou také značně zadlužené podniky a banky se stále vysokým podílem nedobytných úvěrů. Vláda samotná pak má vzhledem k celkovému zadlužení státu ve výši 143 procent HDP, tříprocentnímu úroku za desetileté státní dluhopisy a požadavkům Evropské komise na snížení deficitu státního rozpočtu na 2,5 procenta HDP jen omezený prostor pro efektivní prorůstová opatření. Pro další vývoj země bude důležité podzimní hodnocení ratingové agentury DBRS, která zatím jako jediná ze světových agentur považuje nákup portugalských dluhopisů za nesppekulativní investici. -- K tématu viz také komentář na s. 27.

Anabelle de Gaye, Gaëtan Stéphan

Potential growth in the United States : is the weakness here to stay? [elektronický zdroj]

Potenciální růst ve Spojených státech : bude slabý i nadále?

Trésor-economics, No. 169 (2016), p. 1-8

Analýza vývoje růstu potenciálního produktu v USA. Během finanční krize se ve Spojených státech tempo růstu potenciálního produktu snížilo z původních 2,5 % na 1,5-2 %. Z toho 40 % poklesu lze vysvětlit nižší mírou akumulace kapitálu, ze 35 % se pak na poklesu podílely faktory trhu práce a ze 25 % multifaktorová produktivita. Faktory trhu práce začaly působit již před krizí - došlo k poklesu účasti na trhu práce a ke zpomalení růstu populace v produktivním věku. V USA jsou nyní zvažovány reformy, které by tempo růstu měly podpořit. Návrhy reforem se týkají mj. právě trhu práce, dále podpory inovací, nebo např. rodinné politiky (zavedení placené mateřské dovolené) či vzdělávání. - Pozn. -- Článek je dostupný také ve francouzské verzi. Plný text dostupný z:

http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/08/Tresor_Economics_169_2016.pdf

Jean-Baptiste Bernard ... [et al.]

The world economy in spring 2016 : a gradual recovery after the 2015 trough [elektronický zdroj]

Světová ekonomika na jaře 2016 : postupné zotavování po propadu v roce 2015

Trésor-economics, No. 167 (2016), p. 1-8

Analýza vývoje světové ekonomiky s krátkodobým výhledem do budoucna. V roce 2015 došlo ke zpomalení světové ekonomiky, objevovaly se nicméně rozdíly mezi regiony. V Číně přetrvávalo zpomalení, Brazílie a Rusko se dostaly do recese. Některé rozvojové země (Indie a Turecko) rostly.

Ve zbývající části roku 2016 a v roce 2017 by zpomalení Číny mělo být vyváženo zlepšením v Rusku a Brazílii. Spojené státy a Velká Británie by měly i nadále růst. V Japonsku proběhlo na konci roku oživení, zvýšení DPH v roce 2017 by ale mohlo vývoj ekonomiky znovu zabrzdit. Ekonomiku eurozóny by mohly podpořit nízké ceny ropy spolu s poklesem úrokových sazeb. Světový obchod v roce 2015 výrazně zpomalil, vzhledem k očekávanému zlepšení hospodářské situace v rozvojových zemích by se ale měl znovu nastartovat. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzské verzi. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Informatika. Počítače

Daniel Delhaes ... [et al.]

Im guten Glauben

V dobré víře

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 161 (22.8.2016), S. 6-7

Jedním z hlavních cílů Evropské komise pod vedením Jeana-Claudea Junckera je vytvoření společného digitálního trhu, který by měl zemím EU přinést dodatečný růst ve výši 415 miliard eur ročně. Intenzivnější digitální propojení mezi evropskými občany a podniky ale vyžaduje od provozovatelů a poskytovatelů telekomunikačních sítí a služeb nemalé investice do infrastruktury a inovací. Evropská komise proto navrhuje zmírnit regulaci pro evropské telekomunikační firmy například v tom, že by mohly uživatelům rychlejších internetových připojení nabízet smlouvy s více než dvouletou minimální dobou trvání. Německý svaz na ochranu spotřebitele ale se záměrem ostře nesouhlasí a místo toho požaduje, aby bývalé monopolní a stále významné telekomunikační společnosti byly povinny zajistit výstavbu infrastruktury pro vysokorychlostní internetové připojení ve venkovských oblastech. -- K tématu viz také článek na s. 7.

Bogdan Mróz

Online piracy: an emergent segment of the shadow economy : empirical insight from Poland

Internetové pirátství: rostoucí segment stínové ekonomiky : empirický vhled do problematiky z Polska

Journal of financial crime, Vol. 23 (2016), No. 3, p. 637-654

V článku jsou zveřejněny výsledky kvantitativního průzkumu, který zjišťoval příčiny, rozsah, zaměření i dopady internetového pirátství v Polsku. Zvolena byla metoda online dotazníkového šetření. Dotazování se zúčastnilo 1000 respondentů starších 15 let. Polští spotřebitelé využívají pirátský obsah zejména z finančních důvodů. Část respondentů poukázala také na snadný přístup k pirátskému obsahu. Z hlediska zaměření uváděli respondenti nejčastěji stahování hudby a filmů (včetně sledování seriálů online). Čtvrtina respondentů se dále přiznala ke kopírování počítačových souborů. Výsledky poukazují na liberální postoj polských spotřebitelů k internetovému pirátství. - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Zuzana Cabicarová

Brexitem se Unie oslabí

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 7-8, s. 28-31

Analýza přináší bližší pohled na potenciální dopady odchodu Velké Británie z Evropské unie s ohledem na vybrané makroekonomické ukazatele a další parametry. Autorka rozebírá pozici Velké Británie v mezinárodním obchodu se zbožím a službami a v průmyslové výrobě, dále ji hodnotí dle ekonomické aktivity obyvatelstva a jejich příjmů, míry nezaměstnanosti i cenové úrovně. Posléze charakterizuje postavení Velké Británie v EU na základě demografických údajů (počet obyvatel, porodnost, průměrný věk, vzdělanost, ohrožení chudobou), také v porovnání s ČR nebo dalšími evropskými státy.

By Neil Buckley and Henry Foy

Brussels' eastern critics

Východní kritici Bruselu

Financial Times, Vol. 2016, No. 39255 (30.8.2016), p. 7

V Evropě se hovoří o novém dělení na východ a západ, i když hranice není zcela jednoznačná. Mezi zeměmi východní Evropy je to především Visegrádská čtyřka v čele s Maďarskem a Polskem, která se vymezuje proti Bruselu. Rozkol způsobily zejména návrhy na uprchlické kvóty, se kterými se země Visegrádu odmítají smířit. Země východní Evropy rovněž mají pocit, že se k nim přistupuje jako k druhořadým, a vadí jim zasahování do domácích záležitostí. Země jako Dánsko, Švédsko a Nizozemsko, které jsou proti hlubší integraci, by mohly najít s východní Evropou společnou řeč.

Lukáš Šikel

Nejdůležitější právní následky brexitu

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 7-8, s. 76-77

Změny, které by mohly nastat po vystoupení Velké Británie z EU, zasáhnou velkou škálu oblastí veřejného i soukromého práva. Příspěvek stručně shrnuje, které z možných změn nejvíce dopadnou na pravidla dosud upravená smlouvami EU (v oblasti soudních sporů a vymáhání; financí; práva hospodářské soutěže; duševního vlastnictví; mezinárodního obchodu; insolvenční; daní; ochrany osobních údajů a imigračních pravidel).

Clemens Fuest ; [rozhovor vedli] Bert Losse a Konrad Handschuch

„Die Briten bestrafen? Das wäre eine große Dummheit“

„Potrestat Brity? To by byla velká hloupost“

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 29, S. 38-39

Rozhovor s novým prezidentem ifo Institutu o nedostacích Evropské unie, následcích brexitu a stínu jeho předchůdce Hanse-Wernera Sinna.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 159 (17.8.2016)

Češi a eurodotace: kdo bral nejvíc? Nejúspěšnějším soukromým žadatelem byly Třinecké železářny (s. 1) a komentář na s. 8; Kam šly peníze z EU: na častou otázku odpovídají HN přehledem největších příjemců evropských dotací v období 2007-2013. A odpověď zní: hlavně do dopravy a vědy. A nejvíc si ukrojil stát (s. 14-15); Vitásková chce po roce opět blokovat podporu ve výši 42 miliard pro obnovitelné zdroje (s. 3).

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Bořivoj Líbal, Martin Brázdil

Evropští zákazníci si budou na internetu rovni

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 7-8, s. 48-49

Problematika změn v oblasti jednotného digitálního trhu v EU a návrhu nových pravidel pro obchodování na internetu. Článek seznamuje s Návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady, který řeší neoprávněné zeměpisné blokování (tzv. geo-blocking) a jiné formy diskriminace na základě místa bydliště či sídla nebo státní příslušnosti v rámci jednotného trhu. Návrh nařízení dopadá na situace, kdy prodejce nabízí zboží nebo poskytuje služby v jiném členském státě, než je bydliště nebo sídlo zákazníka, popř. ve stejném členském státě jako jeho bydliště nebo sídlo, ačkoliv je tento zákazník rezidentem jiného členského státu. K účinnosti nařízení by mohlo dojít v r. 2017, ve vztahu k elektronicky poskytovaným službám (např. webhosting nebo cloudové služby) se počítá s odložením účinnosti až do července 2018.

Khadija Baggerman-Noudari and René Offermanns

Foreign direct investments in developing countries : some tax considerations and other related legal matters

Přímé zahraniční investice v rozvojových zemích : některé daňové aspekty a další související právní záležitosti

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 6, p. 310-321

Nadnárodní podniky čím dál více směřují své investice do rozvojových zemí se snahou omezit náklady a zvýšit příjmy působením v těchto zemích. V souvislosti s tím zkoumají autoři nejčastější typy investičních pobídek v rozvojových zemích, strukturu aktivit firem v těchto zemích (zakládání poboček vs. např. joint ventures), daňové smlouvy, řešení sporů (např. v případech dvojího zdanění) a další související problémy, které se k přímým zahraničním investicím vztahují. - Pozn.

Klaus Stratmann

Realitätsschock für Merkel : TTIP vor dem Aus?

Šok z reality pro Merkelovou : TTIP před krachem?

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 153 (10.8.2016), S. 1, 4-5

Článek shrnuje znění interního dokumentu německého Spolkového ministerstva hospodářství o výsledcích jednání mezi EU a USA o Smlouvě o transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP). Úředníci ministerstva v dokumentu konstatují, že v dosavadních 14 vyjednávacích kolech nebyla nalezena závazná shoda na znění jediné části smlouvy. V oblasti ochrany investic a právního řešení sporů neexistuje dosud ani předběžná verze smluvního ujednání. Uzavření partnerství je tak do konce roku 2016, a tím pádem do konce mandátu amerického prezidenta Baracka Obamy, velmi nepravděpodobné. -- K vyjednávání mezi EU a USA o TTIP viz také článek na s. 5.

Aleksandra Bal

The new era of EU customs legislation

Celní legislativa EU vstupuje do nového období

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 5, p. 214-217

Autorka nejprve krátce shrnuje vývoj celního práva Evropské unie a následně se zaměřuje na nový Celní kodex EU (Union Customs Code, UCC), který je v platnosti od 1.5.2016. Objasňuje některé změny, které nový Celní kodex unie přináší (zahnutí licenčních poplatků do celní hodnoty, zavedení principu first-sale u celní hodnoty, zjednodušení systému celního zpracování a postupů, nástroj Binding Tariff Information - BTI, status Authorized Economic Operator - oprávněný hospodářský subjekt, poskytování záruk a jistin). Autorka zdůrazňuje, že nová legislativa představuje zjednodušení a modernizaci celního práva, nicméně používání některých opatření v praxi zvýší množství placených cel. - Pozn.

Torsten Riecke, Jens Münchrath

Volle Kraft zurück : Globalisierung neu denken

Plnou parou zpět : nové promýšlení globalizace

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 160 (19.8.2016), S. 40-46

Od pádu Berlínské zdi v roce 1989 nabral růst světového obchodu dosud nevídanou dynamiku. Růst mezinárodní obchodní výměny a intenzifikace globálních hospodářských vztahů však vedly také ke stoupající relativní příjmové nerovnosti, která způsobuje frustraci řady sociálních skupin i regionů. Hlavní ideový střet tak podle autorů už nebude probíhat na ose levice-pravice, ale mezi zastánci a odpůrci otevřené společnosti. Odpůrci otevřené společnosti, mezi něž autoři řadí zejména amerického prezidentského kandidáta Donalda Trumpa či francouzskou političku Marine Le Penovou, nepřichází s žádnou prorůstovou hospodářskou koncepcí. Budou-li však příznivci otevřené společnosti ignorovat rychle stoupající zátěže globalizačního procesu a jejich nerovné rozložení, přihrají moc a vliv právě těmto nositelům zdánlivých řešení. -- K tématu viz také komentáře ekonomů D. Snowera, M. Fratzschera, C. Fuesta, M. Hüthera, J. Stiglitze a německého ministra hospodářství S. Gabriela na s. 43-51.

Podnik a podnikání

Tobias Lindhe and Jan Södersten

Dividend taxation and the cost of new share issues

Zdanění dividend a náklady nové emise akcií

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 2, p. 158-174

Skutečnost, že zdanění dividend snižuje míru návratnosti investic financovaných novou emisí akcií, již byla obecně uznána. Literatura se však dosud neshodla na rozsahu snížení míry návratnosti investic (a zároveň rozsahu zvýšení nákladů kapitálu). Autoři v článku zkoumají dvě situace: případ, kdy firmy nemohou akcionářům vyplácet hotovost, aniž by byla zdaněna jako dividendy (tzv. "úplná past akcií"; "full equity trap") a případ, kdy je akcionářům vyplacen původní vklad, aniž by došlo ke zdanění (tzv. "částečná past akcií"; "partial equity trap"). Dále autoři srovnávají oba případy a docházejí k závěru, že rozsah snížení míry návratnosti investic závisí na tom, do jaké míry mohou akcionáři získat zpět svůj původní vklad bez jeho zdanění dividendovou daní. - Pozn.

Jan Hildebrand, Frank Specht, Klaus Stratmann

Entlastung für die Kleinen : Gabriels Gesetz

Úleva pro malé : Gabrielův zákon

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 149 (4.8.2016), S. 7

Německý spolkový ministr hospodářství Sigmar Gabriel navrhuje zákon o odbourání byrokracie pro malé podniky. Norma má pro podniky mimo jiné zrušit povinné měsíční hlášení odhadu vyplácených sociálních odvodů a má dojít ke zvýšení hranice pro pouze čtvrtletní povinnost přihlášení daně z příjmu zaměstnanců ze 4 tisíc na 5 tisíc eur odváděné daně. Rovněž má být zkrácena minimální doba uchovávání dodacích listů a oficiální komunikace profesních komor a jejich členů bude moci probíhat výlučně elektronickou cestou. Podle ministra Gabriela by měla norma přinést snížení administrativních nákladů o 360 milionů eur pro 300 tisíc živností a drobných podniků. -- K tématu administrativní zátěže německých podniků viz také článek na s. 6-7.

Ondřej Machek, Tomáš Pokorný

Míra úpadku českých rodinných firem

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 24-34

Problematika rodinných podniků v České republice. Autoři prostřednictvím statistické analýzy zjišťují, zda rodinné firmy vykazují nižší míru úpadku než "nerodinné" firmy. Míra úpadku je aproximována pravděpodobností výskytu negativních událostí, mezi něž byly zařazeny úpadek, insolvenční řízení nebo záporný vlastní kapitál, za časové období 2009-2013. Výchozí hypotéza tvrdila, že rodinné firmy vykazují nižší míru úpadku než nerodinné firmy. Nicméně výsledky neukazují, že by tomu tak bylo. Zjištění naznačují, že rodinné zastoupení ve vlastnických, řídicích a správních strukturách podniku nemá na výskyt úpadku statisticky významný vliv.

By Guy Chazan

Why Beijing is courting Berlin

Proč si Peking namlouvá Berlín

Financial Times, Vol. 2016, No. 39238 (10.8.2016), p. 7

Německo se stává hlavní destinací v rámci evropských investic Číny, jež chce získat opěrný bod v sofistikovaném strojírenství a technologiích. Například čínská společnost Midea nabídla 4,5 mld. EUR za Kuka, jeden z nejvíce inovativních strojírenských podniků, což by bylo historicky největší převzetí německé společnosti Číňany. Nabídka však vyvolala obavy těch, kteří ji vidí jako hrozbu pro strategická odvětví země. Za první pololetí tohoto roku získali Číňané 37 německých firem.

Pojišťovnictví. Sociální péče

By Itzik Fadlon, Jessica Laird, and Torben Heien Nielsen

Do employer pension contributions reflect employee preferences? : evidence from a retirement savings reform in Denmark

Odrážejí penzijní příspěvky zaměstnavatelů zájmy zaměstnanců? : důkazy z penzijní reformy v Dánsku

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 196-216

Autoři v článku zkoumají, zda u podnikového důchodového pojištění, kdy zaměstnavatelé přispívají zaměstnancům na důchod, zohledňují zaměstnavatelé zájmy svých zaměstnanců. Již dříve bylo zjištěno, že zaměstnanci nemají tendenci se odchylovat od výchozího nastavení spoření, které určuje zaměstnavatel. Rozhodnutí zaměstnavatele může mít proto významný dopad na budoucí zajištění zaměstnanců. Autoři se konkrétně zaměřili na důchodovou reformu v Dánsku, ke které došlo v roce 1999 a která spočívala ve snížení podpory příspěvků u kapitálového důchodového pojištění u zaměstnanců s vysokými příjmy. Zaměstnavatelé na změnu zareagovali zvýšením příspěvků u anuitního důchodového pojištění, jehož podpora se nezměnila. Celková výše příspěvků ze strany zaměstnavatelů zůstala téměř stejná. Dále bylo zjištěno, že větší firmy mají tendenci lépe zohledňovat zájmy zaměstnanců. - Pozn.

Bernard Gomel, Dominique Méda et Évelyne Serverin

La prime d'activité, rattrapée par la logique du RSA

Prémie za aktivitu, opět na principu RSA

Problemes économiques, No. 3137 (2016), p. 46-51

V roce 2015 došlo ve Francii ke změně v systému dávek sociálního zabezpečení. Stávající dávka RSA ("příjem aktivní solidarity", v orig. revenu de solidarité active) a daňový bonus PPE ("prémie za zaměstnání", v orig. prime pour l'emploi) byly nahrazeny tzv. "prémií za aktivitu" (prime d'activité). V článku jsou vysvětleny rozdíly nového systému, jeho záměr a předpokládané účinky. Ač je prémie za aktivitu prezentována jako inovace v boji proti chudobě, je založena na stejném principu jako RSA, je tedy sporné, zda bude novinka v něčem lepší než její předchůdci. - Pozn.

John Authers and Robin Wigglesworth

Low yields, high stress

Nízké výnosy, vysoká zátěž

Financial Times, Vol. 2016, No. 39249 (23.8.2016), p. 7

Penzijní fondy jsou již delší dobu pod tlakem, protože délka života se prodlužuje. Počty důchodců rostou, ale výnosy z dluhopisů klesají, takže závazky fondů rostou rychleji než aktiva a tím také jejich deficit. Největší problém mají penzijní plány s definovanými dávkami, které mohou uniknout výplatě dávek jen ohlášením bankrotu. V článku se popisuje, jaké strategie penzijní fondy používají k odvrácení krize.

No money no love : poverty in America

Žádné peníze, žádná láska : chudoba v Americe

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9003, p. 31-32

V souvislosti s dvacátým výročím prosazení sociálních reforem v Americe se rozebírá jejich dopad a výsledky. Z rozdílného hodnocení vyplývá, že prezident Clinton, který chtěl "skoncovat se sociálním zabezpečením, tak jak jej známe", uspěl ve snaze dostat víc lidí do práce, ale tu nejhorší chudobu se mu odstranit nepodařilo. -- Viz i článek na s. 11-12.

Rüdiger Litten

PRIIPs: Anforderungen an Basisinformationsblätter

PRIIPs: požadavky na listiny se základními informacemi

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 29, S. 1679-1683

Každý poskytovatel strukturovaných retailových investičních a pojistných produktů (tzv. PRIIPs) bude mít od 31.12.2016 na území Evropské unie povinnost zveřejňovat dokumenty se základními informacemi o daných produktech. Cílem nařízení je posílení ochrany drobných investorů nezávisle na

právní formě konkrétních investičních produktů a způsobu jejich odbytu. Příspěvek shrnuje znění nařízení Evropské komise č. 1286/2014 a jeho další konkretizaci, kterou Komise schválila 30.6.2016. - Pozn.

Blanka Tovaryšová

Současný výkon zaměstnání a rodičovské dovolené či pěstounské péče v ČR a v zahraničí

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 7, s. 15-17

Autorka představuje problematiku určení příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení pro osoby, které vykonávají výdělečnou činnost na území dvou a více členských států EU/EFTA či Švýcarska a současně jsou v České republice pěstouny nebo zde čerpají rodičovskou dovolenou. Rozebírá otázky, za jakých okolností jsou pěstouni a rodiče na rodičovské dovolené považováni za aktivně činné, dále souvisící s postavením pěstounů jako zaměstnanců a s pojetím rodičovské dovolené jako zaměstnáním. Hodnotící kritéria vycházejí z nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 a jeho prováděcího nařízení č. 987/2009.

Carsten Herz

Weckruf für die Vorsorgeprofis : die Niedrigzinsen zehren an den Kapitalpostern der Lebensversicherer. Erste Anbieter sind angeschlagen. Der Branche bleibt nur die Flucht nach vorn
Budíček pro zajišťovatelské profíky : nízké úroky požírají kapitálové rezervy životních pojišťoven. První poskytovatelé jsou ve špatném stavu. Celé branži zbývá jen úprk vpřed

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 154 (11.8.2016), S. 28-29

Německé životní pojišťovny se potýkají s čím dál většími obtížemi při plnění požadavků národního a evropského regulátora na vlastní kapitál. V případě okamžitého zrušení přechodných opatření směrnice Solvency II by pojišťovnám koncem března 2016 chybělo 12,3 miliard eur finančních rezerv. Pokud bude fáze nízkých úroků pokračovat a počet nových pojistných smluv stagnovat, bude poskytovatele pojištění také stále více zatěžovat i plnění vyplývající ze starších smluv s vyšším garantovaným úrokem. Některé pojišťovny proto raději stahují smlouvy s garantovaným úrokem ze svého portfolia a nabízí více tržně orientované, ale pro klienta i více rizikové produkty. -- K tématu viz také rozhovor na s. 29 a komentář na s. 26.

Miroslav Čamek

Zásahy do druhého piliera - a opäť vedľa! : dôchodová reforma na Slovensku

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 8, s. 36-39

Shrnutí a hodnocení plánovaných změn ve slovenském zákonu o starobním důchodovém spoření (uvolnění pravidel pro čerpání programového výběru ve druhém pilíři) a kritický pohled na další skutečnosti vycházející z dlouhodobého nekonceptního přístupu státu k penzijnímu systému - vstup do druhého pilíře, výše příspěvků a jejich nevhodné investování, garantovaná doba výplaty důchodu, pozůstalostní důchody a způsob výplaty důchodu. V závěru autor přináší doporučení účinných změn slovenského důchodového systému.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Niklas Hoyer

Kaufpreise und Mieten erreichen luftige Höhen : Immobilien
Kupní ceny a nájemné dosahují vzdušných výšin : nemovitosti

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 34, S. 75

Obyvatelé velkých německých měst musí za bydlení platit stále více. Exkluzivní údaje v článku ukazují, kde nájmy a koupě zůstávají cenově dostupné a kde už je dosaženo hranice.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Ivan Macháček

Benefity v souvislosti s pracovním poměrem. (1.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 16, s. 7-11

V prvním díle dvoudílné série článků se autor zaměřuje na daňové řešení zaměstnaneckých benefitů typu prohlubování a zvyšování kvalifikace zaměstnanců. Rozebírá daňové řešení prohlubování a zvyšování kvalifikace u zaměstnance (dle ZDP) a uplatnění daňových výdajů zaměstnavatele na odborný rozvoj zaměstnanců. Informuje o postupech v případě nepeněžního i peněžního plnění zaměstnavatele. -- Pokračování v DHK č. 17/2016. -- Téma Benefity zaměřené na využití volného času zaměstnance viz čas. Daně a právo v praxi, č. 9/2016, s. 6-8.

Dalibor Holý, Jitka Erhartová

Kolik vydělávají zaměstnanecké elity?

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 7-8, s. 32-33

Článek zprostředkuje bližší seznámení s výší odměňování řídicích pracovníků a vysoce kvalifikovaných specialistů strukturovaných dle klasifikace Evropských socioekonomických skupin (ESeG) v ČR v r. 2015. Autoři dokládají oborová specifika platové úrovně a podchycují také rozdíly v postavení na trhu práce a ve výši odměňování dle pohlaví.

Axel Schrinner

Mindestlohn kostet 60 000 Jobs

Minimální mzda stojí 60 000 pracovních míst

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 159 (18.8.2016), S. 9

Institut pro výzkum práce a pracovního trhu (IAB) při německých úřadech práce došel ve své analýze na vzorku 16 tisíc podniků k závěru, že kvůli minimální mzdě omezilo nábor nových pracovníků na 10 procent zaměstnavatelů. Po lednu 2015 tak nevzniklo na 60 tisíc řádných pracovních míst, přičemž počet nevytvořených "minijobs" ani nelze vyčíslit ("minijobs" jsou z daně a odvodů osvobozené částečné úvazky s výdělkem do 450 eur měsíčně). Faktické dopady minimální mzdy na pracovní trh ale značně utlumil příznivý vývoj německé ekonomiky, který se i v roce 2015 pozitivně projevil na růstu zaměstnanosti o 436 tisíc osob. Černé scénáře zaměstnavatelských svazů odhadující zánik statisíců pracovních míst se tak nenaplnily. -- K situaci na německém pracovním trhu a ke statistice zájmu o učňovská místa v podnicích viz také článek na téže straně.

Marine Cheuvreux, Rémy Mathieu

Social competition from posted workers in France : misconceptions and realities [elektronický zdroj]

Společenská konkurence vyslaných pracovníků ve Francii : mylné domněnky a realita

Trésor-economics, No. 171 (2016), p. 1-11

Francie je po Německu druhou zemí, která hostí nejvíce vyslaných pracovníků v Evropské unii. Vyslaný pracovník je definován jako pracovník dočasně přidělený svým zaměstnavatelem k výkonu práce na území jiného členského státu EU než je stát, ve kterém pracovník běžně působí a ve kterém sídlí zaměstnavatel. Problematika vyslaných pracovníků se právně řídí principem volného pohybu služeb (na rozdíl od migrace pracovníků, která je upravena volným pohybem osob). Nejvíce vyslaných zaměstnanců ve Francii pochází z Polska, Portugalska, Španělska a Rumunska, přičemž jde většinou o manuální pracovní sílu ve stavebnictví. Zaměstnavatelé vyslaných zaměstnanců mívají tendenci využívat "šedé zóny" v legislativě s cílem minimalizovat náklady na zaměstnávání těchto osob. Z tohoto důvodu v současné době připravuje Evropská komise revizi směrnice pro vysílání zaměstnanců. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzské verzi. -- Na str. 12 komentář k tématu (autorem J. Freyssinet). Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Právo

Caroline Poirer

Beneficial ownership: concept, history and perspective

Skutečné vlastnictví: pojetí, historie a vyhlídky

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 7, p. 274-283

Autorka rozebírá historii a vývoj pojmu skutečné (beneficiární) vlastnictví v oblasti mezinárodního i evropského daňového práva v kontextu dvou rozhodnutí Švýcarského nejvyššího soudu týkajících se vrácení švýcarské srážkové daně vycházejícího z daňových smluv. Soud v nich překvapivě odepřel dvěma dánským bankám, zapojeným v obchodu s deriváty, vrácení srážkové daně s odůvodněním, že banky nejsou skutečnými vlastníky. Příspěvek upozorňuje na nejasnosti při výkladu tohoto pojmu a na různé přístupy jednotlivých zemí k definování pojmu skutečný vlastník, dokumentuje to prostřednictvím několika judikátů z Nizozemska, Kanady, Švýcarska a Dánska. Zvažuje také, zda může být institut skutečného vlastnictví efektivním nástrojem proti zneužívání daňových smluv. - Pozn.

Adrian Cloer and Tobias Magemann

Constitutionality of treaty override

Je nadřazenost smluv v souladu s Ústavou?

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 7, p. 306-310

Seznámení s rozhodnutím německého Spolkového ústavního soudu z 15.12.2015, který se zabýval otázkou, zda je nadřazenost daňových smluv v souladu s německou ústavou, a rozbor významu tohoto judikátu pro praxi. Ačkoliv ještě dvě kauzy čekají u Ústavního soudu na dořešení, tak se zdá, že otázka připuštění nadřazenosti smluv je vyřešena - jednostranná nadřazenost daňových smluv je přípustná. S ohledem na boj proti daňovým únikům a vyhýbání se dvojímu nezdanění je rozhodnutí kladně přijímáno. - Pozn.

Frederic Compin

Do financial criminals commit perfect crimes?

Páchají finanční zločinci bezchybné zločiny?

Journal of financial crime, Vol. 23 (2016), No. 3, p. 624-636

Různé průzkumy poukazují na poměrně vysoký objem finančních podvodů, obchodů s padělky a padělanými léky a dalších hospodářských zločinů. Může se tedy zdát, že páčání zločinů je relativně jednoduché a beztrestné. Autor v této souvislosti zkoumá specifika zmíněných zločinů - motivaci zločinců, jejich "zbraně" a místa, kde ke zločinům dochází. K výzkumu byla použita metoda polořízených rozhovorů s auditory, soudními úředníky i zástupcem odborové organizace francouzského ministerstva. "Zbraněmi" zločinců jsou informace. Páchání trestné činnosti do jisté míry usnadňuje vnímání těchto trestných činů jako méně škodlivých ze strany společnosti. - Pozn.

Hana Boulová

K připravované novele insolvenčního zákona

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 14-15, s. 43-48

Seznámení se změnami insolvenčního zákona, které by měla přinést vládní novela zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a jeho řešení (sněmovní tisk č. 785). Navržená novela zasahuje do oblasti systému přidělování věcí insolvenčním správcům, posiluje dohled nad výkonem funkce insolvenčního správce ze strany ministerstva spravedlnosti, zvyšuje transparentnost řízení a reguluje právní služby poskytované při oddlužení. Přináší také předběžné posouzení věřitelského návrhu a povinnost doložit pohledávku uznáním dlužníka s ověřeným podpisem jako prvky ochrany před šikanózním insolvenčním návrhem. Zahrnuje i změny v oblasti oddlužení (institut tzv. zprávy pro oddlužení) a změny v ukládání zálohy na náklady insolvenčního řízení.

David Sehnálek

Nový postup EU pro posílení právního státu

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 191-201

Příspěvek nejprve představuje jednotlivé mechanismy prosazování práva v Evropské unii dle Smlouvy

o fungování EU a dále se zaměřuje na postup pro posílení právního státu upravený v článku 7 Smlouvy o EU (SEU), jehož účelem je zajištění ochrany základních práv a svobod definovaných touto smlouvou. Před nedávnem EK připravila iniciativu, která by měla vést k nastavení procesu administrativního řešení situací věcně spadajících pod článek 7 SEU. Autor přináší právní analýzu postupu EU pro posílení právního státu navrženého Komisí a identifikuje slabiny tohoto řešení. Hodnotí také politické aspekty nového mechanismu a upozorňuje, že postup navržený Komisí může vyústit v další přesun kompetencí z členských států na EU. Svou povahou představuje další dílčí krok směrem k federativnímu uspořádání EU, rozšiřuje totiž ústavní charakter určité části unijního práva a předpokládá použití tohoto práva i mimo rámec pravomocí EU. - Pozn.

Jiří Vlášil

Obecná unijní pravidla pro vstup a pobyt na území členských států

Správní právo, Sv. 49, (2016) č. 4, s. 193-226

Článek přináší výtah z dizertační práce s tematikou práva na vstup a pobyt na území Evropské unie. Autor rozebírá obecná unijní pravidla pro vstup a pobyt osob na území členských států, která jsou v zásadě závazná pro všechny členské země, a zaměřuje se na postavení občanů EU, občanů států Evropského sdružení volného obchodu (Island, Lichtenštejnsko, Norsko), Švýcarska, rodinných příslušníků občanů Unie a občanů Turecka. Přináší také pohled na historii a souvislosti vývoje volného pohybu pracovní síly směrem k volnému pohybu osob a občanství Unie. Právo a pravidla pro vstup a pobyt osob jsou podrobně analyzovány nejen z pohledu příslušných právních předpisů, ale také s ohledem na judikaturu SDEU. - Pozn.

Lukáš Králík

Počátky a vývoj publikace soudních rozhodnutí

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 7-8, s. 64-68

Historický pohled na problematiku publikování soudních rozhodnutí. Úvaha nad účelem publikování judikatury. Dále podrobnější pohled na jednotlivé západní právní kultury z historického a komparativního hlediska, který naznačuje mnoho shodných znaků v oblasti tvorby a publikace judikatury (starověké Řecko a Řím, Anglie, Francie, Německo a USA). - Pozn.

Matouš Zavadil

Rozdílné názory Evropské komise a rozhodčích tribunálů na platnost/aplikovatelnost investičních dohod a jejich dopad na ochranu investic v EU

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 13-14, s. 484-489

Vstupem ČR a dalších států do EU se dohody o podpoře a vzájemné ochraně investic (bilateral investment treaties, BIT) uzavřené mezi členskými státy vzájemně staly z pohledu Evropské komise nežádoucími. Na druhé straně rozhodčí tribunály takové investiční dohody stále považují za platné a účinné a přiznávají tak investorům z EU ochranu dle těchto dohod. Autor krátce charakterizuje současný právní stav investičních dohod a ukončování platnosti intra-EU BIT v ČR. Poté předkládá postoj EK vůči těmto investičním dohodám mezi členskými státy, rozhodnutí vybraných rozhodčích tribunálů (Achmea v. Slovensko, Micula v. Rumunsko) a detailněji rozebírá argumenty pro a proti námitce neplatnosti intra-EU BIT. V závěru doporučuje ukončení těchto dohod ze strany ČR. - Pozn.

Michelle Markham

Seeking new directions in dispute resolution mechanisms : do we need a revised mutual agreement procedure?

Hledání nových řešení v mechanismu řešení sporů : je potřeba revidovat proceduru pro řešení případů dohodou?

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 1-2, p. 82-94

Procedura OECD pro řešení případů dohodou (mutual agreement procedure, MAP) vznikla v 60. letech 20. století a je součástí bilaterálních daňových smluv jako prostředek pro řešení sporů smluvních partnerů. Nejčastěji je tento prostředek využíván k řešení problémů dvojího zdanění. V posledních letech se však objevují diskuze o efektivnosti MAP. Problémem je například to, že příslušné orgány (podle MAP "competent authorities"), které by měly plátcům daně pomoci spory vyřešit, nemají stanovený časový limit na uzavření dohody. Dokonce ani není určené, že k dohodě musí dojít. Snahy

o revizi MAP se objevují již od přelomu tisíciletí, nicméně potřeba změn stále zůstává. Iniciativa proti BEPS (eroze daňového základu a přesouvání zisků) poskytuje novou příležitost stávající stav změnit (v iniciativě je mj. zmíněno, že je třeba odstranit překážky, které státům brání v řešení sporů dle MAP). - Pozn. -- Viz též čas. European Taxation č. 8/2016, s. 328-333.

Peter John Lenz, Adam Graycar

Stealing from the boss : who is looking?

Okrádání šéfa : kdo se dívá?

Journal of financial crime, Vol. 23 (2016), No. 3, p. 613-623

Autor v článku předkládá případovou studii, ve které je zkoumán svým rozsahem významný podvod, ke kterému došlo přibližně před deseti lety v Austrálii. V časovém rozmezí dvou let byla v jisté společnosti finančním ředitelem postupně zpronevěřena částka v hodnotě více než 22 milionů australských dolarů, aniž by okolí (včetně auditorů) cokoli zaznamenalo. Autor popisuje okolnosti, jak k případu došlo a jakým způsobem byl odhalen, a dává tyto skutečnosti do souvislosti se známým "trojúhelníkem podvodu" (fraud triangle; v rozšířené verzi fraud diamond, neboli diamant podvodu). Trojúhelník (diamant) podvodu ukazuje faktory, jejichž splnění naznačuje zvýšenou pravděpodobnost, že k podvodu dojde.

Ivan Cisár

Ustanovení o použití jiných právních předpisů v dvoustranných dohodách o podpoře a ochraně mezinárodních investic

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 203-223

Analýza ustanovení o použití jiných právních předpisů, která jsou součástí dvoustranných dohod o podpoře a ochraně investic, a zejména jejich účelu. Autor rozebírá příklady z praxe, kdy bylo toto ustanovení součástí argumentace jedné ze stran sporu (nejčastěji investora) a bylo podrobeno případné reakci rozhodčího tribunálu. Hledá odpověď na otázku, jaký je účel předmětného ustanovení, a zda se jedná o ustanovení, které poskytuje investorům další možnosti domoci se mezinárodní ochrany svých investic. Zároveň zjišťuje, zda ukládá hostitelským státům takovýchto investic další povinnosti nad rámec standardů nebo alespoň překoná jejich omezený rozsah daný formulací v jednotlivých dvoustranných dohodách. - Pozn.

Peter J. Wattel

Very small general report

Velmi stručné obecné shrnutí

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 1-2, p. 5-6

Tématem prvního dvojčísla 70. ročníku časopisu "Bulletin for international taxation" jsou daňové soudní spory. V časopise je na stranách 7-74 prezentováno celkem 12 případových studií, které se zabývají působností nejvyšších soudů v konkrétních zemích při řešení daňových soudních sporů. V úvodním článku autor představuje zjišťované skutečnosti (formát případových studií) a shrnuje nejdůležitější poznatky. Případové studie zkoumaly 4 oblasti - posláním a úkoly nejvyššího soudu (např. zda jde o specializovaný daňový soud či obecný nejvyšší soud); jak je zajištěno, že se před soud dostanou nejvýznamnější případy a jak se soudy vyhýbají přetěžování; jak probíhá rozhodování (např. jakou váhu mají doporučení OECD či zda je vyslechnuta třetí strana); jak probíhá výběr soudců. U nejvyšších soudů ve zkoumaných zemích je dle autora největší rozdíl v tom, kolik případů z daňové oblasti se před ně dostane (v Kanadě jde pouze o 1-2 případy ročně, ve Francii a Nizozemí naopak o 1000-1400 případů). -- Další články k tématu čísla viz str. 7-74.

Zákon o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv podepsal prezident republiky

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 13-14, příl. Legislativa, s. I

Problematika změny právního řádu související s elektronizací tvorby a vyhlášováním právních předpisů v ČR. Shrnutí účelu, cílů i obsahu nového zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhláshovaných ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv č. 222/2016 Sb. Seznámení s vytvořením informačních systémů e-Sbírka a e-Legislatura a se změnami spojenými se zavedením elektronického legislativního procesu a elektronického vyhlásování právních předpisů.

Statistika. Demografie. Sociologie

Jaroslav Sixta, Martina Šimková

Statistical measurement of pension entitlement

Statistické měření penzijních nároků

Statistika, Vol. 53, (2016) No. 2, p. 32-40

Statistický pohled na problematiku stárnutí populace a jejích ekonomických dopadů prostřednictvím penzijních nároků. Autoři ukazují, že rozhodující otázkou není výběr optimálního penzijního systému a jeho parametrů, ale že jádro problému tkví v demografické struktuře, jejím vývoji a zajištění stability systému. Klíčovým aspektem stárnutí populace je finanční závazek ekonomicky aktivní populace k penzistům. Zvolený modelový přístup vychází z tzv. penzijních plánů (schémat), které vyjadřují očekávané důchodové nároky, a zjišťuje závazky ve vztahu k současným a budoucím penzistům pro muže a ženy starší dvaceti let. Autoři také zmiňují, že od r. 2017 budou odhady penzijních nároků součástí českého národního účetnictví, a hodnotí tuto novinku. - Pozn.

Václav Rybáček

The public sector in the Czech Republic in light of the public choice theory

Veřejný sektor v ČR ve světle teorie veřejné volby

Statistika, Vol. 53, (2016) No. 2, p. 41-50

Autor rozebírá klady a zápory současného přístupu, jakým je v rámci ekonomického výzkumu analyzována úloha státu ve společnosti, a nabízí alternativní pohled na statistické nástroje analýzy vlivu veřejného sektoru na hospodářství. Vývoj veřejného sektoru v ČR a jeho velikost zjišťuje prostřednictvím alternativního analytického nástroje, kterým jsou satelitní účty veřejného sektoru. Ty překonávají nejasnosti národního účetnictví s ohledem na to, že sdružují jednotky, které realizují vládní politiku v hospodářské a sociální oblasti a přenášejí tak účinky politiky státu do hospodářského systému. Lépe tak odrážejí celkovou úlohu státu ve společnosti. Následně je pak prostřednictvím dat ČSÚ a doplňujících odhadů zkoumáno, zda je chování a vývoj českého veřejného sektoru v souladu s teorií veřejné volby formulované Buchananem a Wagnerem. - Pozn.

Účetnictví

David Procházka, Jiří Pelák

Ekonomické teorie účetnictví : přehled moderních přístupů a jejich reflexe při tvorbě účetních standardů

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 4, s. 451-467

Příspěvek vymezuje jednotlivé funkce finančního účetnictví a jejich specifika, jak jsou definovány moderními přístupy založenými na poznatcích ekonomické teorie. Nejprve jsou charakterizovány hlavní znaky investorské, kontraktační a signalizační funkce účetnictví, rozbor odkazuje na relevantní práce ekonomické teorie (zejména informační ekonomie), které měly vliv na výzkum specifík účetnictví jako finančního nástroje pro rozhodování. Poté se autoři zabývají propojením účetního výzkumu s tvorbou účetních standardů na příkladu Koncepčního rámce IFRS. Posléze shrnují zásadní teoretická zjištění a vztahují je k praktickým aspektům tvorby účetních předpisů. - Pozn.

Miloš Mařík, Pavla Maříková

K obecným zásadám oceňování majetku a zejména podniku s důrazem na podmínky České republiky

Odhadce a oceňování majetku, Sv. 22, (2016) č. 1-2, s. 3-16

Cílem článku je vymezit racionální stanovisko k vybraným problémům znalecké praxe s důrazem na oceňování majetku, které mohou být a také jsou různě pojímány, přičemž jejich nesprávné pochopení patří k podstatným příčinám ne zcela uspokojivého chodu soudů v České republice. Autoři hlouběji rozpracovávají obecné zásady pro znalecké postupy a analyzují vazbu vybraných problémů, zejména výnosového ocenění podniku, na tyto zásady.

Zita Drábková

Kreativní účetnictví versus účetní a daňové podvody v kontextu trestněprávní odpovědnosti. (3.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 16, s. 37-40

Autorka zpracovává téma možností a mezí využití kreativních metod v účetnictví. V této části se věnuje důsledkům a sankcím manipulace účetních výkazů klasifikovaných jako podvodné jednání a také daňovým trestným činům. Zaměřuje se na vybraná ustanovení trestných činů účetních a daňových podle trestního zákoníku (trestné činy daňové, proti majetku a hospodářské), charakterizuje typy zkrácení účetních výkazů a nefinančních informací a zmiňuje také sankce trestního zákoníku. - Pozn.

Veřejná správa

Další prováděcí předpisy k zákonu o zadávání veřejných zakázek

Veřejné zakázky, Sv. 2016, č. 3, s. 27-28

Shrnutí prováděcích předpisů k zákonu č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Jedná se o nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek; o nařízení vlády č. 173/2016 Sb., o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel (provádí transpozici směrnice č. 2009/33/ES); o vyhlášku č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele; o vyhlášku č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr; o vyhlášku č. 170/2016 Sb., o stanovení paušální částky nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele. -- Viz také rozhovor s K. Šlechtovou o novém zákonu, elektronizaci zadávání veřejných zakázek a čerpání peněz z evropských fondů na s. 30-33.

ÚOHS

Legislativní vývoj v oblasti veřejných zakázek

Veřejné zakázky, Sv. 2016, č. 3, s. 8-11

Přehledné seznámení s legislativním vývojem v oblasti zadávání veřejných zakázek v období po přechodu na tržní hospodářství po r. 1989 do přijetí nového zákona č. 134/2016 Sb. V příspěvku jsou charakterizovány cíle právní úpravy dané oblasti, postupné reformy a složitější postupy odrážející se v opakovaných novelizacích i nových zákonech i nejpodstatnější změny v oblasti veřejných zakázek. Blíže k zákonu č. 199/1994 Sb. a jeho následným novelám, k zákonu č. 40/2004 Sb. transponujícím směrnice EU a k zákonu č. 137/2006 Sb. a jeho dalším novelizacím (č. 76/2008 Sb., č. 417/2009 Sb., protikorupční novela č. 55/2012 Sb., technická novela č. 341/2013 Sb. a poslední novela č. 40/2015 Sb.).

Martina Mikolášková, Josef Chýle, Mojmír Florian

Polemika: ÚOHS versus kontrola zakázek malého rozsahu

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 4, (2016) č. 2, s. 30-34

Článek přináší dva pohledy na problematiku dozoru nad veřejnými zakázkami malého rozsahu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Autoři porovnávají možnosti přezkumu postupu zadavatele u veřejných zakázek malého rozsahu dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a dle nového zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. Zjišťují, zda nová právní úprava přinese změnu při vymahatelnosti postupu zadavatelů. Dle prvního názoru text nového zákona připouští výklad, že je ÚOHS povinen vykonávat dozor nad zadáváním zakázek malého rozsahu. Naopak druhý expertní závěr uvádí, že nový zákon nepředstavuje žádnou změnu z hlediska pravomoci ÚOHS vykonávat dozor/dohled nad zadáváním VZMR. -- Viz také příspěvek v čas. Veřejné zakázky č.3/2016, s. 37-39.

Řízení investic Evropské unie bude efektivnější

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 7, s. 24

V textu je stručně popsána iniciativa tzv. paktů integrity jako nástrojů k vytvoření transparentního prostředí v oblasti veřejných zakázek. Pakt integrity byl vytvořen organizací Transparency International jako nástroj pomáhající bojovat s korupcí ve veřejných zakázkách. Evropská komise následně vyzvala k zapojení členských zemí do této iniciativy, přičemž Ministerstvo pro místní rozvoj

ČR na tuto výzvu reagovalo nominací projektu nazvaného Služby technického dozoru nad provozem informačního systému MS2014+. Pakt integrity představuje právně závaznou smlouvu mezi zadavatelem a společnostmi, které se ucházejí o veřejné zakázky. -- Viz také příspěvek v čas. Veřejné zakázky č. 3/2016, s. 23.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 16

Chceme udržet město jako ostrov v zahradách, říká starosta: Rudná (s. 4-7); Víceleté rozpočtování na municipální úrovni (část I.) (s. 8-10); Nové výzvy na energetické úspory bytových domů a veřejných budov (s. 11); Iniciativa „Město s dobrou adresou“ pomáhá inspirovat města : doprava (s. 12-13); Byly zveřejněny nové zkušební otázky pro obecnou část úřednické zkoušky (s. 15-18); Nejlepším řešením je slučování obcí, radí OECD. Starostové i ministerstvo jsou proti - struktura místních samospráv v ČR (s. 19-21); V západní Evropě se jedná o poválečný fenomén : muslimové a dnešní Evropa (s. 26-27).

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 17

Kandidovala jsem, tak teď tu práci musím zvládnout: rozhovor se starostkou Kravař (s. 4-9); Vesnice roku provozuje dům s pečovatelskou službou i hudební klub: Konstantinovy Lázně (s. 10-13); Víceleté rozpočtování na municipální úrovni (část 2.) (s. 14-16); Vzdělávání blíže praxi i úředníkům (s. 20); Musíme se zbavit nálepky, že jsme země radikálního islámu, říká architektka, která se podílela na obnově Starého mostu: Bosna a Hercegovina a město Mostar (s. 22-25); Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj hodnotila Českou republiku: ekonomický přehled ČR 2016 (s. 26-27).

Veřejné finance. Rozpočet

Jakub Dospiva

Aká bude prvá pokuta : krajiny za nedodržanie rozpočtovej disciplíny doteraz sankciám zvyčajne unikali. Napríklad Francúzsko a Taliansko

Trend, Sv. 26, (2016) č. 29-30, s. 7

Krátce k aktuálnímu vývoji v otázce nedodržení unijních rozpočtových pravidel a nadměrných rozpočtových schodků ze strany Španělska a Portugalska. Teoretickou maximální sankcí je pokuta až do výše 0,2% HDP a pozastavení vyplácení prostředků z evropských fondů. Konkrétní podoba sankcí by měla být s přihlédnutím ke španělským a portugalským argumentům odsouhlasena členskými státy eurozóny během léta. -- Dne 9.8. bylo zveřejněno rozhodnutí o upuštění od pokutování a o stanovení nových termínů pro snížení schodků pod unijní limit 3 % HDP. -- Komentáře k výsledku viz čas. Euro č. 34/2016, s. 53-55.

By Veronica Grembi, Tommaso Nannicini, and Ugo Troiano

Do fiscal rules matter?

Záleží na fiskálních pravidlech?

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 1-30

Účelem fiskálních pravidel je snaha omezit veřejné zadlužování. Fiskální pravidla mohou být uvalena na místní samosprávy. Část dosavadní literatury však zpochybňuje účinnost těchto pravidel. Autoři v této souvislosti zkoumají uvalení fiskálních pravidel na místní samosprávy v Itálii. Fiskální pravidla byla zavedena v Itálii v roce 1999, v roce 2001 však byla opět uvolněna (pro obce se stanoveným počtem obyvatel). Výsledky výzkumu naznačují, že uvolnění fiskálních pravidel zvýšilo zadlužení a snížilo daně. Účinek změny byl navíc vyšší v případě většího počtu politických stran, vyššího věku voličů a možnosti znovuzvolení starosty obce. - Pozn.

Davide Furceri, Sinem Kılıç Çelik, and Marcos Poplawski-Ribeiro

Government consumption volatility and the size of nations

Volatilita vládní spotřeby a velikost států

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 2, p. 211-228

Dle empirických studií ovlivňuje volatilita veřejných výdajů negativně hospodářský růst. Autoři v práci zkoumají, jaký je vztah mezi volatilitou vládních výdajů a velikostí zemí. Na základě údajů z období 1960-2010 ze vzorku 160 zemí zjišťují, že u menších států je volatilita vládních výdajů větší. Dále se autoři zabývají také vztahem mezi volatilitou diskrečních výdajů a mezi podílem vládní spotřeby na HDP a velikostí země. - Pozn.

Xénia Makarová

Kažimírova dvojtvárna politika : zmeny v daniach a odvodoch

Trend, Sv. 26, (2016) č. 31, s. 52-53

Kritický pohled na rozběhnutí projektu slovenské vlády "Hodnota za peníze", který cílí na zvyšování efektivity veřejných financí, a zároveň na plánované zvyšování daňových příjmů státu prostřednictvím balíku daňových novinek, které Ministerstvo financí Slovenské republiky plánuje na r. 2017. Článek seznamuje s hlavními návrhy změn v daních (snížení sazby daně z příjmů právnických osob na 21 %, zavedení srážkové daně ve výši 15 % na dividendy ze zisku vyplacené slovenskými podniky fyzickým osobám, nárůst sazby spotřební daně z tabákových výrobků, zdvojnásobení a prodloužení platby mimořádného odvodu pro vybrané podniky, změna správních poplatků při evidenci aut a poplatků v souvislosti s hazardem). -- Viz také komentář na s. 53.

Lukáš Kučera

Míru zadlužení porušuje většina zemí eurozóny

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 7-8, s. 14

Krátce k situaci vládního zadlužení a k vývoji vládních financí v ČR a v EU k 31.12.2015. Celkový dluh sektoru vládních institucí (zahrnující zejména závazky státu, územních samosprávných celků a zdravotních pojišťoven) meziročně stoupl o 17 mld. Kč, ale relativní výše dluhu vyjádřená poměrem k HDP klesla ze 42,2 % v prosinci 2014 na 40,3 % na konci loňského roku. Podle jednoho z maastrichtských kritérií by výše dluhu vládních institucí neměla přesahovat 60 % HDP, což splňuje šest z devíti zemí EU platících vlastní měnou. Naproti tomu tři čtvrtiny členských zemí eurozóny porušují toto pravidlo. Mapa umožňuje porovnání poměru dluhu vládních institucí k HDP v jednotlivých zemích EU28 v roce 2015.

Ivana Pařízková

Několik poznámek k financování územních samosprávných celků z prostředků Evropské unie

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 15-20

Základním nástrojem strukturální a regionální politiky Evropské unie jsou strukturální fondy, které se snaží vyrovnávat rozdíly v rozvoji jednotlivých regionů EU. Příspěvek seznamuje s teoretickými východisky regionální politiky a s jejími cíli a nástroji. Poté se zaměřuje na principy financování jednotlivých projektů a na programové dokumenty EU pro využití strukturálních fondů v období 2014-2020. Charakterizuje čerpání finančních prostředků z fondů EU, kritéria ovlivňující získání dotací i řídicí a platební orgány finančního řízení strukturálních fondů v ČR. V závěrečné části autorka rozebírá perspektivy regionálního rozvoje v ČR na základě Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. - Pozn.

J. Hildebrand, F. Specht, T. Schmelzer

Noch schaffen wir das : dank der guten Konjunktur verkraften Arbeitsmarkt und Staatshaushalt die Flüchtlingskrise gut. Doch für die nächsten Jahre erwartet die Regierung zunehmende Arbeitslosenzahlen

Ještě to zvládneme : díky dobrému hospodářskému růstu se trh práce i státní rozpočet dobře vyrovnává s uprchlickou krizí. Ale pro příští léta vláda očekává nárůst nezaměstnaných

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 158 (17.8.2016), S. 6-7

Pracovní trh, státní rozpočet i instituce sociálního státu zvládají uprchlickou krizi lépe, než mnozí před rokem předpokládali. Očekávané výdaje spojené s pomocí uprchlíků, jež spolkové ministerstvo

financí odhaduje na 18,2 miliardy eur, budou moci pokrýt rostoucí daňové příjmy a pro tento rok vyčleněné rozpočtové rezervy ve výši 6,1 miliardy eur tak zatím nemusí být použity. Spolkové ministerstvo práce ale očekává, že i přes rostoucí zaměstnanost překročí počet nezaměstnaných v roce 2019 hranici tři milionů osob (oproti současným necelým 2,7 milionům nezaměstnaných). Ministr financí Schäuble v očekávání vyšších výdajů proto již v návrhu rozpočtu na příští rok navýšil kapitolu na aktivní politiku zaměstnanosti a sociální dávky Hartz IV o tři miliardy na 37,2 miliardy eur. Pro léta 2017 až 2020 odhaduje ministerstvo financí výši výdajů spojených se zajištěním uprchlíků a migrantů na 81,6 miliard eur. -- K financování jazykových kurzů pro migranty a k platovým podmínkám lektorů těchto kurzů viz článek na s. 11.

Ewa Lotko, Michael Kozieł

Polské stabilizující výdajové pravidlo jako inspirace pro českého zákonodárce

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 163-173
Autoři se věnují problematice fiskálních pravidel jak z obecného pohledu, tak s ohledem na polské zkušenosti a aktuální změny fiskálních pravidel v Polsku. Charakterizují fiskální pravidla (soubor pravidel určený ke stabilizaci veřejných financí, zamezení či omezení růstu veřejného zadlužování a zpřehlednění rozpočtového procesu i nakládání s veřejnými peněžními prostředky) a jejich zavádění do vnitrostátních právních řádů řady zemí. Poté se zaměřují na obecnou charakteristiku výdajového pravidla a polskou právní úpravu výdajového pravidla dle zákona o veřejných financích. Následně rozebírají nahrazení výdajového pravidla novým, tzv. stabilizujícím výdajovým pravidlem, které omezuje růst výdajové stránky při růstu HDP, na druhou stranu však při poklesu tempa růstu HDP nevede k automatickému poklesu limitu výdajů. Závěrem konstatují, že ČR může využít dosavadních pozitivních zkušeností se zavedením stabilizujícího výdajového pravidla při přípravě českých fiskálních pravidel. - Pozn.

Michal Lehuta

Štát porastie na úkor biznisu a ľudí : návrh rozpočtu

Trend, Sv. 26, (2016) č. 33, s. 36

Pohled na návrh slovenského státního rozpočtu pro r. 2017. Autor kriticky hodnotí plánované snižování rozpočtového deficitu formou vyšších daní a ne snižováním výdajů a nárůst příjmů a výdajů veřejného sektoru v poměru k HDP. Upozorňuje také na odkládání snižování poměru veřejného dluhu k ročnímu výkonu ekonomiky a tím na oddalování návratu veřejného zadlužení mimo sankční pásmo dluhového limitu.

Petr Zimčík

Velikost veřejného sektoru a ekonomický růst

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 4, s. 439-450

Příspěvek zkoumá a popisuje dlouhodobý vztah mezi hospodářským růstem a velikostí veřejného sektoru u 30 států OECD v letech 1995-2014. Po shrnutí literatury ke zkoumanému tématu i dřívějších empirických výsledků autor konstatuje převahu názorů o negativním vztahu mezi hospodářským růstem a velikostí veřejného sektoru od určité hladiny. Jako ukazatele měření velikosti veřejného sektoru autor používá celkové veřejné výdaje, daňové příjmy, vládní spotřebu a podíl kompenzace státních zaměstnanců vůči celkovým výdajům (poslední ukazatel slouží ke zjištění možného vlivu velikosti administrativy a nákladů na chod státu). Poté seznamuje s výsledky panelové regrese časových řad 30 států OECD. Hlavním zjištěním je nalezení negativní korelace mezi růstem veřejného sektoru a růstem reálného HDP. - Pozn.

Pavla Bartůšková

Víceleté rozpočtování na municipální úrovni. (Část I.)

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 16, s. 8-10

Autorka hodnotí roli víceletého rozpočtování v rozpočtovém procesu vybraných obcí. Jak obce využívají relativně nový nástroj rozpočtových výhledů a jakou roli tento nástroj hraje? Text může pomoci pracovníkům ekonomických oddělení městských úřadů vyvarovat se chyb při sestavování rozpočtových výhledů, a obce by tak mohly získat přínosný a efektivní nástroj. - Pozn. -- Pokračování v č. 17/2016.

Pavla Bartůšková

Víceleté rozpočtování na municipální úrovni. (Část 2.)

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 17, s. 14-16

Text je pokusem o zhodnocení role víceletého rozpočtování v rozpočtovém procesu vybraných obcí. Druhá část článku přináší implikace a závěry z empirického výzkumu obcí v Kraji Vysočina. Autorka zde představuje také návrh struktury metodiky. - Pozn. -- První část článku v č. 16/2016.

Zdravotnictví

Mária Hunková

Mýtus o bezplatnom zdravotníctve sa rúca : zdravotné poistenie

Trend, Sv. 26, (2016) č. 32, s. 10-13

Problematika nové koncepce veřejného zdravotního pojištění na Slovensku s prvky vícezdrojového financování. Jedním z hlavních opatření na zajištění finanční udržitelnosti systému veřejného zdravotnictví má být regulovaná spoluúčast pacientů. Příspěvek seznamuje také s konceptem nominálního pojistného a dokumentuje jeho přínosy a reálné dopady na příkladu modelu veřejně-soukromého zdravotního pojištění zavedeného v Nizozemsku v r. 2006. Dále shrnuje požadavky a reakce na případnou změnu systému financování slovenského zdravotnictví z řad expertů a VZP. Zdůrazňuje, že předpokladem změn je nejdříve definování základního nároku na rozsah zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění, který dále vytvoří prostor pro produkty připojištění. Připojený graf srovnává soukromé výdaje na zdravotnictví v r. 2013 v jednotlivých zemích OECD. -- Viz také rozhovor o reformě zdravotního pojištění a soukromého připojištění v Nizozemsku na s. 14-15.

Zemědělství

By Jamie Smyth

An industry cowed

Zastrašené odvětví

Financial Times, Vol. 2016, No. 39240 (12.8.2016), p. 7

Ceny mléka ve světě klesly v průběhu dvou posledních let na polovinu. Článek se zaměřuje především na Nový Zéland, který je největším vývozcem mléčných produktů, zejména sušeného mléka. Pokles cen od roku 2014 způsobil nadměrná produkce a slabší poptávka ze strany Číny a zemí Středního východu. V EU ceny mléka placené farmářům spadly na úroveň roku 2009 a podobná situace je i v Kanadě. Podle analytiků by se ceny mohly dostat na udržitelnou úroveň nejdříve v r. 2017, kdy by se mohl projevit dopad omezení výroby.

Životní prostředí

Frauke Suhr ... [et al.]

Die verschmähte E-Prämie

Odmítnutá e-prémie

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 149 (4.8.2016), S. 24-25

Od 1. července 2016 přispívá německá spolková vláda maximálně 4000 eury na nákup jednoho automobilu s elektrickým nebo hybridním pohonem. Celkově bylo ze státního rozpočtu na tento příspěvek vyčleněno 1,2 miliardy eur. Cílem opatření je dosáhnout do roku 2020 jednoho milionu elektrických vozů na německých silnicích. V prvním měsíci však bylo podáno jen 1500 žádostí o příspěvek v celkové hodnotě 5,6 milionu eur. Podle prognózy Handelsblattu je však tento scénář nerealistický a do čtyř let lze počítat nanejvýše s maximálním počtem 200 tisíc elektroautomobilů. Příspěvek přináší také grafy a informace o podílu těchto vozů na německém trhu v komparaci s trhy jiných států a základní data o dopadech elektrifikace vozového parku na německou infrastrukturu. -- K tématu viz také Handelsblatt č. 161/2016 (22.8.2016), s. 8.

Dalia Štreimikienė, Asta Mikalauskienė

Green growth and use of EU structural funds in Baltic states, Czech Republic and Slovakia

Zelený růst a využívání strukturálních fondů EU v pobaltských státech, ČR a na Slovensku

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 19, (2016) No. 2, p. 55-72

Příspěvek nejprve přináší pohled na teoretické otázky zeleného růstu a jeho přínosů, charakterizuje zelenou ekonomiku a jejich postavení na současné mezinárodní politické scéně. Dále analyzuje dynamiku hlavních ukazatelů zeleného růstu v ekonomikách Litvy, Lotyšska, Estonska, Slovenska a ČR a porovnává úspěchy, které tyto země dosáhly v oblasti zeleného růstu. Zaměřuje se na makroekonomické ukazatele týkající se energetiky, využití zdrojů, ekologických daní; odvětvové ukazatele v rámci energetiky, dopravy, odpadového hospodářství, spotřeby energie a emisí oxidu uhličitého a na ukazatele energetické bezpečnosti a závislosti. V další části charakterizuje priority a cíle zeleného růstu v jednotlivých zkoumaných zemích a rozebírá využití financování z evropských strukturálních fondů a jejich alokaci v rámci dané oblasti v období 2007-2013. Na základě provedené analýzy pak formuluje doporučení pro jednotlivé země.

Životní úroveň

Michaela Brázdilová

Chudoba postihuje i zaměstnané

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 7-8, s. 22-24

Detailní statistický pohled na míru ohrožení příjmovou chudobou v Česku v r. 2015 a na její riziko pro různé demografické skupiny. Míra příjmové chudoby je odlišná pro různé skupiny osob v závislosti na jejich převažující ekonomické aktivitě, příspěvek tedy rozebírá strukturu osob ohrožených příjmovou chudobou z tohoto hlediska (v uvedeném roce žilo pod hranicí příjmové chudoby 9,7 % osob). Díky rozlišení příjmové situace domácností podle ekonomického postavení osob v čele lze také vhodně stanovit a cílit nejrozumnější sociální transfery, které ohroženým domácnostem zlepší jejich příjmovou situaci. -- Viz také příspěvek Příjmová nerovnost v ČR na s. 24 a Se svým příjmem obtížně vycházela třetina domácností na s. 20-21.

Emilia Herman

Improving agricultural performance for the working poverty reduction in the European Union

Zlepšení výkonnosti zemědělství s cílem snižování pracujících chudoby v EU

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 62, (2016) No. 6, p. 247-259

Autorka zjišťuje vliv výkonnosti zemědělství na pracující chudobu v zemích EU se zaměřením na období nedávné hospodářské krize a následného oživení (2008-2013) a poté identifikuje opatření potřebná k posílení výkonnosti v této oblasti s cílem snížit chudobu pracujících osob. Poukazuje na to, že ve zkoumaném období je práce v zemědělství významným určujícím faktorem vyšší míry chudoby pracujících osob, zejména v zemích s vysokým počtem osob pracujících v zemědělství (Rumunsko, Polsko, Řecko, Chorvatsko a Litva). Výsledky vícenásobné regresní analýzy ukazují, že míra pracujících chudoby na úrovni EU je pozitivně ovlivněna zaměstnaností v zemědělství a negativně na ni působí ekonomická velikost zemědělských podniků a produktivita práce.

Vladimír Kermiet, Jaroslav Zbranek

Jak si vedou české domácnosti z pohledu národních účtů

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 7-8, s. 16-17

Statistický pohled na dynamiku příjmů domácností v ČR vycházející z národního účetnictví. Autoři seznamují se strukturou příjmů/důchodů českých domácností, poukazují na rozdíly v průměrných příjmech z práce u zaměstnanců a OSVČ a na nárůst počtu osob pracujících v zahraničí. Dále představují čistý disponibilní důchod, jeho skladbu a jeho mezinárodní srovnání se členskými státy EU prostřednictvím upraveného disponibilního důchodu na obyvatele (v r. 2015 v ČR dosahoval 76,1 % průměru EU, nejvyšších disponibilních důchodů dosahovali obyvatelé Norska a Německa, dále Rakouska, Francie, Belgie, Švédsko a Finsko). Následně pak charakterizují dynamiku úspor a dluhů domácností. Připojený graf představuje zadlužení domácností ve vybraných zemích EU28 v r. 2014. -- Viz také příspěvek o vývoji spotřeby domácností v ČR na s. 18-19.

Ostatní

Dominique Poulot

Vous avez dit "patrimoine rural"?

Říkáte "kulturní dědictví venkova"?

Problemes économiques, No. 3137 (2016), p. 52-56

Kořeny ochrany kulturního dědictví venkova ve Francii sahají do poloviny 19. století (vliv turistiky). Později došlo v důsledku urbanizace k vyliďňování venkova. Situace se pomalu zlepšuje od 90. let mimo jiné díky obnově venkovské populace a tematickým muzejním výstavám. V článku jsou dále popsány různé myšlenkové přístupy k ochraně venkovského kulturního dědictví. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 31-32

Pivo - téma čísla s desítkou příběhů zajímavých českých minipivovarů (s. 12-39); Scénáře pro novou Evropu: od superstátu ke krachu: spory o budoucí uspořádání EU znovu štěpí politiku na celém kontinentě (s. 50-54); Turecké hospodářství sultána Erdogana: prezident Erdogan začínal svou kariéru jako reformátor. Dnes zemi vede k ekonomické katastrofě (s. 64-66); Zjednodušení zákona dostane více teenagerů do práce - novela občanského zákoníku k pravidlům zaměstnávání nezletilých (s. 76-78); Registr smluv - obroda veřejné správy: cesta k transparentnosti smluvních vztahů státu účinností zákona o registru smluv nekončí (s. 79).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 33

Svět podle Marksové: ministryně práce a sociálních věcí bojuje za "lepší svět". Někdy i za cenu sociálního inženýrství - kritický pohled na návrhy změn v zákonech (s. 32-34); Italské banky potápějí reformní vládu: ekonomické problémy posilují populisty, kteří si pohrávají s vystoupením z eurozóny - problémy italského finančního sektoru s nesplácenými úvěry, Monte dei Paschi di Siena (s. 38-40); Nová zbraň v rukou finančních úřadů: prokazování původu majetku: správce daně dostane bič na poplatníky, kteří žijí nad poměry - k připravovanému zákonu o prokazování původu majetku v ČR (s. 54-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 34

Závidíme Němcům. Nikdy je nedoženeme - téma čísla věnované porovnání ekonomické úrovně těchto dvou zemí a analýza toho, proč jsou Němci lepší (s. 12-23); Pelikán v. exekutoři: ministr chce zavést systém jeden dlužník - jeden exekutor. Věřitelé by měli platit i zálohy na vymáhání - regulační změny v oblasti vymáhání dluhů (s. 34-36); Miliardy prostavěné bez soutěží: soupeření návrhů různých architektů by zajistilo efektivnější využití veřejných peněz - pohled na situaci architektonických soutěží v české akademické sféře (s. 41-42); Bílé místo personalistiky: výpověď za porušení kázně - pracovníprávní spory (s. 50-52); Neplaťte daně za své obchodní partnery. Společnostem hrozí, že nevědomky ponесou odpovědnost za neodvedenou DPH (s. 54-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 35

Den, kdy Češi dostali Octavii: před dvaceti lety se začal v Mladé Boleslavi vyrábět vůz, který Škodu dostal mezi světové automobilky (s. 24-26); Proč jsem se stal odborářem: odborový předák Josef Středula popisuje začátky svojí kariéry i nynější boj za dvojnásobné platy (s. 40-43); Šok pro podnikatele: elektronický podpis v novém: Brusel změnil pravidla pro elektronické podepisování - problematika eIDAS, zrušení elektronických značek (s. 50-52); Exekutoři se bojí nadvlády "superúřadu": Robert Pelikán chce sáhnout exekutorům na tarify. Ti až třetinové snížení odmítají (s. 54-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 36

Byrokracie drtí byznys: krade podnikatelům stovky hodin času (s. 12-15); Penze jako záliba - rozhovor s expertem na penzijní problematiku J. Vostatkem (s. 26-31); Ocelová válka mezi Čínou a

Západem: dotovaná čínská ocel zaplavuje západní trhy. Odvetná cla by mohla přerůst v obchodní válku (s. 34-36); Banka, která je úplně na dně: kolaps Deutsche Bank by měl podle všeho následky horší bankrotu Lehman Brothers (s. 42-43); I s novým zákonem bude moci žena po rodičovské dostat výpověď: novela zákoníku práce má usnadnit návrat z rodičovské. Podle firem revoluci nepřinese (s. 50-52).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 31

Konec legrace + manuál pro začínajícího diktátora (s. 12-19); Demokracie, totalita a ekonomický růst: svoboda je stejně vydatné palivo blahobytu jako ropa - pohled M. Zámečnicka (s. 20-21); Kritika v mezích Babiše - rebelové v ANO (s. 32-33); Merkur Šlachta: nový šéf Celní správy dostává do rukou mocný aparát, odposlechy, bankovní tajemství i komando. A náměstka, který se "nezakecá" - M. Pouliček (s. 34-35); Miliardy v éteru: Česká televize a Český rozhlas mají velice slušnou šanci získat na vratkách DPH pěkné peníze (s. 38-39); Nekonečná jízda s Kapschem: rakouská firma zřejmě nedostane mýto jen na tři roky, ale na dalších třináct (s. 42-44) a následný komentář na s. 44; Váhavé blues globální ekonomiky: je strach zdrojem recesí, anebo recese zdrojem strachu? - úvaha Roberta J. Shillera (s. 59) a následný Zámečnickův komentář na s. 60-61.

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 32

Co se můžeme naučit od Izraele...a co Izrael neumí - téma čísla, inspirace v izraelském přístupu k bezpečnosti (s. 12-20) a úvaha M. Zámečnicka Protiteroristické know-how na export: pozoruhodný případ jedné pečlivě budované komparativní výhody (s. 21); Okruh na věčnost: Praha se obchvatu přes Běchovice jen tak nedočká. Opět se bude zkoumat vliv na životní prostředí a přijdou další odvolání a žaloby (s. 36-39); Cesta do hlubin úřednickovy duše: registr smluv funguje už měsíc a lze z něj vyčíst spoustu věcí (s. 40-41); Babišovy zázračné daně: vláda by příznivé fiskální podmínky měla využít ke stabilizaci rozpočtu (s. 55); Stručné dějiny (ne)rovnosti: populismus je špatný pán, ale dobrý sluha - úvaha J. Bradforda DeLonga (s. 57) a následný Zámečnickův komentář Akumulace kapitálu a nerovnost v 21. století aneb kdo si došlápne na inovátory (s. 58-59).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 33

Dělníci preferencí - kdo stojí v pozadí volebních kampaní obou hlavních politických stran (s. 12-17); Jak (ne)vylopit banku: jenom bláznivá shoda okolností zabránila miliardě dolarů zmizet beze stopy z newyorského Fedu do filipinských kasin - hackerský útok, SWIFT (s. 36-38); OKD na začátku dlouhé trati: reorganizace problémové firmy dává smysl pro všechny zúčastněné strany - komentář M. Zámečnicka (s. 51) a Pomalá smrt OKD: věřitelé rozhodli, že firma své doly zavře postupně do roku 2023 (s. 28).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 34

Volný trh v ohrožení: liberalizovaný mezinárodní obchod, jak jej známe, bude postupně nahrazovat "hluboká integrace" ekonomik napříč planetou - a pravidla budou primárně geopolitická (s. 17-19); Brazílská ekonomika v automyčce: proč se pořadatelská země olympiády milovaná investory ocitla v nejhlubší recesi za posledních 70 let (s. 38-41); Šedá, ale naše: co nám stínová ekonomika říká o fungování státu (s. 48-50); Tichá smrt řízení eurozóny: společný zájem je pro členské státy Unie stále prázdnějším pojmem - pohled Daniela Grose na nevymáhání pravidel Paktu stability a růstu po Španělsku a Portugalsku (s. 53) a následná reakce M. Zámečnicka Disciplína? Až někdy příště: prchavý smysl striktního dodržování pravidel v čase hrozící vzpoury (s. 54-55).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 35

Drahé a bez servisu: armáda žádala 199 obrněnců, po zásahu Topolánkovy vlády jich koupila půlku - pohled na nákup vojenské techniky - pandury (s. 24); Babišova státní bezpečnost: záměr ministerstva financí na posílení pravomocí celníků budí pochybnosti (s. 32-33); Vyhlížení revoluce: společnost CCS po čtvrtstoletí existence vidí novou šanci v blížící se bankovní revoluci - pohled na lídra trhu v oblasti správy nákladů na pohonné hmoty v ČR (s. 40-42); Brecht o brexitu: Británie musí najít způsob, jak se s důsledky referenda o členství v EU vypořádat s co nejmenšími ztrátami - úvaha předsedy představenstva Royal Bank of Scotland H. Daviese (s. 49) a následný komentář M. Zámečnicka na s. 50-51.

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 36**

V Česku není do čeho píchnout: šéf Metrostavu, který úspěšně razí tunely v zahraničí, čeká doma marně na nové zakázky - rozhovor s J. Bělohavem (s. 20-25); Apple narazil v Bruselu: obchodním vztahům Evropy a USA hrozí prudké ochlazení poté, co EK nařídila výrobcí elektronických hraček doplatit 13 miliard eur na daních - double Irish a zvláštní daňový režim pro Apple v Irsku (s. 30); Východoněmecké safari: zápisky z cest kvetoucími kraji dederonskými po třiceti letech - pohled na současnou situaci v zemích bývalé NDR (s. 38-40); Veřejné zakázky znovu a lépe: nový zákon o zadávání veřejných zakázek velmi uvolní procesní pravidla. Nese to s sebou výhody i rizika (s. 42); Trumpovi nečekání stoupenci: země, které omezují migraci, se střílejí do vlastní nohy - pohled R. Hausmanna a reakce M. Zámečnicka. Není migrace jako migrace: co vše se mění, když se dají do pohybu miliony (s. 54-55).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 152 (8.8.2016)**

Chovanec a Babiš se utkají o to, kdo bude vyšetřovat daňové podvody - spor o kompetence ve státní správě, posílení pravomocí celní správy při potírání daňové kriminality, snaha ministra vnitra obnovit finanční policii (s. 3) a komentář na téže straně; Zlato má letos hvězdný rok: drahý kov míří vzhůru a slibuje velice slušné zhodnocení peněz. Jeho zdražování v poslední době podnítilo i britské referendum - světový trh se zlatem (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 163 (23.8.2016)**

Trest dostalo nejvíc firem v historii: policie jde často po daních a pojistném (s. 1) a Pachatelé s. r. o. (s. 10-11); Dva měsíce po brexitu - dopady referenda a hospodářské vyhlídky Británie (s. 2); Musí přijít velké změny, varují šéfové sportu - financování sportu v ČR a zlepšení výchovy mládeže (s. 3); Vyšší útraty táhnou ekonomiku: nízká nezaměstnanost a tlak na růst mezd zvyšují příjmy i spotřebu českých domácností (s. 12); Komise rozhodne, jestli má Apple dodanit miliardy eur - sledování daňových praktik amerických nadnárodních firem, daňové smlouvy (s. 14); Nabídky bank budou čitelnější. Povinně odhalí i skryté poplatky - dopady nového zákona o spotřebitelském úvěru (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 164 (24.8.2016)**

Kdy do důchodu? - vládní vyjednávání o zastropování věku odchodu do důchodu v ČR, výdaje na důchody (s. 2) a komentář na s. 8; Hledání padělků po tržnicích? Babiš chce mít z celníků elitní vyšetřovatele daňových podvodů - navrhované nové kompetence celní správy (s. 3); Sazka se chystá na internet: sportka dominuje trafikám, od příštího roku se ale loteriím otevře český internet. Vstup na něj nesmíme pokazit, říká finanční šéf Sazky (s. 12).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 166 (26.8.2016)**

ČNB řeší, jak ukončit intervence (s. 1) a rozhovor s Tomášem Nidetzským, členem bankovní rady ČNB, Rozvod je vždy těžší: po necelých čtyřech letech plánuje ČNB v polovině příštího roku ukončit umělé oslabování koruny (s. 10-11) a komentář na s. 8; Stát uvažuje o výstavbě úřednických kampusů - budovy pro státní administrativu a jejich správa (s. 6); Komise chce nespokojeným Evropanům přidat peníze a sociální jistoty - minimální mzda v EU (s. 7).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 168 (30.8.2016)**

Před startem EET přibýly výjimky: ministerstvo dokončuje seznam živností, pro něž budou platit e-tržby (s. 1) a komentář na s. 8; Kolik dají strany na volby - kampaň před říjnovými krajskými a senátními volbami (s. 2); Evropská komise popřela krach obchodní dohody s USA - TTIP (s. 3) a komentář na s. 8; Ministr Ťok nechá Kapschi výběr mýta za pět miliard bez soutěže. Poslancům se to nelíbí (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 171 (2.9.2016)**

Došlápla si na Apple - M. Vestagerová (s. 2); Čech bude řešit podvody v EU. Ale Čapí hnízdo nechám jiným - nový člen vedení evropského úřadu OLAF Petr Klement (s. 4); Kuchařka EET je hotová, zbývá čtvrt roku na studium. Je nečekaně složitá, stěžují si firmy - manuál k elektronické evidenci tržeb (s. 5); Na polské prodejce udeřila nová daň z obrátu - daň pro maloobchodní prodejce (s. 6); Deutsche Bank je v krizi, kterou ještě může prohloubit brexit - upozornění na možnou fúzi Deutsche Bank a Commerzbank (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 174 (7.9.2016)**

Krize stavebnictví se prohlubuje. Chybí státní zakázky (s. 2); Poplatek za vstup do EU? Brusel chystá poplatek za vstup do schengenského prostoru - ochrana hranic EU (s. 7); 500 největších firem střední a východní Evropy - tabulkově uspořádaný seznam podniků, z ČR je zastoupeno 74 firem (s. 10-11); Praha letos výhodně odprodá až 2400 bytů (s. 20).

Účetnictví**Sv. 2016, č. 8**

Nezbytný komentář ke sdělení o způsobu oceňování investic u pojišťoven (s. 2-4); Další novely zákona o daních z příjmů schválené v roce 2016 - 148/2016 Sb. a 188/2016 Sb. (s. 20-23); Některé problémové otázky oznámení osvobozených příjmů podle § 38v ZPD a § 38w ZDP (s. 23-29); Zákon o elektronické evidenci tržeb (s. 35-41); První snížená sazba daně z přidané hodnoty u nemovitých věcí (s. 45-52).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

28557

NEWTON College

65 let od podpisu první integrační smlouvy: má Evropská unie budoucnost? : souhrnná publikace z vědeckopopularizačního semináře

Praha : Newton College Vzdělávací středisko na podporu demokracie 2016, 107 s. : il.

Za 65 let své existence evropská integrace změnila charakter, podobu zakládajících smluv, pravomoci, kompetence orgánů EU i vztahy mezi členskými státy. Co je však výsledkem těchto posunů a jaká je celková bilance úspěchů a neúspěchů evropské integrace? První část sborníku tvoří výkladový text, který je úvodem do tématu probíraného na semináři. Obsahuje příspěvky: Ekonomický vývoj členských zemí EU v podmínkách prohlubující se evropské integrace (J. Malý); Historie, úspěchy a problémy evropské integrace pohledem práva (P. Wawrosz). V druhé části sborníku jsou zaznamenány přednášky a následná diskuse k nim. Ty navazují a rozvíjejí další problémové okruhy. Názvy přednášek: Stále užší integrace ekonomicky rozdílných států: dlouhodobý problém EU (J. Malý); Výzkum a inovace v evropských strategických záměrech (K. Mráček); Globální a integrační souřadnice redefinice funkcí státu (M. Šikula); EU LONG: co lze očekávat od evropské ekonomiky v dalším horizontu? (J. Jedlička); EU v kontextu skupiny G20 - rozhodování, závazky, rozpory (I. Dostálová). - Vědeckopopularizační seminář realizovaný v rámci projektu "Podpora šíření poznatků výzkumu evropské integrace". - ISBN: 978-80-87764-06-0 (brož.)

28541

Magdaléna Vyškovská

Cizinci a daně : zdaňování příjmů fyzických osob - cizích státních příslušníků v České republice

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 253 s.

Přehledný výklad nejčastějších situací týkajících se zdaňování cizinců v ČR. Popis různých kategorií fyzických osob z pohledu rozdílnosti jejich zdaňování. Jejich situace je rozebrána z pohledu pracovního, cizineckého, občanského a obchodního práva, z pohledu zákona o daních z příjmů a smluv o zamezení dvojího zdanění. Popsány jsou i procesní povinnosti podle daňového řádu. Jedna z kapitol se věnuje sociálnímu zabezpečení v EU, EHP a Švýcarsku. Výklad doprovázejí názorné příklady včetně výpočtů z praxe. - 4. rozšíř. dopl. vyd. - ISBN: 978-80-7552-285-6 (brož.)

28489

OECD

Consequences of corruption at the sector level and implications for economic growth and development**Důsledky korupce na odvětvové úrovni a její dopady na hospodářský růst a vývoj**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2015, 161 s. : tab., grafy, rámečky
Studie OECD hodnotí vliv korupce na čtyři klíčová odvětví nezbytná pro hospodářský růst a vývoj, která jsou ke korupci zvláště náchylná: těžební průmysl, veřejné služby a infrastrukturu, zdravotnictví a školství. Studie analyzuje, jak korupce deformuje výkon každého z těchto odvětví a důsledky této deformace pro společnost obecně. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-23076-7 (brož.)

28548

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech yearbook of international law. Volume VI (2015), International transportation**Česká ročenka mezinárodního práva. Díl VI (2015), Mezinárodní doprava a přeprava**

Huntington : Juris Publishing, 2015, xv, 384 s.

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Publikace obsahuje tyto články: Právní aspekty elektronického zadávání zakázek a mezinárodní doprava a přeprava; Právo rozhodné pro smlouvy v mezinárodní dopravě a přepravě: právo EU a mezinárodní smlouvy; Zachraňovat národní letecké společnosti?; Odpovědnost přepravce podle smlouvy o mezinárodní letecké přepravě cestujících a zavazadel – rozbor mezinárodních smluv a použitelného národního práva; Přeshraniční trestná činnost týkající se motorových vozidel: odpověď Evropské unie; Letecká doprava jako nástroj regionálního rozvoje v zemích EU střední a východní Evropy – změny a výzvy ve veřejných službách; Význam úmluvy CMR pro kombinované přepravy;

Úmluva CMR, nařízení Brusel I a „prázdna mezinárodní pravomoc“. Určování místní příslušnosti vnitrostátních soudů ve sporech z mezinárodní přepravy zboží; Rozhodování sporů z mezinárodní říční a námořní dopravy v rozhodčím řízení; Smlouvy v mezinárodní přepravě: co je zapotřebí vědět při uzavírání smlouvy. - Pozn. - ISBN: 978-1-57823-448-6 (váz.)

28556 Pouze prezenčně

Ondřej Lichnovský ... [et al.]

Daňový řád : komentář

Praha : C.H. Beck, 2016, xx, 918 s.

Komentované znění zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Obsahuje úvodní ustanovení, obecnou a zvláštní část o správě daní, část o následcích porušení povinnosti při správě daní a ustanovení společná, zmocňovací, přechodná a závěrečná. Součástí komentáře jsou i související ustanovení, předpisy a judikatura. Třetí vydání reflektuje nejenom několikanásobnou novelizaci zákona, ale i vývoj ve výkladu některých sporných ustanovení a dosavadní judikaturu. - 3. vyd. - ISBN: 978-80-7400-604-3 (váz.)

28544

Jaromír Beránek a kolektiv

Ekonomika cestovního ruchu

Praha : Mag Consulting 2013, 295 s. : il.

Kniha pojednává o mezinárodním i domácím cestovním ruchu ve všech jeho souvislostech. Obsahuje informace o makroekonomických ukazatelích cestovního ruchu, ekonomických aspektech, mechanismu fungování trhu cestovního ruchu, turistiky, marketingu a propagace. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-86724-46-1 (brož.)

28546

International Bureau of Fiscal Documentation

European tax handbook 2016

Evropská daňová příručka 2016

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, c2016, 1104 s. : tab.

Referenční příručka věnovaná základům daňových systémů evropských zemí a výběru nejdůležitějších daňových aspektů každé jurisdikce. Popis je založen na informacích o 49 evropských státech a jurisdikcích dostupných na počátku roku 2016. První kapitola je věnována zdanění v Evropské unii - základní charakteristice daní a výši sazeb. Je doplněna textem několika směrnic EU (č. 2009/133/ES - směrnice o fúzích, č. 2011/96/EU - o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států a její doplňky a č. 2003/49/ES - o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků). Další kapitoly přinášejí podrobnější informace o zdanění právnických a fyzických osob, kapitálových příjmů, o DPH a o daních vybíraných srážkou z dividend, úroků a licenčních poplatků i o mezinárodních aspektech, oblasti správy daní a zamezení vyhýbání se daňové povinnosti v jednotlivých zemích Evropy (abecedně uspořádaných). - 26th annual ed. - ISBN: 978-90-8722-365-6 (brož.)

28549

IBFD

Global corporate tax handbook 2016

Světový průvodce zdaněním právnických osob 2016

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, c2016, 1446 s. : tab.

Referenční příručka přináší přehled daňových systémů 101 vybraných zemí světa se zaměřením na korporační daně. Jednotlivé kapitoly přinášejí nejaktuálnější informace o zdanění příjmů právnických osob a kapitálu i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých abecedně uspořádaných zemích. Údaje jsou aktualizovány k počátku roku 2016. Obsahuje také zvláštní kapitolu o dané problematice v EU doplněnou o texty vybraných daňových směrnic. - 2016 ed. - Viz také Global individual tax handbook 2016 (sign. 28550). - ISBN: 978-90-8722-367-0 (brož.)

28550

IBFD

Global individual tax handbook 2016**Světový průvodce zdaněním fyzických osob 2016**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, 2016, 1004 s. : tab.

Přehledová publikace popisující daňové systémy 101 vybraných zemí světa se zaměřením na zdanění jednotlivců. Jednotlivé kapitoly přinášejí nejaktuálnější informace (aktualizované k počátku r. 2016) o zdanění příjmů fyzických osob, o příspěvcích na sociální zabezpečení, o dani dědické a darovací, o dani nemovitostí i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých zemích. Uvádějí sazby daní, zabývají se problematikou odpočtů, zápočtu daně a stručně také správou zmiňovaných daní. Publikace obsahuje také zvláštní kapitolu o sazbách daní vybíraných srážkou z úroků z úspor v jednotlivých zemích. - 2016 ed. - Příl. - ISBN: 978-90-8722-370-0 (brož.)

28547

Organisation for Economic Co-operation and Development

Hungary : OECD economic surveys 2014**Maďarsko : hospodářské přehledy OECD 2014**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, January 2014, 112 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace Maďarska - hodnocení a doporučení. Pokrok v hlavních strukturálních reformách. Zlepšování konkurenceschopnosti a obchodních podmínek. Vyřešení nesrovnalostí na trhu práce a podpora mobility. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-20451-5 (brož.)

28543

Jan Januš a Kristián Léko

Kurz právní sebeobrany

Praha : Grada 2016, 250 s. : il.

Praktická publikace sestavená z jednotlivých příspěvků seriálu "Kurz právní sebeobrany", který vycházel v deníku Lidové noviny. Nabízí zjednodušený pohled do právní problematiky každodenních situací, jakými jsou: řešení dopravních přestupků, vztahy s domácími, nájemníky a sousedy, zákroky proti zlodějům, škody způsobené zvířetem, spory s řemeslníky, reklamace, jednání se stavebním úřadem, vztah pacient a lékař, spamy a průzkumy atd. Doplnující kapitola se týká často užívaných právních dokumentů a práce s nimi. - 1. vyd. - Pod názvem: Lidové noviny. - ISBN: 978-80-271-0195-5 (brož.)

28542

Jana Šustová

Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu právnické profese

V Praze : C.H. Beck 2016, xii, 160 s.

Problematika profesní odpovědnosti za škodu způsobenou při aplikaci práva osobami k tomu oprávněnými. V úvodní části jsou vyloženy některé základní právní pojmy. Těžiště práce spočívá v rozboru odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu jednotlivých právnických profesí, a to zejména advokacie, dále notářů, soudních exekutorů, ale také soudců i dalších profesí (státní zástupci, daňoví poradci aj.) za nesprávné rozhodnutí či úřední postup. Značná část práce je zaměřena na právní praxi, vychází z judikatury českých i zahraničních soudů a též z kárných rozhodnutí příslušných orgánů profesní samosprávy. - Vyd. 1. - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7400-469-8 (brož.)

28545

Jaroslav Vostatek

Penzijní teorie a politika

V Praze : C.H. Beck 2016, xix, 267 s. : il.

Ekonomické aspekty reformy penzijního systému. Mezinárodní srovnání penzijních modelů - analýzy penzijních systémů vybraných zemí (liberální, konzervativní, sociálně-demokratické a neoliberalní penzijní modely). Základní penzijní správní modely: model veřejné penzijní správy, správní (obchodní) model životního pojištění, model zaměstnanecké penzijní správy, model povinné soukromé

penzijní správy a správní model dobrovolného osobního penzijního spoření. Problematika daňových režimů penzí. Podrobná analýza českého penzijního systému a jeho reformy včetně návrhů a doporučení. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-571-8 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management, IMF staff papers, Unes - účetnictví neziskového sektoru, Ekonomický časopis, rravo pro podnikání a zaměstnání
International VAT monitor, Finanz-Rundschau, Der Betrieb, Bulletin for international taxation, Bankovníctví, The Economist, Finansy, Soudní rozhledy,
Daňová a hospodářská kartotéka, Monatsbericht des BMF, Hospodářské noviny, Poradce veřejné správy, Daně a právo v praxi, EKO, Politická ekonomie, T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Clo-douane, European taxation, Euro, The Financial regulator, Ekonomická revue, Prague economic pap
/irtschaftsWoche, Umsatzsteuer-Rundschau, Daňový expert, Kapitál, Praktický poradce v daňových otázkách, Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Obcl
Právní rozhledy, Wirtschaft und Statistik, Voprosy ekonomiki, Geldpolitik & Wirtschaft, Ekonom, Financial Times, Právník, CEE Quarterly, Pojistné rozpr
Jčctnictví, Auszüge aus Presseartikeln, Národní pojištění, Bundesgesetzblatt, Statistiken - Daten & Analysen, Ekonomické rozhledy, Handelsblatt, Biatec
iscal studies, The International economy, Acta Oeconomica, Pragensia, Finance a úvěr, FinanzArchiv, Conjoncture, Financní, daňový a účetní bulletin, Ot
Finanz-Rundschau, Právní rádce, Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Journal of financial crime, Finanzmarktstabilitätsbericht, Journal of money